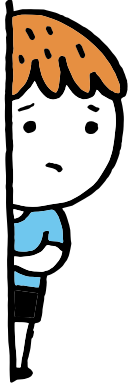
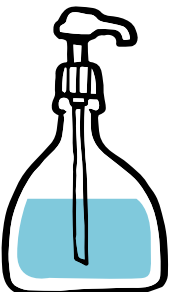
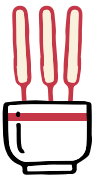
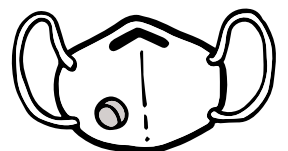
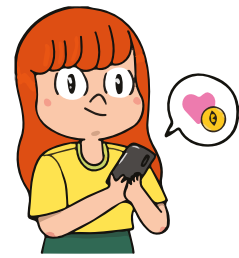
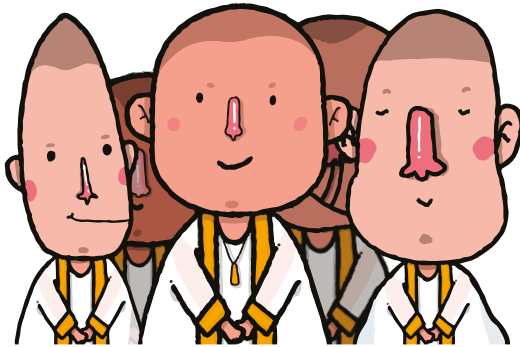

องค์ความรู้ : โครงการส่งเสริม
การพัฒนาองค์ความรู้และนวัตกรรม
ด้านคุณธรรมความดี
คุณัญคุณธรรม (องค์การมหาชน)

10 ปรัชญาการณ คุณธรรม จริยธรรมในสังคมไทย

เดือนมกราคม - พฤษภาคม 2562

ตำนาน

ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) ได้ดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ยุทธศาสตร์ที่ 3 ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ภายใต้โครงการส่งเสริมการพัฒนาองค์ความรู้และนวัตกรรมด้านคุณธรรมความดี โดยมีเป้าหมายให้เป็นองค์ความรู้กลางในการสนับสนุนองค์กรทางนโยบาย องค์กรส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาคุณธรรม และเป็นพื้นที่กลางในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ พัฒนาองค์ความรู้และนวัตกรรมด้านการส่งเสริมคุณธรรมที่เหมาะสมกับสังคมไทย ซึ่งศูนย์คุณธรรมมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมคุณธรรมบนฐานความรู้ โดยมีการจัดทำรายงานสถานการณ์คุณธรรมจริยธรรมของสังคมไทยขึ้นเพื่อประมวลสถานการณ์ และปรากฏการณ์การทำความดีของคนในสังคม โดยมีเป้าหมายในการสร้างความตระหนัก และให้ประชาชนเกิดความเข้าใจต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้น และให้ภาคส่วนต่าง ๆ ได้นำข้อมูลไปใช้กำหนดนโยบายด้านคุณธรรมจริยธรรม โดยดำเนินการมาตั้งแต่ปี 2560 เป็นต้นมา

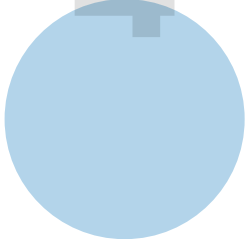
เพื่อให้การดำเนินงานโครงการเป็นไปอย่างต่อเนื่อง ในปี 2562 ศูนย์คุณธรรมจึงได้ดำเนินการจัดทำรายงานสถานการณ์คุณธรรมจริยธรรมในสังคมไทยขึ้น เพื่อนำเสนอภาพรวมสถานการณ์ทางสังคม และปรากฏการณ์ต่าง ๆ ในมิติด้านคุณธรรม เพื่อรณรงค์ปลุกฝังด้านจิตสำนึกแก่ประชาชน โดยเฉพาะเยาวชนซึ่งเป็นอนาคตที่สำคัญของประเทศชาติ

องค์ความรู้ “10 ปรากฏการณ์ คุณธรรม จริยธรรมในสังคมไทย” เป็นการศึกษา รวบรวม สังเคราะห์ข้อมูลจากประเด็นสถานการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นในช่วงเดือนมกราคม – พฤษภาคม 2562 จากแหล่งข่าวที่มีความหลากหลาย ทั้งจากเว็บไซต์ข่าว และสื่อสังคมออนไลน์ ที่สะท้อนด้านคุณธรรมความดีใน 4 มิติ (พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา) โดยปรากฏการณ์คุณธรรมจริยธรรมที่เกิดขึ้น ได้สะท้อนภาพเชิงบวกของสังคมในด้านการสร้างความร่วมมือ เช่น จิตอาสากับการจัดการภัยพิบัติที่เกิดขึ้น การร่วมมือร่วมใจจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อม เป็นต้น และสะท้อนสภาพปัญหาสังคมที่เกิดขึ้น รวมทั้งสถานการณ์ที่ต้องเฝ้าระวังและป้องกันไม่ให้เกิดความเสียหายต่อสังคมโดยรวม เช่น การทะเลาะวิวาท การสร้างความขัดแย้งในสังคม ตลอดจนปัญหาการคอร์รัปชัน ซึ่งมีสาเหตุมาจากความอ่อนแอของสังคม ที่ขาดภูมิคุ้มกันในการรับมือทั้งในระดับของบุคคล ครอบครัว ตลอดทั้งแนวทางการบูรณาการระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน เพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าว

หวังเป็นอย่างยิ่งว่าองค์ความรู้ชุดนี้ จะเป็นประโยชน์เพื่อกระตุ้นเตือนให้สังคมเกิดความตระหนักในเรื่องคุณธรรมจริยธรรม จุดประกายให้สังคมร่วมกันคิด วิเคราะห์ ตั้งคำถาม และร่วมสร้างสรรค์สังคมไทยให้เป็นสังคมที่น่าอยู่ต่อไป

สารบัญ

4

บทนำ

8

มหันตภัยพายุ
พายุพัดถล่มภาคใต้

11

จิตอาสาทู้กทุก
ฝุ่นพิษ PM 2.5

14

ขยะ
ล้นเมือง

16

พลังจิตอาสา
ร่วมใจทำความดี

18

ติดเกมออนไลน์-
ฆ่าตัวตาย-ทะเลาะวิวาท
ปัญหาใหญ่ เด็กวัยรุ่น

22

พระสงฆ์ วาฬารสูง
จากอาหารที่ชาติโยม
ใส่บาตร

24

วินัยจราจร
สะท้อนวินัยชาติ

27

CPI สถานการณ์
ความโปร่งใสไทย
ตกอันดับ

29

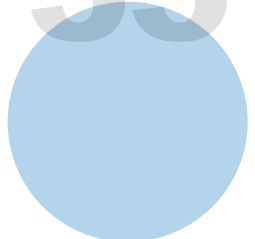
วิวาทเดือด
ในงานบวช งานบุญ

32

Hate Speech
เตรียมมือสร้างความเกลียดชัง
ในสังคมไทย

35

ตม:ทำงาน

บทนำ

จากหลักคุณธรรม สู่หลักชัยของสังคมไทย

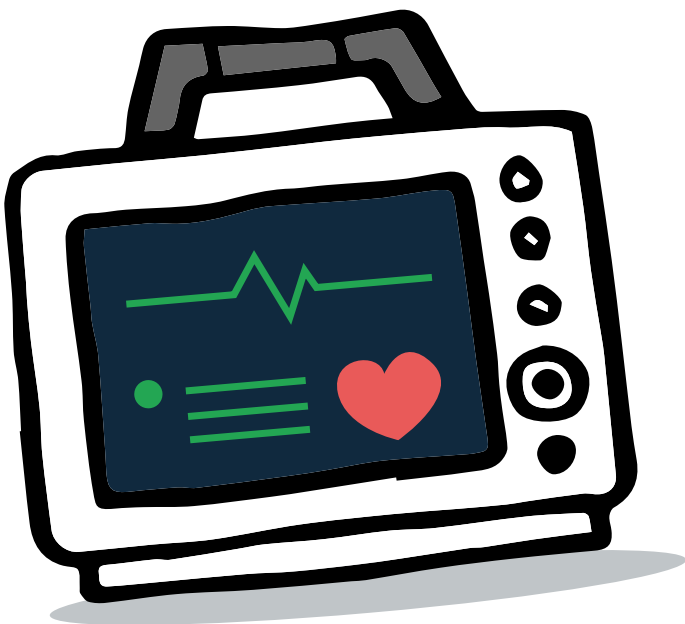
ในช่วง 6 ทศวรรษที่ผ่านมา ประเทศที่กำลังพัฒนา ได้รับแนวคิดในการพัฒนาประเทศตามแนวทางการนำประเทศเข้าสู่ภาวะความทันสมัย (Modernization) หลายประเทศจึงเกิดการปรับเปลี่ยนแนวคิดการพัฒนามาสู่การมุ่งเน้นการพัฒนาด้านเศรษฐกิจเพียงอย่างเดียว ที่มีการส่งเสริมกิจกรรมทางเศรษฐกิจทั้งภาคอุตสาหกรรมและเกษตรกรรม เพื่อสร้างการเติบโตทางเศรษฐกิจ และการบริโภค มีการนำทรัพยากรธรรมชาติมาใช้ในกระบวนการผลิต แม้ในภาคการเกษตรก็เกิดการขยายพื้นที่การเกษตร จนนำมาสู่การสูญเสียทรัพยากรธรรมชาติ และเกิดปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมจากกิจกรรมการผลิตเป็นอย่างมาก นอกจากนี้ยังเกิดผลกระทบด้านสังคม ความเหลื่อมล้ำ และปัญหาด้านสุขภาพ

ประเทศไทยมีการพัฒนาตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นับตั้งแต่ฉบับแรกเมื่อปี 2504 ซึ่งในช่วงแรกของการพัฒนา ก็มุ่งเน้นที่การเติบโตทางเศรษฐกิจเป็นหลัก แต่เมื่อเกิดวิกฤติด้านเศรษฐกิจในปี 2540 ประเทศไทยได้รับผลกระทบจากการผันผวนของค่าเงินบาท จนสร้างผลกระทบต่อเศรษฐกิจไปทั่วประเทศ ทั้งสถาบันการเงิน

ผู้ประกอบการ และประชาชน ในช่วงเวลาดังกล่าว ผู้คนในประเทศได้เรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ได้พระราชทานเป็นหลักปฏิบัติเพื่อสร้างความเข้มแข็งทั้งในระดับบุคคล ครอบครัว และสังคมโดยรวม โดยใช้หลักทางสายกลาง ก่อให้เกิดการปรับแนวคิดการพัฒนามาสู่การพัฒนาแบบองค์รวม และหันกลับมาใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นหลักการสำคัญของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อสร้างความยั่งยืนที่ครอบคลุมทุกมิติ โดยให้ความสำคัญไปที่การพัฒนาคุณภาพของคน

ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) ได้ดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ ในด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ โดยมีภารกิจในการพัฒนาองค์ความรู้และนวัตกรรม เกี่ยวกับการส่งเสริมและการปลูกฝังคุณธรรม เพื่อปลูกจิตสำนึกให้แก่เครือข่ายทางสังคม และประชาชนทั่วไป ให้มีคุณธรรมจริยธรรม อันจะเป็นพื้นฐานในการนำพาประเทศไปสู่ความเข้มแข็ง และพัฒนาคุณภาพของคนในชาติ โดยได้มีการศึกษา รวบรวม วิเคราะห์ ปรากฏการณ์คุณธรรมทางสังคมไทยที่เกิดขึ้น จำนวน

10 ปรากฏการณ์เด่น ที่เชื่อมโยงกับประเด็นความดี และประเด็นปัญหา ผลกระทบทั้งเชิงบวกและเชิงลบ ตลอดทั้งแนวทางในการแก้ไขปัญหา เพื่อสร้างความตระหนักและมุมมองทางด้านคุณธรรมในสังคมไทย โดยมีการสืบค้นข้อมูลจากแหล่งข่าวที่มีความหลากหลาย และข้อมูลจากชาวเด่นรายสัปดาห์ ย้อนหลัง จากแหล่งข่าวออนไลน์ (ระหว่างเดือนมกราคม – พฤษภาคม 2562) จำนวน 50 แหล่งข่าว จากเนื้อหาข่าวทั้งหมด จำนวน 83 ข่าว และมีการนำข้อมูลมาสังเคราะห์ และจำแนกออกเป็นประเด็นคุณธรรมที่สอดคล้องกับแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2559 – 2561) ได้แก่ พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา และประเด็นอื่น ๆ ที่น่าสนใจ และส่งผลต่อความเคลื่อนไหวทางสังคม เช่น ปรากฏการณ์ Hate Speech เครื่องมือสร้างความเกลียดชังในสังคม เป็นต้น

สรุปภาพรวม 10 สถานการณ์ คุณธรรม จริยธรรม ในช่วงเดือนมกราคม – พฤษภาคม 2562

ปัญหา / ที่มา	ปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น	คุณธรรมสำคัญ	ลักษณะการส่งเสริมคุณธรรม
การทะเลาะวิวาทในงานพิธีต่าง ๆ ก่อให้เกิดความเสียหายต่อชีวิต และทรัพย์สิน	“วิวาทเดือด ในงานบวช งานบุญ”	พอเพียง	การเสริมสร้างค่านิยมความพอเพียง และหลักทางสายกลางเพื่อเชื่อมโยงกับค่านิยม การเฉลิมฉลองงานบวช เพื่อให้การบวชเป็นไปตามหลักสำคัญของพระพุทธศาสนาอย่างแท้จริง
สถิติการเกิดอุบัติเหตุบนท้องถนน สูงขึ้น, ผู้ขับขี่ขาดวินัยในการใช้รถ	“วินัยจราจร สะท้อนวินัยชาติ”	วินัย	การส่งเสริมให้เกิดค่านิยมที่ดี และเคารพกฎจราจรในการใช้รถใช้ถนน ในระดับบุคคล และสังคมโดยรวม
สถิติพระสงฆ์ไทยอาพาธสูง สาเหตุจากอาหารใส่บาตร	“พระสงฆ์ อาพาธสูง จากอาหาร ที่ญาติโยมใส่บาตร”	วินัยและ ความรับผิดชอบ	การสร้างความตระหนักและใส่ใจ ต่อการปฏิบัติต่อพระสงฆ์ ซึ่งมีวัตรปฏิบัติเฉพาะ ตามหลักศาสนา เพื่อลดผลกระทบต่อสุขภาพ
มีขยะและพลาสติกจำนวนมาก ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม	“ขยะล้นเมือง”	วินัยและ ความรับผิดชอบ	การส่งเสริมความมีวินัย และความรับผิดชอบต่อ สิ่งแวดล้อมและสังคม
เยาวชนติดเกมออนไลน์ สถิติการฆ่าตัวตายสูง และการทะเลาะวิวาทในกลุ่มวัยรุ่น	“ติดเกมออนไลน์ - ฆ่าตัวตาย - ทะเลาะวิวาท” ปัญหาใหญ่วัยรุ่น	วินัยและ ความรับผิดชอบ	การให้ความสำคัญและสร้างวินัยต่อการเลี้ยงดู บุตรหลานให้เป็นคนดี และมีคุณภาพ
การสร้างความเกลียดชัง ในโลกออนไลน์ ทำให้เกิดปัญหา ความรุนแรงในสังคม เช่น การแบ่งพรรคแบ่งพวก ฯลฯ	“Hate Speech เครื่องมือสร้าง ความเกลียดชังในสังคมไทย”	วินัยและ ความรับผิดชอบ	การส่งเสริมค่านิยมการรับ และส่งต่อ (แชร์) ข้อความต่าง ๆ ที่เป็นข้อเท็จจริง และไม่ก่อให้เกิด ความเกลียดชังในสื่อสังคมออนไลน์
การตกอันดับของตัวชี้วัด ภาพลักษณ์คอร์รัปชันในประเทศไทย	“CPI สถานการณ์ความโปร่งใส ไทย ตกอันดับ”	สุจริต	การส่งเสริมความสุจริตให้เกิดเป็นคุณธรรมที่ พึงประสงค์ ทั้งในระดับบุคคล องค์กร และประเทศ
มลพิษจากฝุ่นละออง PM 2.5 เกิดขึ้นในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด ส่งผลเสียต่อสุขภาพของประชาชน	“จิตอาสาสู้วิกฤตฝุ่นพิษ PM 2.5”	จิตอาสา	การส่งเสริมความร่วมมือร่วมใจในการจัดการ ปัญหาสิ่งแวดล้อม และความมุ่งมั่น ในการแก้ไขปัญหาของภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน
วาทภัยพายุปากีสต์ถล่มภาคใต้ สร้างความเสียหายแก่บ้านเรือน ทรัพย์สิน และประชาชน	“มหันตภัยพายุปากีสต์ ชาติถล่มภาคใต้”	จิตอาสา	การส่งเสริมให้เกิดความรัก / ความเมตตา ตามหลักศาสนา ในการสร้างจิตอาสา และการหยิบยื่นความช่วยเหลือแก่ผู้ประสบภัย
การรวมตัวของเครือข่ายจิตอาสา ในการทำความดี เพื่อประโยชน์ สาธารณะ	“พลังจิตอาสา ร่วมใจทำความดี”	จิตอาสา	การส่งเสริมให้เกิดเครือข่ายจิตอาสา ในด้านต่าง ๆ ตามความสนใจ เพื่อยึดโยง และยกระดับให้เกิดการเชื่อมโยงและสื่อสาร การทำความดีเพื่อส่วนรวม

จากสถานการณ์ทางสังคมที่เกิดขึ้น สามารถสะท้อนสถานการณ์คุณธรรม ที่สามารถนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงเชิงบวก และการเสริมแรงทางสังคม ตั้งแต่ระดับบุคคล ครอบครัว สังคม และประเทศชาติ ในลักษณะต่าง ๆ โดยสามารถสรุปพอสังเขป ได้ดังนี้

1) สถานการณ์คุณธรรมที่เกิดจากการมีส่วนร่วมในการทำสิ่งดี ๆ ของประชาชนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม และกระบวนการจิตอาสาในการดำเนินการช่วยเหลือเกื้อกูลกันของคนในชาติ เช่น การรับมือนภัยพิบัติ การระดมทุนรับบริจาคช่วยเหลือโรงพยาบาล การช่วยเหลือเกื้อกูลคนทำความดี ซึ่งหากมีการส่งเสริมให้เกิดการสื่อสารอย่างต่อเนื่อง และส่งเสริมการเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายต่าง ๆ ก็จะทำให้เกิดการสร้างและสานพลังในลักษณะต่าง ๆ ทั้งในเชิงประเด็นและพื้นที่ ส่งผลให้เกิดเป็นพลเมืองตื่นรู้ และเป็นกำลังสำคัญในการสร้างสังคมคุณธรรม ที่ผู้คนในสังคมให้ความสำคัญต่อส่วนรวมมากกว่าส่วนตน

2) สถานการณ์ที่ต้องเฝ้าระวังด้านคุณธรรม ที่เกิดจากการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายและความเดือดร้อนต่อผู้อื่นและสังคมโดยรวม เช่น การทะเลาะวิวาท ปัญหาครอบครัว การสร้างความขัดแย้งในสังคม ตลอดจนปัญหาการคอร์รัปชัน ซึ่งส่วนใหญ่มีสาเหตุมาจากความอ่อนแอของสังคม ที่ขาดภูมิคุ้มกันในการรับมือทั้งในระดับของบุคคล ครอบครัว ตลอดจนการบูรณาการการทำงานของภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนเพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหา ซึ่งการส่งเสริมคุณธรรมพื้นฐานอย่างการมีวินัย และความรับผิดชอบ จะทำให้เกิดเป็นค่านิยมสำคัญของประเทศ

3) สถานการณ์คุณธรรมในการสร้างความเข้มแข็งของประเทศ โดยเป็นการส่งเสริมคุณธรรมด้านความพอเพียง ที่เปรียบได้กับฐานรากของบ้านเรือน เนื่องจากเป็นการส่งเสริมการดำรงชีวิตตามหลักทางสายกลางของประชาชนในทุกกลุ่มวัยและอาชีพ

ด้วยการใช้เหตุผล ความพอประมาณ และมีภูมิคุ้มกันภายใต้เงื่อนไข คือ ความรู้และคุณธรรม ทั้งนี้ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ยังเป็นหลักการพัฒนาประเทศที่สำคัญในปัจจุบันของประเทศ

อย่างไรก็ตาม การแก้ไขปัญหาดังกล่าว รวมถึงการเสริมสร้างให้ประชาชนได้ตระหนักถึงความสำคัญในการดำรงตน และการช่วยเหลือเกื้อกูลระหว่างกัน เพื่อสร้างสังคมคุณธรรมนั้น จำเป็นต้องมีคุณธรรมสำคัญ 4 ประการ ประกอบด้วย พอเพียง วินัย สุจริต และจิตอาสา อันจะนำพาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสังคมไทย ให้สามารถพัฒนาคุณภาพคนในระดับจิตใจ ให้เห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน ดังพระบรมราโชวาทในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยรามคำแหง ณ อาคารใหม่ สวนอัมพร เมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม 2520 ดังนี้

“...การที่จะทำงานให้สัมฤทธิ์ผลที่พึงปรารถนา คือ ที่เป็นประโยชน์และเป็นธรรมด้วยนั้น จะอาศัยความรู้แต่เพียงอย่างเดียวมิได้ จำเป็นต้องอาศัยความสุจริต ความบริสุทธิ์ใจ และความถูกต้องเป็นธรรมประกอบด้วย เพราะเหตุว่าความรู้นั้นเป็นเหมือนเครื่องยนต์ ที่ทำให้รถยนต์เคลื่อนไปได้ประการเดียว ส่วนคุณธรรมดังกล่าวแล้ว เป็นเหมือนหนึ่งพวงมาลัย หรือหางเลื้อย ซึ่งเป็นปัจจัยที่นำพาให้รถยนต์ดำเนินไปถูกทางด้วยความสวัสดิ คือ ปลอดภัยจนบรรลุถึงจุดหมายที่พึงประสงค์ ดังนั้น ในการที่จะประกอบภาระงานเพื่อตน เพื่อส่วนรวมต่อไป ขอให้ทุกคนสำนึกไว้เป็นนิตย์ โดยตระหนักว่า การงาน สังคม และบ้านเมืองนั้น ถ้าขาดผู้มีความรู้เป็นผู้บริหารดำเนินการ ย่อมเจริญก้าวหน้าไปได้โดยยาก แต่ถ้านักใด สังคมใด และบ้านเมืองใดก็ตาม ขาดบุคคลผู้มีความสุจริตแล้ว จะดำรงอยู่ไม่ได้เลย...”

อ้างอิง

คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ. แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2559 - 2564). (30 เมษายน 2562) สืบค้นจาก https://www.m-culture.go.th/yala/download/article/article_20180720153045.pdf

พ่ายัพ พยอมยนต์ และสุรัชย์ คุ่มสิน. 2543. ประมวลสาระชุดวิชาเศรษฐศาสตร์สิ่งแวดล้อม (Environmental Economics). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2546. การพัฒนาที่ยั่งยืนในบริบทไทย. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.

สุรัชย์ หวันแก้ว และคณะ. 2545. การพัฒนาที่ยั่งยืนในกระแสโลกาภิวัตน์กับทิศทางประเทศไทย. กรุงเทพฯ: ศูนย์ศึกษาการพัฒนาสังคม คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ที่มาแหล่งข่าวออนไลน์

มติชน / มติชนออนไลน์ / มติชนรายสัปดาห์ / ไทยรัฐ / Workpoint / Prachupostnews / Sanook / ช่อง 7 / Siamrath / TMC แพทย์อาสา / Greenpeace / BBC / The Bangkok Insight / PosttodayThe Standard / Dailynews / ข่าวสด / Line Today / Siamland News / Marketeer Online / เพจลุงซาเล้งที่หายไป / PCD กรมควบคุมมลพิษ / Thai Publica / Thai PBS / ช่อง 3 / Chiangmai News / เพจเจ๊จิ้น / ศูนย์คุณธรรม / Manager Online / I-newsmedia / BLT Bangkok / สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ

(สช.) / กรุงเทพมหานคร / ช่อง ONE / แนวหน้า / คมชัดลึก / กรมสุขภาพจิต / CU Radio / วิกิพีเดีย / Voice TV / PPTVHD / กรมสรรพากร / สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) / กรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม / Kapook / Thainetizen network / Salika / MCOT / Youtube / สสส.

10

ปรากฏการณ์
คุณธรรม จริยธรรม
ในสังคมไทย

มหันตภัยพายุปาบิก ซัดถล่มภาคใต้

เมื่อต้นปีที่ผ่านมา พื้นที่ภาคใต้ได้รับความเสียหายจาก “ปาบิก (PABUK)” พายุลูกแรกที่เข้ามาประเทศไทย เมื่อเดือนมกราคม 2562 โดยเกิดจากพายุดีเปรสชันบริเวณทะเลจีนใต้ตอนล่าง ได้ทวีกำลัง

แรงขึ้นเป็นพายุโซนร้อน โดยความเร็วลมสูงสุดใกล้ศูนย์กลางประมาณ 65 กิโลเมตรต่อชั่วโมง และเคลื่อนตัวลงสู่อ่าวไทย โดยมีผลกระทบต่อภาคใต้เมื่อวันที่ 3 – 5 มกราคม 2562 ทำให้บริเวณดังกล่าว

มีฝนตกเพิ่มขึ้น และมีฝนตกหนักถึงหนักมากบางแห่ง จนทำให้ทางภาคใต้ของไทย ได้มีการเฝ้าระวังอันตรายจากฝนตกหนักในครั้งนี

สถานการณ์ความรุนแรง

เมื่อวันที่ 11 มกราคม 2562 ศูนย์อุตุนิยมวิทยา กรมอุตุนิยมวิทยา ได้รายงานสถานการณ์ว่า พายุโซนร้อน “ปาบิก” ซึ่งมีแหล่งกำเนิดจากหย่อมความกดอากาศต่ำ กำลังแรงบริเวณทะเลจีนใต้ตอนล่าง ได้ทวีกำลังแรงขึ้นเป็นพายุดีเปรสชันเมื่อวันที่ 31 ธันวาคม 2561 จากนั้นได้ทวีกำลังแรงขึ้นเป็นพายุโซนร้อน “ปาบิก” ในช่วงบ่ายของวันที่ 1 มกราคม 2562 โดยพายุนี้เคลื่อนตัวทางทิศตะวันตกเข้าสู่บริเวณอ่าวไทยตอนล่าง แล้วเคลื่อนขึ้นฝั่งบริเวณอำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช เมื่อเวลา 12.45 น. เมื่อวันที่ 4 มกราคม 2562 มีกำลังแรงเป็นพายุโซนร้อน จากนั้นพายุนี้ได้เคลื่อนผ่านอำเภอช้างกลาง จังหวัดนครศรีธรรมราช และอำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่ ก่อนอ่อนกำลังเป็นพายุดีเปรสชันปกคลุมบริเวณอำเภอทับปุด จังหวัดพังงา ในช่วงเช้าของวันที่ 5 มกราคม 2562 จากนั้นได้เคลื่อนตัวลงสู่ทะเลอันดามัน พร้อมทั้งอ่อนกำลังลงเป็นหย่อมความกดอากาศต่ำกำลังแรงในช่วงค่ำของวันเดียวกัน แล้วปกคลุมอยู่บริเวณอันดามันตอนบนในเวลาต่อมา

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ได้รายงานสถานการณ์พายุโซนร้อนปาบิก ตั้งแต่วันที่ 3–7 มกราคม 2562 ซึ่งได้ส่งผลกระทบในพื้นที่จังหวัดต่าง ๆ รวมทั้งสิ้น 23 จังหวัด จำนวน 111 อำเภอ, 563 ตำบล, 3,769 หมู่บ้าน ได้แก่ จังหวัดนครศรีธรรมราช, สุราษฎร์ธานี, ปัตตานี, นราธิวาส, สงขลา, พัทลุง, ระนอง, ชุมพร, กระบี่, ยะลา, สตูล, ภูเก็ต, พังงา, ตรัง, เพชรบุรี, ประจวบคีรีขันธ์, จันทบุรี, ชลบุรี, ตราด, ระยอง, สมุทรสาคร, สมุทรสงคราม และสมุทรปราการ มีผู้เสียชีวิตจำนวน 5 ราย (จังหวัดนครศรีธรรมราช 3 ราย และจังหวัดปัตตานี 2 ราย) บาดเจ็บ 2 ราย (จังหวัดประจวบคีรีขันธ์) ประชาชนได้รับความเดือดร้อนจำนวน 265,132ครัวเรือน 883,572 คน บ้านเรือนได้รับความเสียหายทั้งหมด 405 หลัง และบางส่วน 53,008 หลัง

ผลกระทบและความเสียหายที่เกิดขึ้น

- **สายการบินยกเลิกเที่ยวบิน เพื่อความปลอดภัย** สำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย (กพท.) รายงานว่า จากกรณีพายุโซนร้อนปาบิกเคลื่อนตัวผ่านประเทศไทย ได้ส่งผลกระทบให้มีการยกเลิกเที่ยวบินที่ทำการบิน ณ สนามบิน 3 แห่ง ได้แก่ สนามบินสมุย สนามบินสุราษฎร์ธานี และสนามบินนครศรีธรรมราช เมื่อวันที่ 4 – 6 มกราคม 2562 จำนวนทั้งสิ้น 144 เที่ยวบิน แบ่งออกเป็นเที่ยวบินภายในประเทศ 123 เที่ยวบิน และเที่ยวบินระหว่างประเทศ 21 เที่ยวบิน

- **เรือนำเที่ยวไม่สามารถออกจากฝั่ง ฝั่งอ่าวไทย ยุติการเดินทาง** โดยบริษัทเรือโดยสารต่าง ๆ ประกาศงดเดินเรือเมื่อวันที่ 3 – 6 มกราคม 2562 เพราะหวั่นผลกระทบจากพายุปาบิก

- **นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติติดค้างอยู่บนเกาะ** จำนวน 324 คน และติดค้างอยู่บนเกาะ 2 แห่ง ได้แก่ เกาะราชาและเกาะพีพี ต่อมาได้รับความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ที่พาเดินทางออกจากเกาะ

- **มีการอพยพประชาชนในพื้นที่ 7 จังหวัด** จำนวน 31 อำเภอ 240 จุด รวมทั้งสิ้น 34,089 คน โดยกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกลาง ร่วมกับหน่วยทหารช่วยผู้ประสบภัย ระดมเครื่องจักรกลด้านสาธารณภัย หนุนระบายน้ำ เพื่อคลี่คลายสถานการณ์

- **แนวปะการังน้ำตื้นได้รับความเสียหาย** พายุโซนร้อนปาบิกส่งผลกับทะเลไทย ระบบนิเวศที่ได้รับผลมากที่สุดคือ แนวปะการังน้ำตื้นแตกหัก เกิดอ่าวคลื่น ตะกอน และน้ำจืดไหลลงทะเล เกิดแพขยะจำนวนมาก โดยเฉพาะขยะจำพวกพลาสติก

- **พื้นที่ในภาคใต้ได้รับความเสียหาย ส่งผลกระทบต่อวงกว้าง** เช่น จังหวัดนครศรีธรรมราช เกิดวาตภัยในพื้นที่ 6 อำเภอ ได้แก่ อำเภอปากพนัง, อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช, อำเภอหัวไทร, อำเภอขนอม, อำเภอลิชล และอำเภอท่าศาลา จังหวัดปัตตานีเกิดวาตภัยในพื้นที่ 1 อำเภอ ได้แก่ อำเภอยะหริ่ง รวม 2 ตำบล ได้แก่

ตำบลแหลมโพธิ์ ตำบลตะโลเกกาโปร์ และพื้นที่ในจังหวัดอื่น ๆ ได้แก่ จังหวัดสุราษฎร์ธานี, สงขลา, ชุมพร, ยะลา, พัทลุง และนราธิวาส

ระยะที่ 1 ก่อนเกิดภัย

- สำนักงานบรรเทาทุกข์และประชานามัยพิทักษ์ สภากาชาดไทย ได้ประสานงานกับจังหวัดต่าง ๆ ที่คาดว่าจะได้รับผลกระทบ เพื่อเตรียมการช่วยเหลือผู้ประสบภัยอย่างทันท่วงที โดยมีการจัดประชุมหารือกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์อย่างใกล้ชิด รวมทั้งประเมินสถานการณ์และสำรองเครื่องอุปโภคบริโภค ยา และเวชภัณฑ์ เพื่อเตรียมพร้อมในการแจกจ่ายให้แก่ผู้ประสบภัย

- ในภาคชุมชน เครือข่ายเฝ้าระวังภัยพิบัติและช่วยเหลือผู้ประสบภัยตำบลกรุงชิง จังหวัดนครศรีธรรมราช ได้มีการเตรียมความพร้อมเพื่อป้องกันและช่วยเหลือแบบจัดการตนเอง เพราะเครือข่ายเฝ้าระวังฯ ได้รับการอบรมการกู้ชีพ การกู้ภัยต่าง ๆ รวมทั้งการปฐมพยาบาลเบื้องต้น การใช้วิทยุสื่อสารแจ้งเหตุ การอ่านเครื่องวัดระดับน้ำ รวมถึงการซ่อมแผนอพยพ มีการเตรียมอาหารแห้ง น้ำดื่ม ยารักษาโรค สิ่งของจำเป็น และกำหนดสถานที่ให้ชาวบ้านให้เป็น

จิตอาสากับการช่วยเหลือผู้ประสบภัย

โดยแบ่งออกเป็น 3 ระยะ ได้แก่

ระยะก่อนเกิดภัย ขณะเกิดภัย และการฟื้นฟูบูรณะหลังเกิดภัย

ศูนย์พักพิงชั่วคราว ในตำบลกรุงชิง จำนวน 4 แห่ง ปัจจุบันเครือข่ายเฝ้าระวังฯ มีอาสาสมัครทั้งสิ้น จำนวน 178 คน

ระยะที่ 2 ขณะเกิดภัย

• สำนักงานบรรเทาทุกข์และประชานามัยพิทักษ์ สภากาชาดไทย ได้ลงพื้นที่สำรวจประเมินความต้องการ เยี่ยมให้กำลังใจ และให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยในด้านต่าง ๆ ได้มอบชุดธารน้ำใจในพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช, ประจวบคีรีขันธ์และพัทลุง และส่งทีมกองอำนวยการส่วนหน้าไปปฏิบัติหน้าที่ตั้งแต่วันที่ 5 มกราคม 2562 อีกทั้งยังมีการเตรียมความพร้อมทีมปฏิบัติงาน ได้แก่ หน่วยครัวเคลื่อนที่ หน่วยผลิตน้ำสะอาด หน่วยเรือท้องแบน และหน่วยแพทย์เคลื่อนที่ เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยได้ทันที นอกจากนี้ยังมีการจัดส่งชุดเครื่องครัว ชุดเครื่องนอน และชุดทำความสะอาดพร้อมเครื่องนุ่งห่ม เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัย จำนวน 10 ชุมชน

• นายแพทย์สภาได้มอบให้เลขาธิการแพทยสภา จัดตั้ง “โครงการแพทยอาสา แพทยสภา ช่วยผู้ประสบภัยพายุปาบึก ภาคใต้” ขึ้นตั้งแต่วันที่ 6 มกราคม 2562 เป็นต้นไป โดยประสานความร่วมมือกับกระทรวงสาธารณสุข และขอการสนับสนุนจากมูลนิธิ ธรรมาภิบาลทางการแพทย์

• แพทย์อาสา แพทยสภา นำทีมแพทย์อาสาลงพื้นที่เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ โดยทางโรงพยาบาลในพื้นที่ ต่างร่วมประเมินสถานการณ์ เพื่อเตรียมการช่วยเหลือได้อย่างทันทั่วถึง โดยใช้รถ GMC ขนาดใหญ่ ร่วมกับกำลังพลของทหารตัดต้นไม้ขวางเส้นทาง นำผู้ป่วยออกมาได้ และโรงพยาบาลต่าง ๆ ในพื้นที่ ได้ร่วมกันปรับพื้นที่เป็นศูนย์อพยพชั่วคราว โดยรับผู้ป่วยติดเตียงเข้ามาพักในโรงพยาบาลเพื่อดูแล

ระยะที่ 3 หลังเกิดภัย

• สำนักงานบรรเทาทุกข์ฯ สภากาชาดไทย ได้มอบหมายให้ทีมอำนวยการส่วนหน้า และสถานีกาชาด ที่ 12 ดำเนินการสำรวจ และประเมินความต้องการในพื้นที่ โดยแผนการดำเนินงานระยะฟื้นฟูในเบื้องต้น ได้แก่ การซ่อม และสร้างบ้านหลังใหม่

• หก. สิ่งทอฉัตร และเครือข่ายนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ลงพื้นที่ทำความสะอาดบ้านเรือน และมอบสิ่งของอุปโภคบริโภคให้กับผู้ประสบภัย

• เจ้าหน้าที่สำรวจและจิตอาสา จังหวัดภูเก็ต ประจวบคีรีขันธ์ นครศรีธรรมราช นราธิวาส และสุราษฎร์ธานี ร่วมกันทำความสะอาดหลังสถานการณ์พายุปาบึก

• เครือข่ายเฝ้าระวังภัยพิบัติ และช่วยเหลือผู้ประสบภัยตำบลกรุงชิง จังหวัดนครศรีธรรมราช ร่วมกันลงขันซ่อมถนนทางเข้าออกหมู่บ้าน

อ้างอิง

ผ.ต.ร.สังระดม “จิตอาสาภัยพิบัติ” กำหนด 3 แผนรับมือ ดชด.ยกพลสู้ “ปาบึก” พร้อมช่วยปชช. (3 มกราคม 2562). มติชนออนไลน์. สืบค้นจาก https://www.matichon.co.th/local/crime/news_1301272

จิตอาสาร่วมพัฒนาคืนความสวยงาม “หาดหัวหิน” หลังพายุปาบึกสงบ. (7 มกราคม 2562). ประจวบโพสต์นิวส์. สืบค้นจาก <http://www.prachuppostnews.com/archives/6874>

นทท.แหกกลับเที่ยวภูเก็ต หลังปาบึกพัดผ่าน ด้านจิตอาสาเร่งทำความสะอาด. (6 มกราคม 2562). ไทยรัฐ. สืบค้นจาก <https://www.thairath.co.th/content/1462986>

มูลนิธิอาสาเพื่อนพึ่งหา ยามยาก สภากาชาดไทย บรรจูลงยังชีพพระราชทาน เพื่อเตรียมนำไปช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติจากพายุไซออนรอนปาบึก. (9 มกราคม 2562). ช่อง 7 HD. สืบค้นจาก <https://news.ch7.com/detail/320583>

จิตอาสาที่เกิดขึ้นก่อนเกิดภัย

เฝ้าระวังสถานการณ์

ประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

เตรียมชุดยาและชุดอุปโภคบริโภค

*สรุปจากวาทภัยพายุปาบึก

อบรมการช่วยเหลือขณะเกิดภัย

กู้ชีพ กู้ภัย วัชระดับน้ำ ซ่อมอพยพ

อพยพประชาชน ออกนอกพื้นที่เสี่ยงภัย

จิตอาสาที่เกิดขึ้นขณะเกิดภัย

ส่งรถบรรทุก/รถโฟร์วิล อำนวยความสะดวกการปฏิบัติงานจิตอาสา

เตรียมความพร้อมปฏิบัติงาน ครัวเคลื่อนที่ ผลิตน้ำสะอาด เรือท้องแบน แพทย์เคลื่อนที่

มอบชุดยาและชุดอุปโภคบริโภค

ลงพื้นที่สำรวจความต้องการ

*สรุปจากวาทภัยพายุปาบึก

การประสานงานระหว่างอาสาในพื้นที่และนอกพื้นที่เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัย

นำผู้ประสบภัยที่ได้รับบาดเจ็บส่งโรงพยาบาลใกล้เคียง

โรงพยาบาลในพื้นที่เปลี่ยนเป็นศูนย์อพยพชั่วคราว

จัดรถเคลื่อนที่รักษา สัญญาณคลื่นโทรศัพท์

สำรวจและประเมินความต้องการ

ลงพื้นที่ทำความสะอาด

มอบของอุปโภคบริโภคเพิ่มเติม

ซ่อมแซมความเสียหาย โรงเรียน สถานศึกษา

*สรุปจากวาทภัยพายุปาบึก

จิตอาสาที่เกิดขึ้นหลังเกิดภัย

สร้างบ้านหลังใหม่ให้กับผู้ประสบภัย

ลงขันสร้างทางเข้าออกหมู่บ้านกันเอง

นำผู้ประสบภัยกลับเข้าพื้นที่

รัฐ-เอกชน-ชุมชน ผนึกพลังสร้างความร่วมมือ

ภาครัฐ

1

สำนักงานบรรเทาทุกข์และประชานามัยพิทักษ์ สภากาชาดไทย ได้ลงพื้นที่สำรวจประเมินความต้องการ เยี่ยมให้กำลังใจ มอบชุดธารน้ำใจ ชุดเครื่องครัว ชุดเครื่องนอน ชุดทำความสะอาด ชุดเครื่องเขียน ชุดสุขอนามัย ฯลฯ รวมทั้งจัดกิจกรรม Big Cleaning Day ในพื้นที่ประสบภัย

2

ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย (ธพว.) ธนาคารออมสิน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส.) ธนาคารอาคารสงเคราะห์ (ธอส.) และบริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม (บสย.) ได้ออกมาตรการเร่งด่วนช่วยเหลือลูกค้าธนาคารที่จะได้รับผลกระทบในพื้นที่ประสบภัย

ภาคเอกชน

1

ผู้ให้บริการโทรศัพท์มือถือ AIS, True, Dtac ได้จัดเตรียมพร้อมรถโมบายล์เคลื่อนที่เจ้าหน้าที่ ทีมงานวิศวกร ลงพื้นที่ดูแลสัญญาณและสถานีฐานในเขตภาคใต้ ในสถานการณ์พายุปากีสถานเพื่อช่วยเหลือประชาชนอย่างใกล้ชิด

1

ชาวบ้านตำบลกรุงชิง ระดมเงินกันเองซ่อมสะพานเข้าหมู่บ้านหลังพายุปากีสถานท่วมพัง โดยจ้างรถแบคโฮซ่อมแซมถนนเข้าออกหมู่บ้านให้เสร็จสิ้นโดยเร็ว เพื่อจะได้รับส่งสินค้าด้านการเกษตร โดยเฉพาะทุเรียนที่กำลังออกผลผลิต

2

เครือข่ายทรัพยากรชายแดนใต้จากพื้นที่จังหวัดปัตตานี มีการจัดกลุ่มเฝ้าระวังภัยพิบัติ ร่วมวางแผนและแจ้งข่าวสาร และชาวบ้านเตรียมพร้อมสิ่งต่าง ๆ ในการดูแลตนเองอย่างดี โดยไม่รอหรือร้องขอจากหน่วยงานราชการเพียงอย่างเดียว

คุณธรรมที่เกิดขึ้น

• **ความมีน้ำใจ ช่วยเหลือดูแลกัน** ลักษณะเด่นที่ชัดเจนของคนไทย ในสถานการณ์ที่ต้องเผชิญภัยพิบัติ “พายุปากีสถาน” คือ ความมีน้ำใจ และช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ทั้งจากหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม รวมทั้งชุมชนที่เตรียมแผนการรับมือกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ซึ่งได้สะท้อนถึงการวางแผนเตรียมรับมือด้วยกระบวนการพึ่งพาตนเอง

• **การมีจิตสาธารณะ ไม่เพิกเฉยต่อปัญหาที่เกิดขึ้น** โดยการระดมความช่วยเหลือจากหน่วยงานหลายภาคส่วน มีการลงพื้นที่สำรวจ กำหนดจุดเสี่ยงภัย ประเมินความต้องการ มีการระดมอาสาสมัครเข้าไปช่วยเหลือและดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การดูแลด้านความปลอดภัย การจัดการด้านอาหาร การมอบสิ่งของอุปโภคบริโภคแก่ผู้ประสบภัย การดูแลผู้ประสบภัยในศูนย์พักพิง การช่วยเหลือผู้ที่ได้รับผลกระทบ ซึ่งจิตอาสาที่เข้ามาช่วยเหลือผู้ประสบภัยในพื้นที่ ต้องสละทั้งความคิด กำลังกาย กำลังทุนทรัพย์ เพื่อให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยโดยไม่หวังผลตอบแทน และไม่มี

เพิกเฉยกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ยกตัวอย่าง เหตุการณ์โรงพยาบาลทหารที่ไซรด์ GMC ขนาดใหญ่ ร่วมกับกำลังพลทหารตัดต้นไม้ที่กีดขวางเส้นทางถนน เพื่อนำผู้ป่วยออกมาได้

• **การระดมความช่วยเหลือจากสื่อสังคมออนไลน์** โดยการระดมทุนจากหน่วยงานหลายแห่ง ทั้งทรัพยากรต่าง ๆ และการระดมทุนช่วยเหลือจากองค์กรต่าง ๆ นอกจากนี้ยังมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ ทำให้เกิดการช่วยเหลือจากหลายภาคส่วน เช่น ผู้ประกอบการรายหนึ่งเมื่อได้ทราบข่าวแล้ว จึงได้จัดเตรียมเสบียงอาหารลงพื้นที่ไปแจกจ่ายให้กับผู้ประสบภัย เป็นต้น

การรับมือภัยพิบัติจากการเข้ามามีของพายุโซนร้อนปากีสถานของประเทศไทย เป็นที่จับตามองไปทั่วโลก เนื่องจากเป็นพายุที่มีความรุนแรงในรอบหลายสิบปี แต่ภายใต้ความเสียหาย การขาดแคลนอาหารและสิ่งของ รวมทั้งซากปรักหักพัง แต่ทั่วโลกกลับได้พบกับ “การยึดโยงของจิตอาสา ในการทำความดี”

ช่วยเหลือเกื้อกูลในทุกส่วนของสังคม ที่ไม่มีกรอบทั้งด้านสังคม ชนชั้น หรือศาสนา ที่มีตั้งแต่พระสงฆ์ ผู้นำศาสนา ครู อาจารย์ นักเรียน นักศึกษา หน่วยงานห้างร้านและประชาชนทั่วไป ทั้งที่อาศัยอยู่ในพื้นที่และนอกพื้นที่ ต่างหลั่งไหลเข้ามาหาภัยอันตรายช่วยเหลือ พื้นที่ชุมชน ชายหาด ทำความสะอาดโรงเรียน ซ่อมแซมบ้านเรือน และอุปกรณ์ทำมาหากินให้สามารถกลับเข้าสู่ภาวะปกติโดยเร็วที่สุด

อาจกล่าวได้ว่า นอกจากประเทศไทยจะได้รับบทเรียนในการจัดการกับภัยพิบัติที่เกิดขึ้นแล้ว ยังเกิดปรากฏการณ์เครือข่ายจิตอาสาที่เข้ามาช่วยเหลือเกื้อกูลกัน และได้แตกหน่อคุณธรรม ด้วยการส่งต่อความดีให้กับคนในสังคม เป็นส่วนหนึ่งในหน้าประวัติศาสตร์ของประเทศไทย ทำให้เกิดคุณค่าสำคัญในการสร้างทุนทางสังคมให้กับประเทศไทย และเป็นฐานที่มั่นสำคัญในการสร้างสังคมคุณธรรมอย่างแท้จริง

อ้างอิง

น้ำใจไทย จิตอาสาเดินทางช่วยเหลือพี่น้องผู้ประสบวาตภัยพายุปากีสถานอย่างต่อเนื่อง. (6 มกราคม 2562). Sanook. สืบค้นจาก <https://www.sanook.com/news/7634118/>

“AIS-DTAC-TRUE” พร้อมดูแลเครือข่ายเต็มที่ได้รับพายุโซนร้อน “ปากีสถาน”. (4 มกราคม 2562). สยามรัฐ. สืบค้นจาก <https://siamrath.co.th/n/59632>

โครงการแพทย์อาสา แพทย์สภา ช่วยผู้ประสบภัย พายุปากีสถานภาคใต้. (7 มกราคม 2562). แพทย์อาสาแพทย์สภา. สืบค้นจาก <https://tmc.or.th/volunteer/>

ปากีสถาน (Pabuk) พายุหมุนเขตร้อนข้ามปี. (4 มกราคม 2562). Greenpeace. สืบค้นจาก <https://www.greenpeace.org/archive-thailand/news/blog1/pabuk/blog/62085/>

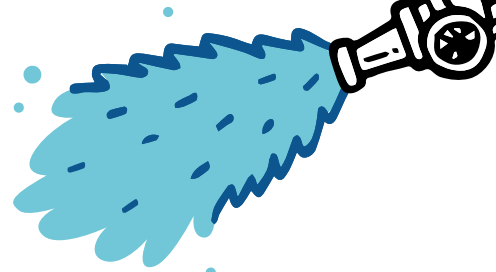
พายุปากีสถาน: รื้ออะไรแล้วบ้างเกี่ยวกับพายุออกฤดูมรสุมรุนแรงที่สุดพัดถล่มอ่าวไทย. (4 มกราคม 2562). BBC. สืบค้นจาก <https://www.bbc.com/thai/thailand-46744042>

สรุป “ปากีสถาน” ถล่ม ทำสายการบินต้องยกเลิก 144 เที่ยวบิน. (14 มกราคม 2562). The Bangkok Insight. สืบค้นจาก <https://www.thebangkokinsight.com/88589/>

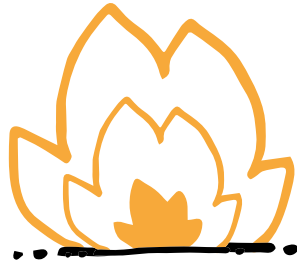
ปภ.แถลงพายุปากีสถานสร้างความเสียหาย 8 จังหวัด มีผู้เสียชีวิต 3 ราย. (5 มกราคม 2562). โพสต์ทูเดย์. สืบค้นจาก <https://www.posttoday.com/social/general/575987>

จิตอาสาตัวักกุด

ฝุ่นพิษ PM 2.5

เมื่อกรุงเทพมหานครต้องเผชิญกับปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็กกว่า 2.5 ไมครอน ปกคลุมทั่วท้องฟ้าเป็นหมอกหนาทึบ เมื่อช่วงต้นปี 2562 ซึ่งฝุ่นละอองนั้นกลับมีค่าเกินมาตรฐาน ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสังคมโดยรวม โดยเฉพาะการตระหนักถึงผลกระทบด้านสุขภาพ ที่เกิดจากมลพิษทางอากาศในวงกว้าง แต่หากย้อนกลับไปในช่วงสิบปีที่ผ่านมา ปัญหามลพิษทางอากาศไม่ใช่เรื่องใหม่ในประเทศไทย หากแต่คุ้นชินในชื่อของปัญหาหมอกควัน ที่เกิดขึ้นเป็นปัญหาสำคัญของภาคเหนือในช่วงหน้าแล้ง จากการเผาเศษวัสดุทางการเกษตร และปัญหาไฟป่า ทั้งที่เกิดจากประเทศไทยเอง และจากการพัดพามาจากประเทศเพื่อนบ้าน

สาเหตุและผลกระทบที่เกิดขึ้น

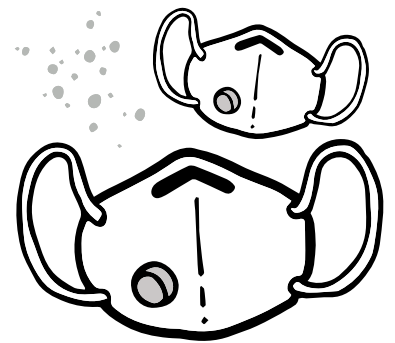
สาเหตุสำคัญของการเกิดหมอกควันและฝุ่นละอองขนาดเล็ก เกิดจากการเผาไหม้ทั้งจากยานพาหนะ การเผาวัสดุการเกษตร ไฟป่า และกระบวนการอุตสาหกรรม ซึ่งในพื้นที่กรุงเทพมหานครและเมืองใหญ่ที่มีการจราจรติดขัด ย่อมเป็นไปได้ยากที่จะหลีกเลี่ยงผลกระทบ และยากต่อการแก้ไขปัญหา แม้ในปัจจุบัน หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องจะมีการดำเนินงานต่าง ๆ เพื่อแก้ไขปัญหา ทั้งการฉีดน้ำ การแจกหน้ากาก N95 การจัดทำสื่อรณรงค์ในการสื่อสารสังคม การทำความเข้าใจเรื่องฝุ่นขนาดเล็ก การปฏิบัติตนเมื่อต้องอยู่ในพื้นที่เสี่ยง และให้ข้อมูลข่าวสารที่สำคัญต่าง ๆ ต่อประชาชน แม้เหตุการณ์ฝุ่นละอองขนาดเล็กในเขตกรุงเทพมหานครจะลดลง แต่ในช่วงปลายเดือนมีนาคม - ต้นเมษายน 2562 ที่ผ่านมา พื้นที่ทางภาคเหนือ ประกอบด้วย จังหวัดแม่ฮ่องสอน เชียงใหม่ เชียงราย พะเยา ลำปาง พะเยา โลกา เพชรบูรณ์ ตาก แพร่ และน่าน กลับประสบกับปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก เกินมาตรฐาน 50 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร ถึง 400 - 600 ไมโครกรัม ทำให้ติดอันดับมลพิษทางอากาศในระดับโลก ยิ่งประกอบกับภูมิประเทศของภาคเหนือ ที่มีเทือกเขาล้อมรอบบริเวณ เช่น เทือกเขาแดนลาว เทือกเขาถนนธงชัย เทือกเขาผีปันน้ำ ฯลฯ ส่งผลให้กลายเป็นแอ่งกระทะของฝุ่นละอองและหมอกควัน ทำให้ส่งผลกระทบต่อการทำงานของปอดของภาคเหนือ โดยสาเหตุส่วนหนึ่งที่สำคัญมาจาก การขาดวินัยในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว และเก็บของป่าทำให้เกิดไฟป่า

แม้มีขนาดเล็ก แต่ส่งผลร้ายต่อสุขภาพ

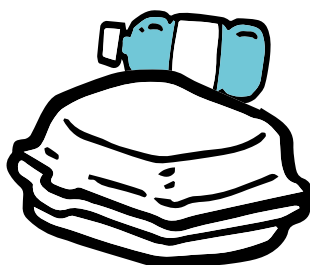
แม้จะเป็นฝุ่นละอองที่มีขนาดเล็ก แต่กลับส่งผลกระทบต่อสุขภาพในระดับที่เป็นอันตรายต่อร่างกาย โดยเมื่อเข้าสู่ร่างกายทางโพรงจมูกแล้ว จะเข้าสู่ระบบทางเดินหายใจและระบบเส้นเลือด ทำให้เกิดปัญหาสุขภาพอื่น ๆ เช่น โรคหลอดเลือดในสมอง โรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง โรคหัวใจขาดเลือด โรคมะเร็งปอด โรคติดเชื้อเฉียบพลันในระบบหายใจส่วนล่าง ฯลฯ องค์การอนามัยโลก (WHO) กำหนดให้ PM 2.5 จัดอยู่ในกลุ่มที่ 1 ของสารก่อมะเร็ง ตั้งแต่ปี 2556 อีกทั้งยังเป็นสาเหตุให้ 1 ใน 8 ของประชากรโลกเสียชีวิตก่อนวัยอันควร สอดคล้องกับรายงานของธนาคารโลก (World Bank) ที่ระบุจำนวนผู้เสียชีวิตก่อนวัยอันควรในประเทศไทยจากมลพิษในอากาศที่มีมากถึง 50,000 ราย โดยส่งผลกระทบต่อวงกว้างทางเศรษฐกิจ ทั้งในมิติของค่าใช้จ่ายในการรักษา และการสูญเสียคนในวัยทำงาน

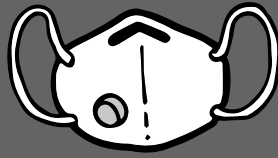
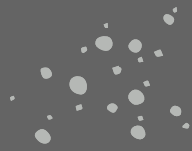
จิตอาสาหัวใจ ป้องกันฝุ่น PM 2.5

จากสถานการณ์ปัญหาดังกล่าว ส่งผลให้เกิดกระแสความร่วมมือร่วมใจจากทุกภาคส่วน ในการลดผลกระทบจากฝุ่นละอองขนาดเล็กที่เกิดขึ้น ด้วยการจัดกิจกรรมรณรงค์ต่าง ๆ ที่ลดการก่อให้เกิดมลพิษทางอากาศ และหาวิธีช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ในการป้องกันฝุ่นที่จะส่งผลกระทบต่อด้านสุขภาพ จนกลายเป็น “ปรากฏการณ์รวมพลังของจิตอาสา” ที่ต้องการเป็นส่วนหนึ่งไม่มากนักน้อย ตามกำลังของตนในการช่วยเหลือเกื้อกูล รวมถึงให้กำลังใจผู้อื่น ดังนี้

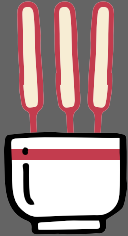

• **องค์กรต่าง ๆ ร่วมระดมแจกหน้ากากกันฝุ่นละออง โดยหน้ากาก N95 ได้กลายเป็นอุปกรณ์สำคัญ** ในการต่อสู้กับฝุ่นละอองขนาดเล็ก การออกจากบ้านโดยปราศจากเครื่องป้องกันย่อมนำมาสู่อันตรายต่อสุขภาพในระยะยาวที่อาจส่งผลในอีกหลายปี หน่วยงาน องค์กร หรือแม้กระทั่งผู้มีจิตอาสา ต่างระดมกำลังทรัพย์ และกำลังคน ร่วมกันแจกหน้ากาก N95 ตามสถานที่ต่าง ๆ เพื่อลดผลกระทบต่อสุขภาพให้กับคนกรุง และแก้ไขปัญหาการขาดแคลนหน้ากากด้วย อาทิ ธุรกิจค้าปลีกขนาดใหญ่ เทสโก้ โลตัส ได้แจกหน้ากากจำนวน 20,000 ชิ้น รวมถึงมีผู้ที่โพสต์ข้อความในโลกออนไลน์รับบริจาคหน้ากากอนามัย และได้แจกจ่ายไปแล้วจำนวนกว่า 300 ชิ้น

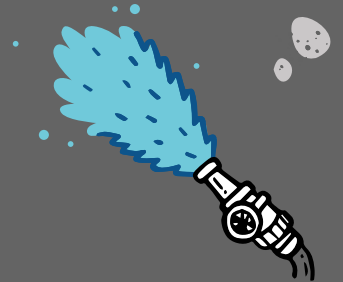

สถานศึกษา ภาคเอกชน
จัดอบรมทำหน้ากากกรองอากาศ

ศาลเจ้าทั่วประเทศ
ติดป้าย “งดจุดธูป”

ธุรกิจจอสังหาฯ ร่วมกัน
ฉีดน้ำจากอาคารสูง
เพื่อลดฝุ่นละออง

จิตอาสาส่งอาหาร และ
อุปกรณ์ให้อาสาดับไฟป่า

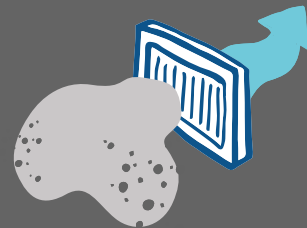
จิตอาสา ร่วมลดฝุ่น PM 2.5

กลุ่มอาสาดับไฟป่า

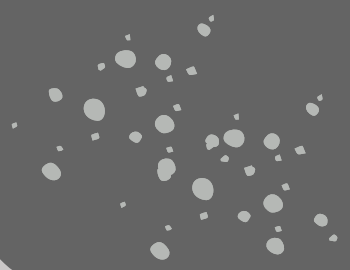
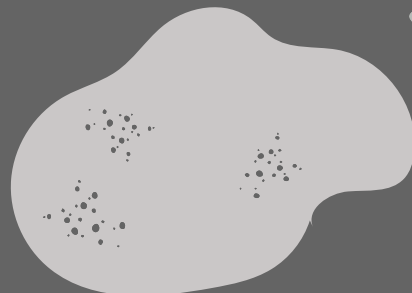
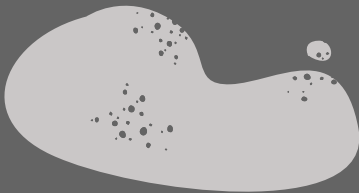
ผู้ผลิตและนำเข้ารถยนต์
จัดทำมาตรฐานรถยนต์
ลดปริมาณฝุ่น

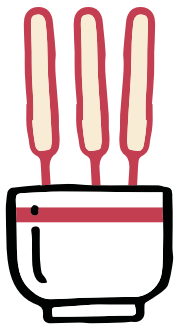

มีการสอนทำ
เครื่องฟอกอากาศ
แบบ DIY ด้วยตนเอง

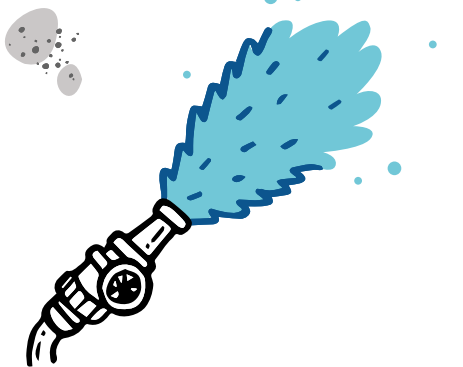
รถรงค์ไม่จุดไฟเผาไร้
ช่วงเปลี่ยนการปลูกพืช

• **ศาลเจ้าทั่วประเทศ ร่วมใจติดป้าย “งดจุดธูปและเผากระดาษ”** ซึ่งการจุดธูปนั้นถือเป็นกิจกรรมหนึ่งที่ก่อให้เกิดควันและฝุ่นละออง แม้อาจจะไม่ได้มีขนาดเล็กเท่า PM 2.5 แต่พบว่าศาลเจ้าต่าง ๆ ได้ร่วมกันติดป้ายรณรงค์ การไหว้สิ่งศักดิ์สิทธิ์ โดยไม่จุดธูปและเผากระดาษ เพื่อเป็นการลดมลพิษทางอากาศอีกทางหนึ่ง

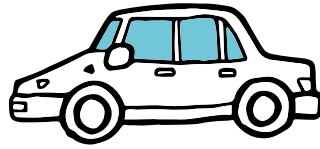
• **สถานศึกษาจัดอบรมทำหน้ากากฟรี** โดยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล (มทร.) ได้จัดอบรมการผลิตหน้ากากป้องกันฝุ่นละอองขนาดเล็ก โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย แต่ให้ประสิทธิภาพดี และใกล้เคียงกับหน้ากากแบบ N95 ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ตอบโจทย์ในยุคการขาดแคลนหน้ากาก N95 ที่ปิดร้านค้าโดยทั่วไป คงไม่ได้มีการสั่งมาเก็บไว้ ทำให้เกิดการขาดแคลน รวมถึงอาจมีราคาสูงเกินปกติ ในฐานะหน่วยงานด้านวิชาการ ที่มีองค์ความรู้ ก็ได้มีการนำองค์ความรู้ต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้สิ่งที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์ได้เป็นอย่างดี เพื่อทดแทนหน้ากาก N95 ที่ขาดแคลนและมีราคาแพง

นอกจากนี้ ยังมีหน่วยงาน องค์กรภาคส่วนต่าง ๆ ได้ร่วมใจกันจัดกิจกรรมรณรงค์ลดปัญหาหมอกควัน และกำหนดเป็นนโยบายในการดำเนินงาน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

• **ภาคอสังหาริมทรัพย์จัดโครงการ “ฉีดน้ำจากอาคารสูง”** โดยจำนวนกว่า 150 โครงการ ร่วมใจกันฉีดน้ำเพื่อลดปริมาณฝุ่นละอองในอากาศ โดย

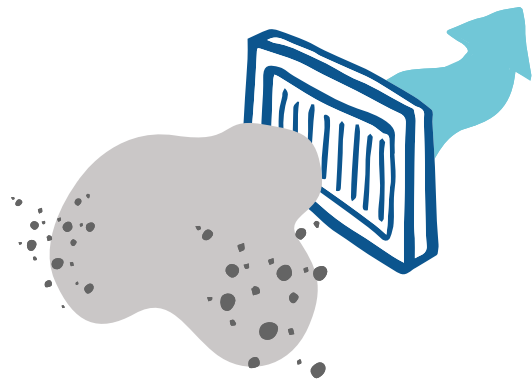
เป็นการฉีดละอองน้ำจากบริเวณตาดฟ้าของอาคารสูงต่าง ๆ ที่กรุง ในช่วงเวลาที่มีสภาพอากาศปิด และการจราจรหนาแน่น นอกจากนี้ในกระบวนการก่อสร้างยังมีการกำหนด “แนวทางการก่อสร้างสีเขียว” (Green Construction Process Standard) โดยเริ่มตั้งแต่การลดปริมาณฝุ่นละอองในการก่อสร้าง การลดจำนวนเที่ยวการขนส่งวัสดุก่อสร้าง และการตรวจสอบปริมาณฝุ่นในบริเวณโครงการไม่ให้เกินค่ามาตรฐาน

• **ผู้ผลิตและนำเข้ารถยนต์ ลงนาม MOU “ยกระดับมาตรฐานลดมลพิษจากเครื่องยนต์”** โดยบริษัทจำนวน 12 บริษัท ได้ร่วมกันลงนามประกาศเจตนารมณ์ยกระดับมาตรฐานการระบายสารมลพิษจากเครื่องยนต์ ให้เทียบเท่ามาตรฐานยูโร 5 ภายในปี 2564 และยูโร 6 ในปี 2565 เพื่อบรรเทาปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก และได้มีการกำหนดให้สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (สมอ.) สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (สศอ.) ดำเนินงานร่วมกันเพื่อยกระดับการผลิตรถยนต์ในประเทศและการนำเข้ารถยนต์ ให้เป็นมาตรฐานยูโร 5 และยูโร 6 ที่ช่วยลดการปล่อยฝุ่นละอองที่เป็นพิษลงถึง 80% จากปัจจุบัน

• **โครงการศึกษาทดลอง “มอส ดักจับฝุ่น PM 2.5”** เป็นโครงการจากสถาบันไทยใส่ใจเพื่อสังคม ร่วมกับนักวิชาการทางวิทยาศาสตร์ที่มีความเชี่ยวชาญดำเนินงานโครงการ “สกาย การ์เด้น” (Sky Garden) ซึ่งเป็นการนำพืช “มอส” มาศึกษาทดลองเพื่อทดสอบว่าสามารถดักจับฝุ่น PM2.5 ในอากาศได้มีประสิทธิภาพแค่ไหน โดยโครงการนี้ต้องการเห็นประชาชนอยู่ในพื้นที่สาธารณะได้อย่างปลอดภัยโดยไม่ต้องกังวลและไม่ต้องสวมหน้ากากป้องกันฝุ่นเนื่องจากมีตัวกรองจากธรรมชาติคอยช่วยดักจับฝุ่นละอองในอากาศ เพื่อให้มีคุณภาพที่ดีอยู่ตลอดเวลา แม้ว่าจะในช่วงของการทดลอง แต่หากประสบความสำเร็จก็จะเป็นส่วนสำคัญในการแก้ไขปัญหาในระยะยาวต่อไป

จากมุมมองหนึ่งของการเกิดขึ้นของปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก ทำให้ทุกภาคส่วนในสังคม ทั้งพื้นที่ที่เกิดปัญหา พื้นที่เสี่ยง และประชาชนในสถานที่ต่าง ๆ

ในประเทศเกิดความตระหนักต่อปัญหาส่วนรวมที่ใกล้ชิด เกิดความห่วงใยเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน และเกิดความรู้สึกร่วมในการจัดการปัญหา จากปัญหาที่ไม่ค่อยได้รับความใส่ใจของผู้คนในสังคม หากแต่เมื่อเกิดปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อบุคคลและสังคมโดยรวมขึ้น การรวมตัวกันเพื่อแก้ไขปัญหาครั้งใหญ่ก็เกิดขึ้นและแปรเปลี่ยนกลายเป็นพลังจิตอาสา ที่ก่อให้เกิดความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาอย่างยั่งยืน ซึ่งจำเป็นต้องเกิดการดำเนินการทั้งในระดับบุคคล ครัวเรือน และสังคมโดยรวม ในการลดกิจกรรมที่ก่อให้เกิดฝุ่นละออง และหมอกควันต่าง ๆ ในระดับที่เหมาะสม ในขณะที่ภาครัฐจำเป็นต้องออกนโยบายสาธารณะ และมาตรการเพื่อแก้ไขปัญหาในระยะยาว ทั้งการป้องกัน ควบคุม และลดผลกระทบจากปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก ร่วมกับพลังจิตอาสาจากประชาชน และภาคส่วนต่าง ๆ ในสังคม

แม้ปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก จะเป็นปัญหาที่มีความรุนแรงมากในช่วงเวลาที่สภาพอากาศปิด หรือความกดอากาศสูง เมื่อสภาพภูมิอากาศเปลี่ยนไปในทางที่ดีขึ้น ปัญหาที่เกิดขึ้นก็เบาบางลง แน่นนอนว่าผู้คนในสังคมไทยโดยเฉพาะในเมืองใหญ่ที่มีการจราจรหนาแน่น จำต้องประสบกับปัญหาอีกหลายครั้ง ดังนั้น การเตรียมความพร้อมในการรับมือจึงเป็นเรื่องสำคัญอีกทั้งต้องสร้างจิตสำนึกและความรับผิดชอบของคนในประเทศไทย อันเป็นสิ่งจำเป็นในการต่อสู้กับวิกฤตต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น

อ้างอิง

PM2.5 ฝุ่นละอองขนาดเล็กในอากาศ กับวิกฤตสุขภาพที่คนไทยจะต้องแลก. (26 มกราคม 2562). The Standard. สืบค้นจาก <https://thestandard.co/pm-2-5-environmental-nano-pollutants/>

มทร.พระนคร ชวนทำหน้ากากกันฝุ่นฟรี. (16 มกราคม 2562). เดลินิวส์. สืบค้นจาก <https://www.dailynews.co.th/education/688158>

ศาลเจ้าได้สั่งกบ ปอเต็กตึ๊ง ประกาศงดจุดธูป-เผากระดาษทอง ลดปัญหาฝุ่น PM2.5. (23 มกราคม 2562). ข่าวสด. สืบค้นจาก https://www.khaosod.co.th/special-stories/news_2124405

รวมจุดแจก “หน้ากาก N95” คนไทยช่วยเหลือกัน มีแจกที่ไหนบ้าง?. (17 มกราคม 2562). ไทยรัฐ. สืบค้นจาก <https://www.thairath.co.th/content/1471341>

12 ค่ายรถยนต์ร่วมหยุดวิกฤตมลพิษ. (12 มีนาคม 2562). ไทยรัฐ. สืบค้นจาก <https://www.thairath.co.th/content/1517000>

เริ่มแล้ว! ผู้ประกอบการอสังหาริมทรัพย์ 150 โครงการ ฉีดน้ำจากอาคารสูง ลดฝุ่น PM2.5. (23 มกราคม 2562). Line Today. สืบค้นจาก <https://today.line.me/th/pc/article/เริ่มแล้ว+ผู้ประกอบการอสังหาริมทรัพย์+150+โครงการ+ฉีดน้ำจากอาคารสูง+ลดฝุ่น+PM+2+5-ok5q05>

นวัตกรรมธรรมชาติ “มอส” ดักจับฝุ่น หวังช่วยแก้ปัญหา PM2.5 ระยะยาว. (22 กุมภาพันธ์ 2562). ไทยรัฐ. สืบค้นจาก <https://www.thairath.co.th/content/1502605>

ขยะล้นเมือง

ปัญหาสำคัญที่ประเทศไทยต้องแบกรับไปพร้อมกับการพัฒนาประเทศในช่วง 6 ทศวรรษที่ผ่านมา คือ “การเพิ่มขึ้นของปริมาณขยะ” ทั้งจากการเพิ่มขึ้นของประชากร การพัฒนาเศรษฐกิจ เทคโนโลยี ที่มุ่งเน้นให้เกิดการบริโภคอย่างมหาศาล รวมถึงพฤติกรรมการบริโภคของคนในสังคม ทำให้ขยะมูลฝอยมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น นำมาสู่ปัญหาด้านการจัดการ และกำจัดอย่างถูกวิธี

สถานการณ์ขยะในประเทศไทย

จากการสรุปลักษณะมลพิษของประเทศไทยเมื่อปี 2561 โดยกรมควบคุมมลพิษ พบว่า มีขยะมูลฝอย เกิดขึ้นประมาณ 27.82 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจากปี 2560

- ร้อยละ 1.64 ถูกคัดแยก และนำกลับไปใช้ประโยชน์ 9.58 ล้านตัน

- ร้อยละ 34 ถูกนำไปกำจัดอย่างถูกต้อง 10.88 ล้านตัน

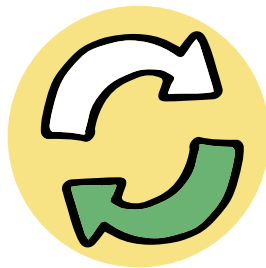
- ร้อยละ 39 กำจัดไม่ถูกต้อง 7.36 ล้านตัน
ทั้งนี้ข้อมูลที่น่าสนใจ คือ **จำนวนขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นจะเป็นขยะพลาสติกประมาณ 2 ล้านตัน และมีการนำกลับมาใช้ใหม่เพียง 0.5 ล้านตัน** นอกจากนี้ยังพบว่า ของเสียอันตรายจากชุมชนเกิดขึ้น 638,000 ตัน

- ร้อยละ 65 เป็นซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้า และขยะอิเล็กทรอนิกส์จำนวนถึง 414,600 ตัน

- ร้อยละ 35 เป็นขยะอันตรายประเภทอื่น ๆ เช่น แบตเตอรี่ ถ่านไฟฉาย ภาชนะบรรจุสารเคมี กระจกป่น 223,400 ตัน ในจำนวนนี้ได้รับการจัดการอย่างถูกต้องเพียงร้อยละ 13 หรือประมาณ 83,600 ตัน

• ประเทศไทยยังไม่มีกฎระเบียบที่จะคัดแยกของเสียอันตรายออกจากขยะทั่วไป และไม่มีกฎหมายในการกำกับดูแลให้ผู้ผลิตหรือภาคเอกชนรับผิดชอบในการจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์

• สัตว์ทะเลพิการและตายจากขยะพลาสติก เช่น กรณีที่สัตว์แพทย์ประจำศูนย์วิจัยและพัฒนาทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอ่าวไทยฝั่งตะวันออก **ผ่าชันสูตรซากเต่าตนุพบว่า มีขยะในท้องสะสมอยู่เป็นจำนวนมากทำให้อุดตันระบบทางเดินอาหารจนตาย และกรณีวาฬนำร่องครีบสั้นที่เกยตื้นบริเวณคลองนาทับ จังหวัดสงขลา มีขยะในท้อง 85 ชิ้น น้ำหนัก 8 กิโลกรัม**

บริษัทเอกชนรับดูแลเศษพลาสติก
กลับมารีไซเคิล

ให้พลาสติกหมุนเวียนอยู่ในระบบ

กระบวนการมีส่วนร่วมต่อการจัดการขยะ

• **ภาครัฐ** กับนโยบาย “จัดการสิ่งแวดล้อม” ภาครัฐได้มีการกำหนดภาระและหน้าที่ในการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะมีการรวบรวมโดยรถขนขยะ เพื่อนำไปคัดแยกขยะประเภทต่าง ๆ เช่น ขยะที่นำกลับมาใช้ใหม่ ขยะอินทรีย์ ขยะอันตราย ฯลฯ ตามวิธีการของแต่ละหน่วยงานท้องถิ่นนั้น ๆ แต่พบว่ายังกังขังปัญหาในกระบวนการจัดการ ทั้งพื้นที่รองรับ การกำจัดที่เหมาะสม หรือแม้กระทั่งข้อจำกัดด้านงบประมาณ

นอกจากหน่วยงานท้องถิ่นที่มีบทบาทสำคัญแล้ว ในระดับนโยบายมีหน่วยงานหลักในการดำเนินงาน ดังนี้

1) **กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม** ในการเสนอนโยบาย แผนงาน ในการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ได้รับผลกระทบจากปัญหาขยะมูลฝอย และดำเนินโครงการ “ทำความสะอาดด้วยหัวใจ ลดภัยสิ่งแวดล้อม” เพื่อลดและคัดแยกขยะในหน่วยงานภาครัฐ ตามมติ ครม. ในปี 2561

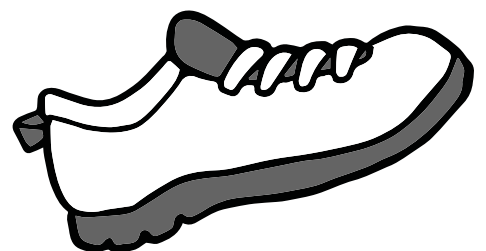
2) **กระทรวงมหาดไทย** โดยมีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาด และความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. 2535 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2560

3) **กระทรวงสาธารณสุข** โดยการกำหนดกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับขยะมูลฝอยและมูลฝอยติดเชื้อตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

นอกจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดังกล่าวข้างต้น ยังมีกฎหมายและนโยบายภาครัฐที่เกี่ยวข้องอีก เช่น พรบ.ส่งเสริมรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2535 แผนแม่บทการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ และแผนปฏิบัติการประเทศไทยไร้ขยะ รวมถึงการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายชุมชนในอนาคต ที่มีการจัดทำ Roadmap การจัดการขยะพลาสติก (พ.ศ. 2562 – 2570) โดยให้ลด เลิกใช้พลาสติก 7 ชนิด ภายในปี 2565 ได้แก่ พลาสติกหุ้มฝาขวดน้ำดื่ม ผลิตภัณฑ์พลาสติกที่มีส่วนผสมสารประเภทอ็อกโซ ไมโครบีดจากพลาสติก ถุงพลาสติกหูหิ้วอย่างหนา กล่องโฟมบรรจุอาหาร แก้วน้ำพลาสติก และหลอดพลาสติก (แบบใช้ครั้งเดียว) นอกจากนี้ ยังมีมาตรการในการปรับปรุงแก้ไขสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ประสบปัญหาการจัดการอย่างไม่ถูกต้อง การเข้มงวดในการติดตามตรวจสอบและบังคับใช้กฎหมายในการจัดการขยะอิเล็กทรอนิกส์และเศษพลาสติกที่นำเข้ามาจากต่างประเทศ

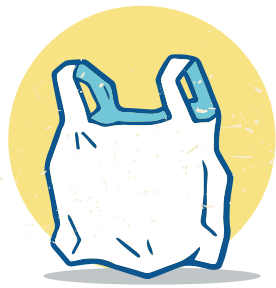
บริษัทผลิตรองเท้า

ขยะพลาสติกมากำพันรองเท้า

“ร้านดื่มผลิตภัณฑ์”

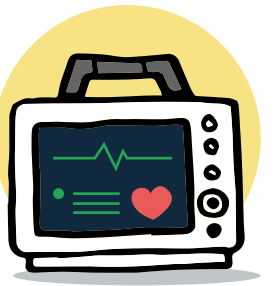
ธุรกิจเพื่อสังคมที่ลูกค้าต้องนำบรรจุภัณฑ์มาเอง เพื่อลดขยะบนโลก

ภาคเอกชน ร้านสะดวกซื้อ จัดแคมเปญ “ลด/งด” ถุงพลาสติก

ภาคเอกชน

บริษัทต่าง ๆ ร้านสะดวกซื้อ และห้างสรรพสินค้า พร้อมใจกัน “งด” ให้บริการถุงพลาสติก และพร้อมรณรงค์ให้ประชาชนพกถุงผ้าหรือตะกร้าไปใส่สินค้าทดแทนการใช้ถุงพลาสติก เพื่อร่วมกันลดปริมาณขยะพลาสติก เช่น **แคมเปญ “ลดวันละถุง คุณทำได้”** เป็นโครงการที่จะนำเงินที่ได้จากการที่ลูกค้าปฏิเสธรับถุงพลาสติก เปลี่ยนเป็นเงินบริจาคนำไปสมทบทุนซื้ออุปกรณ์การแพทย์ให้กับโรงพยาบาลทั่วประเทศ รวม 77 แห่ง อีกทั้งในปัจจุบันยังมีธุรกิจเพื่อสังคมที่ช่วยดูแลสิ่งแวดล้อมอย่างร้านแบบ “บัลค์สตอร์” (Bulkstore) หรือ ร้าน “เติมผลิตภัณฑ์” หรือ ร้านที่ลูกค้าต้องนำบรรจุภัณฑ์มาเองเพื่อลดขยะบนโลกตามแนวคิด Zero Waste หรือ ไร้ขยะเกิดขึ้น อาทิ ร้าน Refill Station (ปั้มน้ำยา) ร้าน Zero Moment : Refillery ร้าน Foolfill Zero Waste Refill Corner ร้าน Free Bird Café เป็นต้น

ภาคเอกชน ร้านสะดวกซื้อ จัดแคมเปญ “ปฏิเสธถุงพลาสติก” สมทบทุนซื้ออุปกรณ์การแพทย์

อ้างอิง

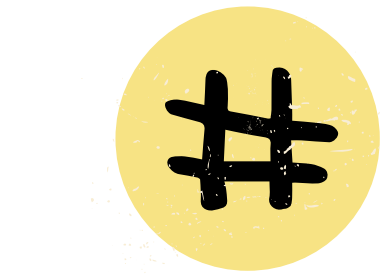
คนไทยเริ่มแล้ว “Challenge เก็บขยะ” จัดไปไม่น้อยหน้าฝรั่ง แข่งกันแบบนี้สี่สร้างสรรค์. (18 มีนาคม 2562). Siamland News. สืบค้นจาก <http://www.siamlandnews.com/ข่าว/โซเชียล/คนไทยเริ่มแล้ว-challenge-เก็บขยะ/>

ทำไม Viral ทำเก็บขยะ #trashtag กลับมาฮิตอีกครั้ง. (15 มีนาคม 2562). Marketeer. สืบค้นจาก <https://marketeeronline.co/archives/100051>

ลุงซาเลี้ยงกับขยะที่หายไป. (11 มีนาคม 2562). Facebook. สืบค้นจาก <https://www.facebook.com/3WheelsUncle/posts/414751122606999>

นโยบายและแนวทางการจัดการขยะพลาสติกของประเทศไทย. (16 พฤศจิกายน 2561). กรมควบคุมมลพิษ. สืบค้นจาก <http://www.pcd.go.th/file/15-11-61-03.pdf>

กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. (2561). คู่มือแนวปฏิบัติการลดและคัดแยกขยะมูลฝอยในหน่วยงานภาครัฐ. กรุงเทพฯ : บริษัท ฮีซี จำกัด.

จัดกิจกรรม Challenge ทำเก็บขยะ ไปโซเชียลมีเดีย

ภาคประชาสังคม และประชาชน

• **กลุ่มจัดการขยะ Trash Hero Thailand** เป็นนักเคลื่อนไหวทางสังคมที่สร้างจิตสำนึก ความตระหนักรู้ แรงบันดาลใจ และความรู้ด้านสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะเรื่องขยะ ให้สาธารณชนเกิดจิตสำนึกในการรักษาความสะอาดให้กับพื้นที่สาธารณะ ได้ทำกิจกรรมเก็บขยะอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี พ.ศ. 2556 จนถึงปัจจุบัน

• **เว็บไซต์ Change.org** หรือเว็บไซต์รณรงค์เพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงในสังคม ได้มีผู้ตั้งแคมเปญขอเรียกร้องให้ธุรกิจห้างร้านรายใหญ่เลิกการแจกถุงพลาสติกใช้ครั้งเดียว หากลูกค้าต้องการถุงก็ให้คิดเงินค่าถุงในราคาที่เหมาะสม

• **กิจกรรมทำเก็บขยะในโซเชียลมีเดีย (Viral)** โดยมีการกำหนดแฮชแท็ก #trashtag #Basura Challenge / #CleanupChallenge หรือ #Challenge forChange ทำให้ประชาชนชาวไทยที่รับทราบถึงกระแสแคมเปญนี้ ได้ลงมือเก็บขยะพร้อมถ่ายภาพพื้นที่ก่อนและหลังเก็บขยะ โดยสิ่งที่ทำให้ Viral นี้ประสบความสำเร็จคือการกระตุ้นให้ทำคามดี มีความสนุกในการแข่งขัน ซึ่งเป็นการร่วมสร้างจิตสำนึกในการช่วยกันเก็บขยะ ใช้ของจนเต็มประสิทธิภาพหรือนำกลับมาใช้ใหม่ จะเป็นการแบ่งเบาภาระการย่อยสลายตามธรรมชาติที่โลกต้องแบกรับ และลดเงินที่ใช้กำจัดขยะในแต่ละปี

การจัดตั้งโครงการ “ของเสียเหลือศูนย์ (Zero Waste)” เพื่อลดขยะให้เหลือศูนย์

โรงเรียนรุ่งอรุณกับการจัดการขยะให้เหลือศูนย์

โรงเรียนรุ่งอรุณ ดำเนินการโครงการ “ของเสียเหลือศูนย์ Zero Waste” โดยร่วมกับครู บุคลากร ในโรงเรียน กลุ่มนักเรียน กลุ่มผู้ปกครอง และชุมชนใกล้เคียง ในการก้าวไปสู่จุดหมายในการทำให้ “ของเสียเหลือศูนย์” ได้ผลอย่างเป็นรูปธรรม ทางโรงเรียนได้นำหลักวิถีพุทธ มาใช้วิเคราะห์และวางแผนโครงการในการปรับเปลี่ยนทัศนคติของคนที่คิดว่า “ขยะ” เป็นสิ่งสกปรก น่ารังเกียจ ปัจจุบันโครงการ “ของเสียเหลือศูนย์” ยังคงดำเนินต่อไป และกลายเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตคนในชุมชน จึงไม่มีถังรองรับสำหรับทิ้งขยะ มีแต่สถานีคัดแยกขยะเล็ก ๆ กระจายอยู่ตามจุดต่าง ๆ ในโรงเรียน

โรงเรียนรุ่งอรุณคัดแยกขยะก่อนทิ้ง ซึ่งเป็นเงื่อนไขจัดการเรียนรู้เรื่องการดูแลรักษาทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมให้แก่ทุกคนภายในชุมชนของโรงเรียน ทั้งเป็นการร่วมสร้างสรรค์แนวทาง ลดปัญหาขยะล้นเมืองให้แก่กรุงเทพมหานคร โดยมีความมุ่งมั่นไปสู่เป้าหมายที่ท้าทาย คือการเป็นชุมชนที่สามารถจัดการขยะและของเสียได้ด้วยตนเองด้วยวิธีการที่เหมาะสม เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และที่สำคัญ คือ การมีส่วนร่วมของสมาชิกในชุมชน ทั้งนักเรียน ครู บุคลากร ตลอดจนผู้ปกครอง ที่มีจิตสำนึกแห่งการร่วมดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม มีลักษณะนิสัย “ไม่สร้างขยะ” อยู่ในวิถีชีวิต มีความพยายามที่จะลดปริมาณการทิ้งขยะออกสู่กรุงเทพฯ ให้น้อยลงเรื่อย ๆ

ปัญหาขยะล้นเมือง เกิดจากปัจจัยต่าง ๆ ที่สำคัญ ทั้งด้านการจัดการ งบประมาณ การส่งเสริมความรู้ความเข้าใจในการจัดการขยะอย่างถูกต้องให้กับประชาชน รวมถึงประสิทธิภาพของท้องถิ่นในการจัดการขยะประเภทต่าง ๆ ส่งผลให้ไม่สามารถกำจัดขยะจำนวนมากได้ โดยเฉพาะในพื้นที่เมืองใหญ่

แนวทางการแก้ไขปัญหาขยะล้นเมืองที่สำคัญที่นับได้ว่ามีประสิทธิภาพสูงสุด คือ **การลดการผลิตขยะจากต้นทางในระดับบุคคล และครัวเรือน รวมถึงการแยกขยะเพื่อลดภาระการจัดเก็บ** ดังนั้น การรณรงค์นำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร มาปฏิบัติเพื่อความสมดุลพอดีในการบริโภคของทุกคนทุกครัวเรือนในสังคมไทย ลดการผลิตขยะที่ไม่จำเป็น และการสร้างวินัยในการจัดการขยะจากครัวเรือน เพื่อลดผลกระทบและภาระในการรวบรวมจัดเก็บขยะของท้องถิ่น และสามารถจัดการขยะล้นเมืองที่สะสมอย่างยาวนานได้ในที่สุด

คพ.ออกประกาศแนวทางจัดการขยะ 4 ฉบับ ซึ่งได้แก่ตามเป้าหมายในปี 2562. (15 ธันวาคม 2561). มติชนออนไลน์. สืบค้นจาก https://www.matichon.co.th/local/quality-life/news_1273366

รัฐเอกชนร่วมใจวันสิ่งแวดล้อมไทย 4 ธันวาคม งดแจกถุงใช้ถุงพลาสติกทั่วประเทศ - เดินหน้าปลอดถุงพลาสติกทุกวันทั้ง 4 ของเดือน. (4 ธันวาคม 2561). THAIPUBLICA. สืบค้นจาก <https://thaipublica.org/2018/12/thailand-environment-day-fourth-december-no-plastic-bag-campaign/> **เหยื่อตัวล่าสุด ! ผ่าตัดสำเร็จ “เทอร์ซี่” เต่าทะเลเกยตื้นขยะเต็มท้อง.** (28 กุมภาพันธ์ 2562). Thai PBS. สืบค้นจาก <https://news.thaipbs.or.th/content/278063>

เปิดใจ!! ไต้เรือช่วยชีวิตเต่ามะเฟืองรอดตายจากอวน. (16 มกราคม 2562). ช่อง 3 HD. สืบค้นจาก <http://news.ch3thailand.com/local/85609>

สถานการณ์มลพิษของประเทศไทย ปี 2561. (18 มกราคม 2562). เชียงใหม่นิวส์. สืบค้นจาก <https://www.chiangmai.news.co.th/page/archives/890917>

พลังจิตอาสา ร่วมใจทำความดี

การร่วมมือร่วมใจ ช่วยเหลือ เกื้อกูล เกิดขึ้นให้เห็นได้ในทุกสังคมมาเป็นเวลายาวนาน มนุษย์ในฐานะสัตว์สังคม จำเป็นต้องพึ่งพาอาศัยกันและกันในการเอาชีวิตรอด การต่อสู้กับธรรมชาติ แม้แต่หลักการสำคัญของทุกศาสนาที่เป็นที่พึ่งทางจิตใจของผู้คนในสังคม ก็ล้วนแล้วแต่ส่งเสริมให้มนุษย์รู้จักกับการแบ่งปัน และการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ทั้งหมดนี้เป็นไปเพื่อสังคมแห่งความสันติสุข

ปัจจุบัน แม้มนุษย์จะมีเทคโนโลยีที่ทันสมัยมากขึ้นในการดำเนินชีวิต เกิดความสะดวกสบายจนทำให้สามารถดำรงชีวิตด้วยตนเองมากขึ้น แต่จะพบว่าวิถีชีวิตเต็มไปด้วยความเร่งรีบ สังคมเมืองมีการขยายตัวเพิ่มมากขึ้น ในขณะที่ครอบครัวมีขนาดเล็กลง สังคมในสภาพความเป็นจริงมีการพบปะกันน้อยลง แต่ในสังคมเสมือนจริงหรือที่เรียกว่า “สื่อโซเชียล” กลับเป็นพื้นที่การสื่อสารของผู้คนที่มากขึ้น ทำให้ภาพของการรวมกลุ่มทางสังคมเพื่อช่วยเหลือเกื้อกูลกันมีให้พบเห็นได้น้อยลง

พลังจิตอาสา ขับเคลื่อนสังคมด้วยความดี

การเกิดขึ้นของการรวมพลังจิตอาสาในหลากหลายประเด็น กลายเป็นปรากฏการณ์ทางสังคมที่เกิดขึ้น ส่งผลให้เกิดภาพแห่งความสุข และชักนำให้สังคมเกิดการแบ่งปันและช่วยเหลือเกื้อกูลระหว่างกัน จนสามารถสร้างความสำเร็จ และเป็นผลผลิตแห่งความดี ดังปรากฏการณ์ต่าง ๆ ดังนี้

• **โครงการล้านแก้ว เพื่อโรงพยาบาลทองผาภูมิ** ปรากฏการณ์ที่สร้างกระแสต่อเนื่อง จากการวิ่งระดมทุนของพี่ตูน บอดี้สแลม แต่การวิ่งครั้งนี้ก็เป็นประวัติศาสตร์ซ้ำรอยครั้งสำคัญ ที่มุ่งหวังให้เกิด

คุณภาพของการบริการทางการแพทย์ในพื้นที่ทุรกันดารของประเทศไทย อย่างเช่น โรงพยาบาลทองผาภูมิ และโรงพยาบาลสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ที่ต้องรองรับทั้งผู้เจ็บป่วยในพื้นที่ และประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อให้มีอุปกรณ์ทางการแพทย์ที่ทันสมัย และสามารถสร้างเสริมประสิทธิภาพในการตรวจรักษาโรคได้เป็นอย่างดี โดยครุณัฐ หรือนายณัฐวัฒน์ โรจนสุธี ครูสอนวิชาศิลปะ โรงเรียนโยธินบูรณะ ได้จัดตั้งโครงการล้านแก้ว เพื่อโรงพยาบาลทองผาภูมิ และโรงพยาบาลสังขละบุรี โดยได้ตั้งเป้าหมายในการจัดซื้ออุปกรณ์ทางการแพทย์ยอดรวมเป็นเงิน 13,118,000 บาท ครุณัฐยังคงหวังเพื่อระดมเงินบริจาคอย่างต่อเนื่อง ในส่วนทั้งสองโรงพยาบาลก็ได้รับเครื่องมือแพทย์แล้วบางส่วน ซึ่งส่งผลต่อการเพิ่มศักยภาพการรักษาผู้ป่วยจากเดิมที่ขาดอุปกรณ์สำคัญ เช่น เครื่องล้างไต ปัจจุบันโรงพยาบาลทองผาภูมิสามารถรองรับผู้ป่วยเพื่อทำการล้างไตได้ถึง 16 ราย ผู้ป่วยจึงไม่ต้องลำบากเดินทางไกลไปล้างไตในเมือง

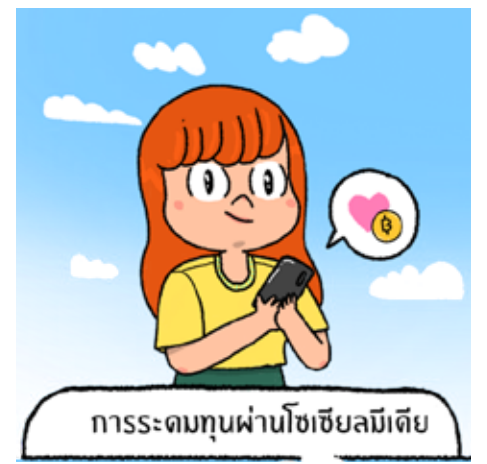

• **มูลนิธิ Let's be heroes** จัดตั้งโดย หมอเจียบ ลลนา ก้องธรนินทร์ มูลนิธิแห่งนี้ได้ช่วยเหลือผู้คนที่ต้องการรักษาผู้ป่วยฟรี โดยที่มาของการจัดตั้งหน่วยแพทย์เคลื่อนที่ เริ่มต้นจากความฝันที่ต้องการช่วยเหลือผู้อื่นในวัยเด็กของหมอเจียบ มาสู่การใช้ความพยายามในการศึกษาด้านการแพทย์ และสานฝันให้เป็นจริงในการเปิดฟรีคลินิกจากการใช้ทุนของตนเอง จนกระทั่งจัดตั้งเป็นมูลนิธิช่วยเหลือผู้คนที่

• **จากการให้อภัย สู่การสร้างพลังจิตอาสา “เพื่อนช่วยเพื่อน”** จากเหตุการณ์หนุ่มเมาแล้วขับจนสูญเสียการควบคุมรถ พุ่งเข้าชนร้านเฟอร์นิเจอร์ใหญ่แห่งหนึ่ง ที่อำเภอบางบาล จังหวัดสงขลา เมื่อเดือน

กุมภาพันธ์ 2562 จนก่อให้เกิดเพลิงไหม้ลุกลามร้านเฟอร์นิเจอร์ทั้งหมด สูญเสียกว่า 80 ล้านบาท เหตุการณ์เช่นนี้ประสพกับใครย่อมนับได้ว่าเป็นความสูญเสียทรัพย์สินอย่างใหญ่หลวง และยากที่จะให้อภัย แต่บังอ้ออารีย์ วันอัฒกุลละอีย์ เจ้าของร้านเฟอร์นิเจอร์สามารถควบคุมสติ และให้อภัยต่อการกระทำของผู้กระทำผิด โดยผู้ก่อเหตุเป็นชายหนุ่มอายุเพียง 26 ปี ที่ไม่สามารถหาเงินมาชดใช้ค่าเสียหายจำนวนมากได้ทั้งหมด ประโยคสำคัญที่บอกกว่า “เราอยู่ในโลกใบนี้เสมือนเราอยู่ในบ้านเดียวกัน” ของเจ้าของร้านเฟอร์นิเจอร์ กลายเป็นแฮชแท็กในโลกออนไลน์ จนเกิดกระแสการช่วยเหลือ และบริจาคเงินผ่านบัญชีธนาคารที่หลังไหลมาจากทุกสารทิศ รวมถึงการจัดงาน “เพื่อนช่วยเพื่อน & คนช่วยคน” เพื่อช่วยเหลือเยียวยา และให้กำลังใจ โดยเป็นการแสดงให้เห็นถึงการทลายความขัดแย้ง ความเกลียดชัง เชื้อชาติ และศาสนา ด้วยการช่วยเหลือเกื้อกูลกันด้วยใจจริง

• **เครือข่ายจิตอาสา ทำความดีด้วยหัวใจ** ช่วยกันบำเพ็ญประโยชน์ ดูแลรักษาคคลองลาดยาว โดยเมื่อ 12 กุมภาพันธ์ 2562 เกิดการรวมตัวกันของเครือข่ายจิตอาสาตามแนวพระราชดำริฯ จากหน่วยงานภาคีเครือข่ายจิตอาสา เราทำความดีด้วยหัวใจ ทั้งจากกองทัพเรือ กองทัพอากาศ ธาราคุณไทยพาณิชย์ องค์กรต่าง ๆ ภาคเอกชน และประชาชนจิตอาสา กว่า 850 คน พร้อมเพรียงกันร่วมทำความสะอาด และปรับภูมิทัศน์ริมคลองลาดยาว ระยะทางกว่า 500 เมตร โดยเป็นการบำเพ็ญประโยชน์ เพื่อรักษาความสะอาด รวมถึงสร้างทัศนียภาพที่สวยงาม และเป็นการลดขยะที่เป็นอุปสรรคในการระบายน้ำ

การบำเพ็ญประโยชน์สาธารณะ

จิตอาสา คุณธรรมสร้างชาติ

คงไม่น่าแปลกใจหากคำว่าจิตอาสา จะได้รับการยอมรับให้เป็นคุณธรรมสำคัญในระดับอาเซียน เพราะคำว่าจิตอาสา หรือ Volunteer Spirit คือ การที่ผู้คนในสังคมมีจิตสาธารณะ นั่นหมายถึง การให้ความสำคัญกับส่วนรวมมากกว่าส่วนตน ทั้งยังเป็นการทำดีเพื่อความดี ความรู้สึกร่วมในการเป็นคนของแผ่นดิน และไม่เนิ่งครูดายต่อการช่วยเหลือ เกื้อกูลผู้อื่น พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดิเชติศรัลสิน ทรงมหาชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงห่วงใย และทรงคำนึงถึงความอยู่ดีมีสุขของประชาชนเป็นสำคัญ และทรงมีพระราชปณิธานแน่วแน่ที่จะทำให้ประเทศชาติมั่นคง และประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น รวมถึงได้ทรงมีพระราชดำริโครงการจิตอาสา เราทำความดีด้วยหัวใจ นับตั้งแต่ปี 2560 จนถึงปัจจุบัน ด้วยทรงมุ่งหวังให้พสกนิกรทุกหมู่เหล่ามีความสมัครสมานสามัคคี และประกอบกิจกรรมอันเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของส่วนรวม โดยไม่หวังสิ่งตอบแทน และให้เกิดความผูกพันใน 4 สถาบันหลักของชาติ ประกอบด้วย ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และประชาชน

สำรวจ “จิตอาสา” ประเทศไทย

งานจิตอาสาเป็นงานที่ได้รับความนิยมสูง มีคนไทยจำนวนมากที่เข้าร่วมทำประโยชน์เพื่อสาธารณะ ข้อมูลจากกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ระบุถึงสถิติอาสาสมัครในประเทศไทยที่สำรวจล่าสุดเมื่อปี 2559 พบว่า มีจำนวนอาสาสมัครคนไทย จำนวนมากถึง 10,415,917 คน ขณะเดียวกันองค์กร Charities Aid Foundation ได้จัดให้ไทยอยู่ในอันดับ 16 ของโลก โดยแบ่งเป็นการช่วยเหลือคนอื่น 51% การบริจาค 68% และ

การเป็นอาสาสมัคร 19% เมื่อแบ่งจำนวนอาสาสมัครที่มาจากภาคราชการ 3.01 % และจากภาคเอกชน 7.39%

ข้อมูลจากธนาคารจิตอาสา ระบุว่า จำนวนองค์กรที่ร่วมงานผ่านระบบธนาคารจิตอาสา มีจำนวน 229 องค์กร โดยเมื่อคิดเป็นกลุ่มคนที่สนใจงานจิตอาสา มากที่สุด อายุระหว่าง 17 – 25 ปี มีจำนวน 63.5 % ของสมาชิกธนาคารจิตอาสา และหมวดงานจิตอาสา ยอดนิยม โดยจัดเรียงตามลำดับ ได้แก่ 1) เด็ก เยาวชน สตรี 2) ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส 3) ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม 4) การศึกษา เรียนรู้ และฝึกอบรม และ 5) ศิลปะ วัฒนธรรม โดยข้อมูลเหล่านี้สะท้อนให้เห็นว่า คนไทยมีพื้นฐานของความโอปอ้อมอารี ชอบช่วยเหลือเกื้อกูลกัน แต่งานจิตอาสาที่ต้องอาศัย

ทักษะเฉพาะด้าน ซึ่งไม่ได้มีเพียงแค่การใช้แรงงานเพียงอย่างเดียว แต่สามารถที่จะพัฒนาไปสู่ทักษะเฉพาะด้าน และความเชี่ยวชาญในด้านต่าง ๆ ได้อีกด้วย จากสถานการณ์ที่ประชาชนทุกหมู่เหล่าต่างมีจิตอาสาเป็นคุณธรรมสำคัญ ในการร่วมพลังสร้างเสริมสิ่งที่ดี กิจกรรมเพื่อส่วนรวม การช่วยเหลือเกื้อกูล และรู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน คล้ายคลึงกับการเป็นพลเมืองตื่นรู้ หรือที่รู้จักกันว่า Active Citizen ที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม การมีจิตอาสา รวมถึงการมีจิตสาธารณะที่เห็นแก่ประโยชน์ของสังคมเป็นหลัก โดยหากสามารถสร้างคุณธรรมจิตอาสาได้ในประชาชนทุกกลุ่มวัยในสังคม ย่อมก่อให้เกิดความเข้มแข็งของประเทศในทุกๆระดับ และนับได้ว่าเป็นคุณธรรมสร้างชาติได้อย่างแท้จริง

อ้างอิง

วารสาร สยามโกลด์. (2558). ว่าด้วย Active Citizen. (30 เมษายน 2562) สืบค้นจาก <https://thaipublica.org/2015/08/varakorn-125/>

ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน).(2561). การส่งเสริมคุณธรรม “พอเพียง สุจริต มีวินัย จิตอาสา” สร้างคนดีสู่สังคม. กรุงเทพฯ: บริษัท พิมพ์ดี จำกัด.

หมอบีบีบีเอ็ม ทำสำเร็จ ตั้งมูลนิธิ เล็กทีอีโร ฟรคลิน มุ่งช่วยคนและสัตว์. (18 สิงหาคม 2561). ข่าวสด. สืบค้นจาก https://www.khaosod.co.th/entertainment/news_1459343

ครูณัฐ วัจนคมทุนซื้ออุปกรณ์การแพทย์ให้ รพ.ทองผาภูมิ-รพ.สังขละบุรี. (30 มีนาคม 2562). อีจัน. สืบค้นจาก <https://ejan.co/news/5c9f0d70a9110>

แก๊งเม้าพุงชนร้านเฟอร์นิเจอร์ไฟลุกวอด ทหารเข้าช่วยคนขับรอดชีวิต. (18 กุมภาพันธ์ 2562). ไทยรัฐ. สืบค้นจาก <https://www.thairath.co.th/content/1498780>

เพื่อนช่วยเพื่อน & คนช่วยคน “16-17 มี.ค. จัดงานช่วยเจ้าของร้านเฟอร์นิเจอร์ไฟไหม้สูญ 80 ล้านบาท. (25 กุมภาพันธ์ 2562). ผู้จัดการออนไลน์. สืบค้นจาก <https://mgronline.com/south/detail/9620000019667>

บังอ้ออารีย์ เจ้าของร้านเฟอร์นิเจอร์เหี่ยวมาแล้วขับ ขอบคุณพี่น้องที่โอนเงินช่วย. (25 กุมภาพันธ์ 2562). หนังสือพิมพ์ I-news. สืบค้นจาก http://i-newsmedia.net/?p=38059&fbclid=IwAR1mGtP7Wd8LzMCa3qHwBY1xHk8O75x3Fa09Q_vgvJ4PZtWbjPEekjTcX3Y

บทความพิเศษ จิตอาสา ทำความดีด้วยหัวใจ ในรัชกาลที่ 10 ขยายตัวมั่นคงสืบเนื่อง. (28 กรกฎาคม 2561). มติชนสุดสัปดาห์. สืบค้นจาก https://www.matichonweekly.com/column/article_121298

เทรนด์จิตอาสาสามเกรา 10 ล้านคนไทยร่วมพลัง (10 สิงหาคม 2561) สืบค้นจาก <http://www.bltbangkok.com/News>

“ติดเกมออนไลน์- ฆ่าตัวตาย-ทะเลาะวิวาท” ปัญหาใหญ่ เด็กวัยรุ่น

หากกล่าวว่า “ครอบครัว คือ ฐานที่มั่นที่สำคัญของมนุษย์” ย่อมไม่ได้เป็นการกล่าวเกินจริง เนื่องจากสังคมมนุษย์เป็นสังคมที่ต้องพึ่งพาอาศัย และมีกระบวนการขัดเกลาทางสังคมให้คนเป็นคนที่ดี มีคุณภาพ แต่จากการพัฒนาของระบบเศรษฐกิจ สังคม

และเทคโนโลยี ได้สร้างผลกระทบอย่างใหญ่หลวงให้กับครอบครัว ซึ่งนอกจากจะมีขนาดเล็กลงแล้ว คนในครอบครัวยังมีความสัมพันธ์ที่น้อยลง เช่น ขาดการพูดคุยหรือปรึกษาหารือ ใช้เวลาส่วนใหญ่ไปกับการทำงาน เป็นต้น เมื่อสถาบันครอบครัวเกิดปัญหา

ย่อมส่งผลกระทบต่อสังคมโดยรวม ดังจะเห็นได้จากสถานการณ์ปัญหาทางสังคมที่ส่วนใหญ่จะยึดโยงกับครอบครัว โดยสะท้อนออกมาเป็นปัญหาสังคมต่าง ๆ ดังนี้

ปัญหาเด็ก เยาวชน และครอบครัว

1. เกมออนไลน์ในเด็กไร้การควบคุม

การเกิดขึ้นของเกมออนไลน์โดยเฉพาะบนมือถือด้วยเทคโนโลยีสมัยใหม่ ทำให้เด็กส่วนใหญ่หลงใหลไปกับภาพและแสงสีเสียง ประกอบกับสามารถเชื่อมต่อโลกทั้งใบได้ด้วยการเล่นเกม จึงเป็นเหตุผลสำคัญให้เด็กส่วนใหญ่หันมาให้ความสำคัญกับการเล่นเกมเป็นอันดับแรก และจจดอยู่กับหน้าจอเป็นระยะเวลายาวนาน จนส่งผลกระทบต่อด้านสุขภาพและการเรียน

การแข่งขันเกมออนไลน์ ปัจจุบันมีการเรียกขานชื่อใหม่ว่า “อีสปอร์ต” (E-sport) ซึ่งเป็นการแข่งขันที่แบ่งตามประเภทต่าง ๆ เช่น เกมวางแผนการรบ เกมต่อสู้ ฯลฯ แต่จะพบว่านอกจากการเล่นเกมที่ต้องอาศัยไอเท็ม หรือคุณสมบัติพิเศษ เพื่อที่จะเอาชนะในเกมการแข่งขันแล้ว เด็กอาจเสี่ยงต่อการพนัน โดยเฉพาะในเกมการแข่งขันที่มีรางวัลเป็นเครื่องเล่น และภาพโฆษณาส่วนหนึ่งของเกมเป็นเว็บไซต์การพนันที่แทรกอยู่ และเป็นการยากที่จะควบคุมการเข้าถึง

แม้ว่ากระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จะมีการตั้งศูนย์ประสานงานขับเคลื่อนการส่งเสริมและปกป้องคุ้มครองเด็กและเยาวชนในการใช้สื่อออนไลน์ (ศูนย์ COPAT – Child Online Protection Action Thailand) ภายใต้กรมกิจการเด็กและเยาวชน เพื่อทำหน้าที่ขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ฯ 5 ด้าน ได้แก่ 1) การพัฒนากลไกและเครือข่ายที่เป็นเอกภาพและมีประสิทธิภาพ 2) การจัดระบบปกป้องคุ้มครองและเยียวยาเด็กและเยาวชน 3) การสร้างองค์ความรู้และการวิจัย 4) การเสริมสร้างศักยภาพเด็ก เยาวชน และบุคคลแวดล้อม และ 5) การสร้างความตระหนักสาธารณะ แต่จะพบว่าจำนวนเด็กและวัยรุ่น กว่าร้อยละ 80 มีการเล่นเกมอิเล็กทรอนิกส์และเกมออนไลน์ จึงนับได้ว่าเป็นความท้าทายของภาครัฐในการแก้ไขปัญหาเพื่อปกป้องคุ้มครองเด็กจากปัญหาเด็กติดเกม

อย่างไรก็ตาม การสร้างให้เด็กมีวินัย สามารถรับผิดชอบต่อตนเองได้ รวมถึงรู้จักการควบคุมตนเองนั้น เป็นสิ่งที่ครอบครัวมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการส่งเสริมคุณธรรมดังกล่าว เพื่อให้เด็กสามารถเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพต่อไป โดย กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข ให้ความสำคัญกับสถาบันครอบครัวที่มีส่วนช่วยสร้างทักษะชีวิตที่ดีให้กับเด็กและเยาวชน โดยครอบครัวจำเป็นต้องทำความเข้าใจช่วงวัย และการใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสม ทั้งด้านเวลา การใช้เทคโนโลยี และบริบทของครอบครัว

2. ภาวะซึมเศร้าและคิดสั้น ฆ่าตัวตายของวัยรุ่น

เพียงไม่กี่เดือนเมื่อก้าวเข้าสู่ปี 2562 เกิดปรากฏการณ์ที่แย่งชิงพื้นที่ข่าวตามหน้าหนังสือพิมพ์อย่างต่อเนื่อง และเกิดเป็นคำถามในสังคมออนไลน์อย่างกว้างขวาง คือ ข่าวการฆ่าตัวตายของวัยรุ่นในวัยเรียน โดยเฉพาะระดับชั้นอุดมศึกษา ที่อาจเรียกได้ว่าเป็นระดับปัญญาชน โดยจากการรวบรวมสถานการณ์ข่าวที่ผ่านมา ในช่วงระหว่างวันที่ 28 กุมภาพันธ์ – 6 มีนาคม 2562 มีจำนวนนักศึกษาที่ฆ่าตัวตาย ด้วยวิธีการโดดตึกอาคารเรียนและหอพัก จำนวน 5 ราย โดยส่วนใหญ่มาจากมหาวิทยาลัยชื่อดัง และในวันที่ 11 เมษายน 2562 มีนิสิตนักศึกษาที่คิดสั้นฆ่าตัวตายวันเดียว 3 รายซ้อน โดยบางกรณีก็มีการรมควั่นปลัดชีพภายในบริเวณหอพัก ที่พักอาศัย และกระโดดจากหน้าต่างทางหนีไฟอาคารที่พัก ส่วนใหญ่ปัญหาการฆ่าตัวตาย ได้มีการสันนิษฐานว่า เกิดจากความเครียดต่าง ๆ และภาวะโรคซึมเศร้า

ปัญหาที่นับว่าร้ายแรงที่สุดคือ ปัญหาการฆ่าตัวตาย จากรายงานอัตราการฆ่าตัวตาย ระหว่างปี 2554 - 2560 ยังพบข้อมูลการฆ่าตัวตายที่ยังคงเป็นปัญหาสังคมที่สำคัญมาโดยตลอด ซึ่งผลกระทบจากปัญหาการฆ่าตัวตาย นอกจากจะเป็นการสูญเสียด้านเศรษฐกิจแล้ว ยังสะท้อนให้เห็นถึงสภาพความอ่อนแอทางจิตใจ และการป่วยจากอาการทางใจ (จิตเวช) ที่ส่งผลให้เกิดปัญหาโดยเฉพาะในกลุ่มวัยรุ่น และวัยรุ่น ซึ่งเป็นทรัพยากรที่สำคัญ แต่กลับมีความอ่อนแอทางจิตใจ และไม่สามารถหาทางออกหรือมีทางเลือกในการแก้ไขปัญหาที่ถูกต้อง ซึ่งหลายฝ่ายได้ให้ความสนใจในแนวทางการจัดการกับปัญหาไว้อย่างน่าสนใจ ดังนี้

(วันที่ 7 มีนาคม 2562) นพ.ธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (ศธ.) ให้ข้อมูลว่าในช่วงที่ผ่านมา มีเหตุการณ์นักเรียน นักศึกษา กระโดดตึกและเสียชีวิต เรื่องนี้ควรให้ความสำคัญที่เรื่องสุขภาพจิต ซึ่งปัญหาสุขภาพจิต เป็นความเจ็บป่วยทางจิต ไม่ใช่เรื่องว่าเครียดหรือไม่เครียดอย่างเดียว และผู้ที่ป่วยเป็นโรคซึมเศร้า เมื่อมีอาการจะไปบอกให้เขาคิดดี ๆ คิดบวก ไม่ได้ผล เนื่องจากสารเคมีในสมองหลั่งออกมาเขาก็จะคิดแต่เรื่องลบ จะต้องได้รับการบำบัดรักษาที่ถูกต้อง

(วันที่ 14 มีนาคม 2562) มีการจัดเวทีจุฬาฯ เสวนา ครั้งที่ 18 เรื่อง “เข้าใจปัญหาเยาวชนกับภาวะซึมเศร้า” ที่อาคารจามจุรี 4 จุฬาฯ โดยมี ผศ.ดร.ปิยวรรณ วิเศษสุวรรณภูมิ หัวหน้าภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาฯ กล่าวว่า งานวิจัยที่ได้ทำการศึกษาภาวะซึมเศร้าในนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยทั้งในไทยและต่างประเทศ ตลอด 3 - 4 ปีที่ผ่านมา พบว่านิสิตนักศึกษาที่เป็นโรค

“โรคทางจิตเวช” สูงเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาคือ ความเครียด จากข้อมูลผู้ใช้บริการสายด่วนกรมสุขภาพจิต 1323 ในช่วงปี 2557 - 2559 พบว่า 10 อันดับแรกของประเภทปัญหาที่มีการขอรับคำปรึกษา ส่วนใหญ่เป็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับปัญหาครอบครัว ซึ่งหลายปัญหามีแนวโน้มสูงขึ้นอย่างชัดเจน

ประเภทปัญหา	จำนวนครั้งการใช้บริการปรึกษาปัญหา					
	ปี 2557	ลำดับ	ปี 2558	ลำดับ	ปี 2559	ลำดับ
โรคทางจิตเวช	11,829 ครั้ง	1	14,788 ครั้ง	1	16,251 ครั้ง	2
ปัญหาความเครียด / วิตกกังวล	14,935 ครั้ง	2	17,422 ครั้ง	2	17,999 ครั้ง	1
ปัญหาเรื่องเพศ	4,233 ครั้ง	3	6,085 ครั้ง	6	2,589 ครั้ง	4
ปัญหาครอบครัว	3,316 ครั้ง	4	2,919 ครั้ง	3	1,681 ครั้ง	5
ปัญหาพฤติกรรม	2,150 ครั้ง	5	1,897 ครั้ง	4	1,036 ครั้ง	6
ปัญหาความรัก	2,027 ครั้ง	6	1,890 ครั้ง	5	3,783 ครั้ง	3
ปัญหาการตั้งครมก็ไม่พร้อม	814 ครั้ง	7	618 ครั้ง	10	705 ครั้ง	7
ปัญหาการพนัน	791 ครั้ง	8	782 ครั้ง	8	443 ครั้ง	10
ปัญหาการฆ่าตัวตาย / ทำร้ายตนเอง	398 ครั้ง	9	885 ครั้ง	7	463 ครั้ง	9
ปัญหาสารเสพติด	352 ครั้ง	10	751 ครั้ง	9	536 ครั้ง	8
รวม	40,845 ครั้ง		40,037 ครั้ง		45,486 ครั้ง	

ที่มา : กรมสุขภาพจิต

ภาวะซึมเศร้า ส่วนใหญ่จะศึกษาอยู่ในชั้นปีที่สูงขึ้น มีนิสิตที่พยายามฆ่าตัวตาย 6.4 % ของนิสิตทั้งหมด ส่วนผู้ที่มีนิสิตขอความช่วยเหลือเป็นคนแรก เมื่อพบว่าตนเองมีปัญหา คือเพื่อน ขณะที่สถานที่ใช้ฆ่าตัวตาย คือ หอพัก บ้าน และสาเหตุของการฆ่าตัวตาย ได้แก่ ทะเลาะกับคนใกล้ชิด การเรียน และความรัก ทั้งนี้ ในชีวิตของนิสิตนักศึกษา 50% เป็นเรื่องการเรียนรู้

ดังนั้น บทบาทของอาจารย์ผู้สอนมีผลในการป้องกันไม่ให้นิสิตนักศึกษา เป็นภาวะซึมเศร้า โดยบริบทในห้องเรียน อยากรู้ให้ตระหนักเรื่องความหลากหลายของนิสิตแต่ละคน อาจต้องเข้าใจในกลุ่มนิสิตที่ทำไม่ได้ หรือระวังพื้นฐานอารมณ์ของนิสิตที่แบกเข้ามาในชั้นเรียน และบริบทนอกห้องเรียน ถ้าเด็กหายไป อย่าไปตัดสินว่าเขาเป็นอะไรจนกว่าจะได้สอบถามหาสาเหตุ และได้ช่วยเหลือเด็ก เมื่ออาจารย์รู้สาเหตุควรส่งต่อให้ระบบการดูแลช่วยเหลือของมหาวิทยาลัย อย่าง จุฬาฯ มีหน่วยส่งเสริมสุขภาพนิสิต เป็นต้น ขณะที่นิสิตนักศึกษาที่มีมุมมองการมองโลกในมุมบวก จะมองว่า “ความล้มเหลวเกิดขึ้นกับทุกคนได้ และไม่ได้เกิดขึ้นกับคน ๆ หนึ่งตลอดไป เรียนรู้จากความล้มเหลว มองประโยชน์ที่ อะไรเกิดขึ้นแล้วกับเราดีเสมอ และถ้าไม่ไหว หาตัวช่วย”

ผศ.ดร.ณัฐสุดา เต็มพันธ์ หัวหน้าศูนย์สุขภาพจิตวิทยา ประธานแขนงวิชาจิตวิทยาการปรึกษา คณะจิตวิทยา จุฬาฯ กล่าวว่า จากงานวิจัยที่มีการศึกษาภาวะซึมเศร้าในวัยรุ่น นิสิตนักศึกษาจากมหาวิทยาลัยทั้งในและต่างประเทศ พบว่า ภาวะซึมเศร้าเกิดจากภาวะของการเสียศูนย์ ซึ่งภาวะเสียศูนย์ของแต่ละคนไม่เท่ากัน โดยตัวกระตุ้นที่ทำให้วัยรุ่น นิสิตนักศึกษาเกิดภาวะเสียศูนย์มาจาก 5 ปัจจัย คือ

- 1) การถูกประเมิน เช่น ผลการสอบ เมื่อใดที่เกิดการประเมิน ผิดจากที่คาดหวัง โอกาสที่เสียศูนย์จะเกิดขึ้น
- 2) เรื่องเศรษฐกิจ เรื่องเงินทอง
- 3) ความรัก ที่ไม่ใช่เพียงความรักหนุ่มสาว แต่เป็นความสัมพันธ์กับเพื่อน การยอมรับจากเพื่อน
- 4) ความรู้สึกผิดจากคนสำคัญกับวัยรุ่น นักเรียน นิสิตนักศึกษา โดยทำที่ของคนสำคัญส่งผลกับความรู้สึกผิด
- 5) ความสูญเสียอย่างฉับพลัน ทำให้เกิดการเสียศูนย์

นอกจากนั้น สิ่งที่อยู่ภายในตัวของเด็กเอง ก็ส่งผลทำให้สถานการณ์รุนแรงมากขึ้น คือ

- 1) สถานการณ์ และประสบการณ์ของแต่ละคน ซึ่งแต่ละคนจะมีการตีความ และรับรู้แตกต่างกัน ทำให้การจัดการสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นต่างกัน
- 2) รูปแบบการคิดที่ไม่เหมาะสม คนที่อยู่ในภาวะซึมเศร้าจะมองโลกแง่ร้าย ตีความว่าเกิดผลลบตลอดเวลา
- 3) การโยนออก เช่น เรียนแล้วเกรดไม่ดี โทษอาจารย์หรือโทษคนอื่น ซึ่งพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจากการเสียศูนย์ หรือภาวะซึมเศร้าในวัยรุ่น จะเริ่มจากแยกตัวเองออกจากสังคม หมดความสนใจในเรื่องการเรียนรู้ และทำร้ายตัวเอง

ดังนั้น สำหรับการป้องกัน อยากรู้ให้ทุกคนรับมือและจัดการอารมณ์อย่างเหมาะสม ขณะที่พ่อแม่ต้องอบรมเลี้ยงดูอย่าสร้างภาพว่าไม่ยอมรับสิ่งที่ลูกพลาดหวัง

สถานการณ์การฆ่าตัวตายของนักศึกษา ได้รับการนำเสนอโดยสื่อมวลชนไทยจำนวนมากอย่างต่อเนื่อง ซึ่งมีการอธิบายลงลึกไปถึงวิธีการและอุปสรรคในการฆ่าตัวตาย จึงปรากฏความกังวลจากองค์กรที่เกี่ยวข้องและภาควิชาการ ต่อสถานการณ์ของปัญหาที่จะก่อให้เกิด การลอกเลียนแบบพฤติกรรมการณ์ฆ่าตัวตาย หรือ Copycat Suicide ซึ่งเป็นปรากฏการณ์ที่มีคน

ฆ่าตัวตายเพิ่มมากขึ้นหลังจากนำเสนอข่าวสารในเรื่องการฆ่าตัวตาย ซึ่งในอดีตจะเกิดขึ้นเมื่อมีผู้มีชื่อเสียงหรือนักแสดงฆ่าตัวตาย และก่อให้เกิดการเพิ่มขึ้นของอัตราการฆ่าตัวตาย แต่สิ่งที่น่ากังวลเพิ่มขึ้นไปอีกในสถานการณ์ปัจจุบันคือ เมื่อเทคโนโลยีและการสื่อสารในโลกออนไลน์มีความทันสมัยมากขึ้น ทุกคนสามารถเป็นผู้ส่งสารในวงกว้างได้ทุกคน

อย่างไรก็ตาม เหตุการณ์เหล่านี้ส่งผลให้ทุกฝ่ายหันกลับมาให้ความสำคัญต่อสถาบันครอบครัว ในการเลี้ยงดูให้เด็กและเยาวชนสามารถมีทัศนคติเชิงบวก มีวินัยในตนเอง และสามารถปรึกษาหารือกัน ในครอบครัวได้อย่างเหมาะสม

3. วัยรุ่นตีกัน

สถานการณ์ทางสังคมที่สามารถพบเห็นได้บ่อยตามหน้าข่าว ก็คือปัญหาวัยรุ่นทะเลาะวิวาท ที่มีการทวีความรุนแรงขึ้นเรื่อย ๆ รวมถึงอายุของผู้กระทำผิดก็มีจำนวนลดลงเรื่อย ๆ อย่างน่าตื่นตระหนก ดังจะเห็นได้จากเหตุการณ์ในช่วงไม่กี่เดือนที่ผ่านมา เช่น วันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2562 เกิดเหตุการณ์วัยรุ่นยกพวกเข้าตีกันในบริเวณห้องฉุกเฉินของโรงพยาบาลแห่งหนึ่งในจังหวัดปราจีนบุรี ซึ่งมีผู้ถูกทำร้ายกว่า 20 คน ส่วนผู้ก่อเหตุหลบหนีไปก่อนเจ้าหน้าที่จะมาถึง และอีกกรณีหนึ่ง เกิดขึ้นเมื่อวันที่ 10 เมษายน 2562 กลุ่มวัยรุ่นนับสิบคน ได้ยกพวกกรุมตีทะเลาะวิวาทกลุ่มคู่อริที่ได้รับบาดเจ็บ ซึ่งมีที่มาจากทะเลาะวิวาทกันภายในงานที่จัดบริเวณหน้าที่การอำเภอแห่งหนึ่งในจังหวัดนครราชสีมา โดยกลุ่มคู่อริได้เดินทางไปรับการรักษาพยาบาลก่อนหน้านั้นแล้ว เหตุเกิดบริเวณหน้าห้องฉุกเฉินของโรงพยาบาลในจังหวัดนครราชสีมา จนแพทย์และพยาบาลเกิดความตื่นตระหนก

9 รูปแบบ

ครอบครัว เลี้ยงลูกผิดวิธี

ทั้งนี้ รศ.นพ.สุรียเดว ยังได้กล่าวถึง
รูปแบบของครอบครัวที่หลากหลายในปัจจุบัน
ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมของลูก แบ่งเป็น 9 รูปแบบ

การใช้ความรุนแรงในการแก้ไขปัญหาของ
กลุ่มวัยรุ่น นับได้ว่าเป็นปัญหาที่มีความซับซ้อน ทีวี
ความรุนแรง และโซเชียลมีเดียเพิ่มขึ้นในช่วงที่ผ่านมา
การแก้ไขปัญหาจึงต้องแก้ไขจากต้นทางที่ครอบครัว
การขัดเกลา เพื่อให้เด็กและเยาวชนตระหนักถึงคุณค่า
ของตนเองและผู้อื่น เคารพให้เกียรติ และปฏิบัติตน
ในระเบียบวินัย และบรรทัดฐานของสังคม

สร้างวินัย ใช้ความรัก ความอบอุ่นในครอบครัว

จากสถานการณ์เด็กติดเกม ปัญหาการฆ่าตัวตาย
ของวัยรุ่น และปัญหาวัยรุ่นตีกัน เกิดขึ้นภายใต้ความ
อ่อนแอของครอบครัวไทย ที่ไม่สามารถทำหน้าที่

ขัดเกลา อบรม และพัฒนาเด็ก ซึ่งเป็นสมาชิก
ครอบครัว ให้สามารถควบคุมตน และตัดสินใจในการ
แก้ไขปัญหาอย่างสมเหตุสมผล แนวโน้มของปัญหา
โดยเฉพาะการพัฒนาด้านคุณธรรมในการสร้างวินัย
ความรัก ความอบอุ่นในครอบครัว จึงมีความสำคัญ
ในการทำให้สถาบันครอบครัวกลับมามีบทบาทและ
ทำหน้าที่ได้สมบูรณ์อีกครั้ง รศ.นพ.สุรียเดว ทรีปาตี
กุมารแพทย์ผู้เชี่ยวชาญด้านเด็กและวัยรุ่น และ
ผู้อำนวยการศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) ได้ให้
แนวคิดของรูปแบบครอบครัวสมัยใหม่ที่ส่งผล
ต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของสมาชิกในครอบครัว
ในการประชุมวิชาการ คุณธรรมในพื้นที่ทางสังคม :

วินัยกับครอบครัวไทย ณ หอศิลป์วัฒนธรรมแห่ง
กรุงเทพมหานครไว้อย่างน่าสนใจเกี่ยวกับสถานการณ์
ครอบครัวไทยว่า

“ปัจจุบันครอบครัวไทยมีกว่า 20 ล้านครอบครัว
แบ่งเป็น ครอบครัวชายกว่า 50% ครอบครัวพ่อแม่
ลูก 20% เลี้ยงเดี่ยว 10% และที่เหลือคือครอบครัว
ข้ามรุ่น เช่น มีปู่ย่า ตายาย หรืออยู่ในลักษณะชุมชน
หัวใจสำคัญในครอบครัว 3 ด้าน คือ ด้านกายภาพ
ทำให้สมาชิกในครอบครัวมีที่อยู่อาศัย มีอาหารบริโภค
ด้านสภาวะทางจิตใจ ให้ความรักและเข้าใจในครอบครัว
และด้านปฏิสัมพันธ์ ทั้งในบ้านและนอกบ้าน”

อ้างอิง

สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ. (2561). เอกสารหลักสมัชชา
สุขภาพแห่งชาติ ครั้งที่ 11 มติการสร้างความร่วมมือขอร่วมทางสังคม
เกี่ยวกับอีสปอร์ตต่อสุขภาพเด็ก. สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ

สัปดาห์เดียว นศ.ฆ่าตัวตาย 6 คน ศร.กำชับมหาวิทยาลัย จับสัญญาณ
ผิดปกติ. (7 มีนาคม 2562) ข่าวสด. สืบค้นจาก https://www.khaosod.co.th/special-stories/news_2285514

วันเดียว นักศึกษาฆ่าตัวตาย รวม 3 ศพ. (12 เมษายน 2562). ไทยรัฐ.
สืบค้นจาก <https://www.thairath.co.th/content/1542918>

เผยนิสิตนักศึกษา 6.4% พยายามฆ่าตัวตาย. (14 มีนาคม 2562). กรุงเทพ
ธุรกิจ. สืบค้นจาก <http://www.bangkokbiznews.com/news/detail/829634>

วัยรุ่นยกพวกตีกันในโรงพยาบาล เจ็บ 2. (14 กุมภาพันธ์ 2562). ข่าวช่อง
วัน. สืบค้นจาก <https://www.one31.net/news/detail/8306>

วัยรุ่นยกพวกตีกันในรพ.เจ็บ 2 ประจันบุรี. (14 กุมภาพันธ์ 2562).
Thaipbs. สืบค้นจาก <https://news.thaipbs.or.th/content/277716>

รวบแล้ว 4 โจ้ ยกพวกตีกลางห้องฉุกเฉิน หิ้วกระเช้ารูดขอมาโรง
พยาบาล. (12 เมษายน 2562). แนวหน้า. สืบค้นจาก <https://www.naewna.com/local/407633>

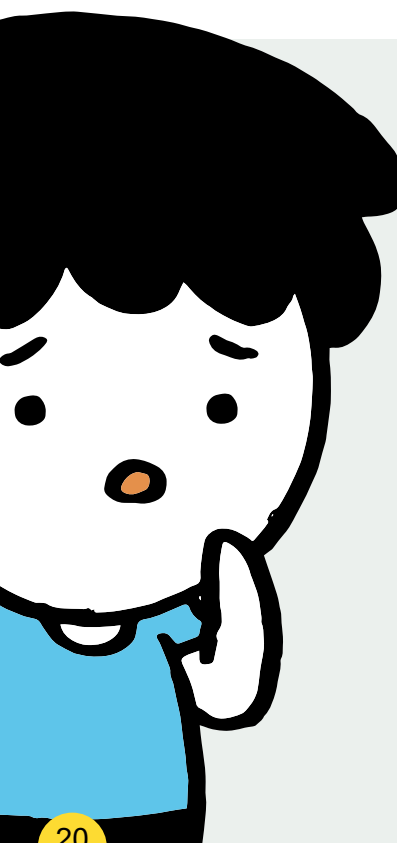
ติแม่ E-Sport สู้นักกีฬาอาชีพหรือตัวซ้ำปัญหา เด็กติดเกม. (9 กันยายน
2561). เดลินิวส์. สืบค้นจาก <https://www.dailynews.co.th/article/665060>

เผย 9 ครอบครัว เลี้ยงลูกผิดวิธี แพทย์ชี้ส่งผลต่อพฤติกรรมลูก.
(5 เมษายน 2562). คมชัดลึก. สืบค้นจาก <http://www.komchadluek.net/news/edu-health/368003>

กรมสุขภาพจิต. รายงานอัตราการฆ่าตัวตาย ปีพ.ศ. 2540-2559. สืบค้น
จาก https://dmh.go.th/report/suicide/stat_prov.asp (2 เมษายน
2562)

ฆ่าตัวตาย: ผู้เชี่ยวชาญห่วงพฤติกรรมเลียนแบบหลังสื่อเสนอข่าวนักศึกษา
ฆ่าตัวตายมากขึ้น. (16 เมษายน 2562). BBC ไทย. สืบค้นจาก https://www.bbc.com/thai/thailand-47944055?fbclid=IwAR3SwdcEMMCYX0uhxf_3DL7AQFu6bW8rP1_sqhrONik97WV4sJ36ZgMRWU

โฆษกกรมสุขภาพจิต ระบุว่า ครอบครัวมีส่วนช่วยสร้างทักษะชีวิตที่ดี เพื่อ
ให้เยาวชนห่างไกลจากความรุนแรง. (19 เมษายน 2562). CU Radio.
สืบค้นจาก http://www.curodio.chula.ac.th/Breaking-News-Detail.php?id=100031&fbclid=IwAR08Y8o3hyOfuxz4cewh4KFOG8VtONewF_SPh31OOPTcSX7t77uABO6ee10

เลี้ยงปกป้องเกินไป
เด็กขาดความมั่นใจ

1

คุ้มครองปกป้องลูกมากเกินไป
ส่งผลให้เด็กขาดความมั่นใจ
ตัดสินใจไม่เป็น ขาดภาวะผู้นำ
หรือมีความเกรง

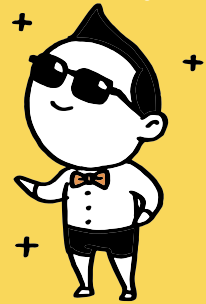
เลี้ยงอ้วน
เด็กเอาแต่ใจ

2

บริโภคนิยม
เลี้ยงให้อ้วน เด็กเอาแต่ใจ
เกิดในครอบครัวฟุ้งเฟ้อ

เลี้ยงอวดรวย
เด็กขาดความผูกพัน

3

เลี้ยงแบบอวดรวย
ขาดความผูกพัน พบในหลายครอบครัว
เด็กไม่รักถิ่นฐานของตัวเอง

เลี้ยงประคบประหงม
เด็กป่วยได้ง่าย

4

เลี้ยงแบบประคบประหงม
เกิดในครอบครัวยำคิดยำทำ
ต้องรักษาพ่อแม่ที่วิตกกังวลกับลูก
มากเกินไป

เลี้ยงแบบเร่งรัด
เด็กต่อต้าน

5

เลี้ยงแบบเร่งรัดบังคับ
สนับสนุนมากเกินไป

เลี้ยงแบบสำลักความรัก
เด็กจะอะบ๊ยะบ๊ยะใจ

6

เลี้ยงแบบสำลักความรัก
ตามใจ เด็กขาดความคิดสร้างสรรค์

เลี้ยงขาดพื้นที่ส่วนตัว
เด็กเกิดความเครียด

7

ใกล้ชิดมากเกินไป
ขาดพื้นที่ส่วนตัว

เลี้ยงเข้มงวดมากเกินไป
เด็กกลัวหวาดระแวง

8

ครอบครัวหวาดระแวง
ไม่ยอมให้ลูกออกสู่สังคมภายนอก
บางครอบครัวยอมให้ลูกติดเกมเพื่อให้ลูก
อยู่ในบ้าน ทำให้เด็กขาดความมั่นใจ

เลี้ยงอิสระไร้กฎเกณฑ์กติกา
เด็กอาจสร้างปัญหาให้สังคม

9

ให้อิสระเสรีมากเกินไป
เด็กไม่รู้ถูกผิดอยู่ร่วมกับสังคมไม่ได้
บางคนกลายเป็นขโมยทั้ง ๆ ที่มีฐานะ

พระสงฆ์ อาหารสูง จากอาหารที่ใส่บาตร

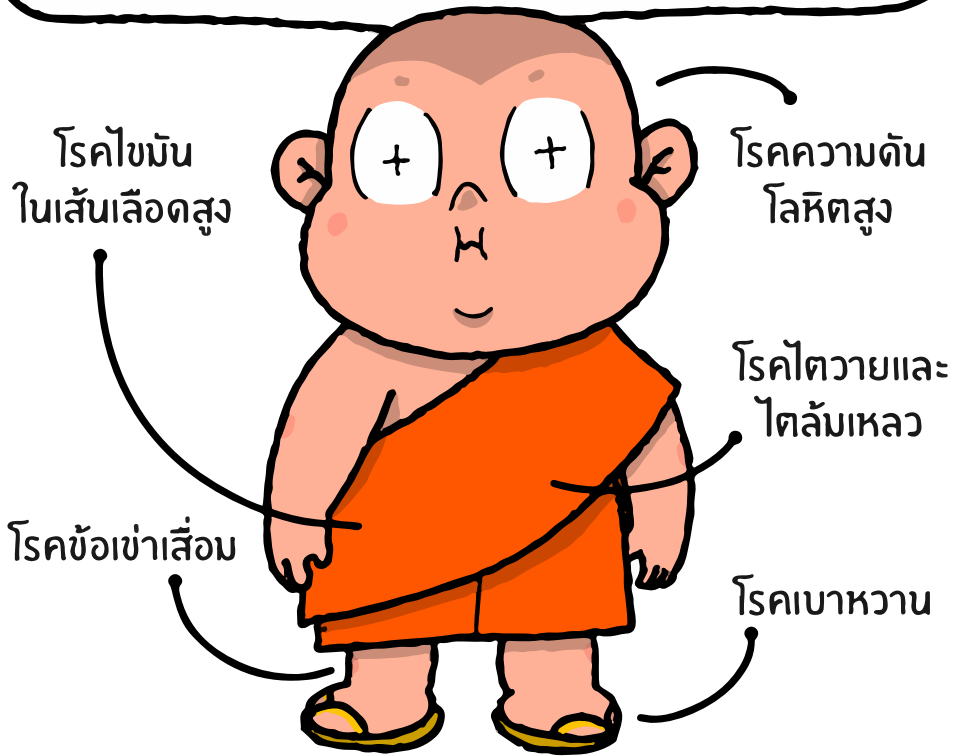
“อิ ทัง ทานัง สีละวันตานัง ภิกขุณัง นียยาเทมิ สุตินนัง วัตะ เม ทานัง นิพพานะปัจจะโย โหตุ อะนาคะเต กาเล ฯ” ข้าพเจ้าขออัญมถวายทานนี้แด่พระสงฆ์ผู้มีศีล ขอทานที่ข้าพเจ้าถวายดีแล้ว จงเป็นเหตุให้ถึงพระนิพพาน ในอนาคตกาล เบื้องหน้าโน้นเทอญ ฯ

คำกล่าวสั้น ๆ ในการถวายอาหารใส่บาตร พระสงฆ์ ที่มีผู้จกนาไว้อย่างดีแล้ว สะท้อนให้เห็นถึงหลักการทางพระพุทธศาสนาอย่างชัดเจน เนื่องจากการถวายอาหารโดยนัยยะแห่งพระธรรมคำสั่งสอนของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า คือ การลดความเห็นแก่ตัว

อันเป็นพื้นฐานในการลดละกิเลส นอกจากนั้น ผลพลอยได้จากการได้เป็นส่วนหนึ่งในการสืบทอดพระพุทธศาสนาด้วยการบำรุงพระสงฆ์ ซึ่งเป็นสาวกและผู้เผยแผ่พระพุทธศาสนาให้มีกำลัง ก็เป็นการสร้างกำลังใจและความสุขให้แก่ผู้ถวายอาหารใส่บาตร

เมื่อพระฉันแล้วอาจทำให้เกิดโรค NCDs
NCDs คือ กลุ่มโรคเรื้อรังไม่ติดต่อ มีสาเหตุมาจากพฤติกรรมการใช้ชีวิต ทำให้เกิดโรคต่างๆ ตามมา เช่น

ใส่บาตร อย่าลืมนึกถึง สุขภาพพระ

พระสงฆ์ เป็นผู้เลี้ยงชีพด้วยการบิณฑบาต อันเป็นหนึ่งในหน้าที่สำคัญที่บัญญัติไว้ในพระธรรมวินัยที่เป็นไปเพื่อ “สังฆมาสุตยะ” หรือเพื่อความผาสุกของหมู่สงฆ์ ซึ่งไม่เพียงแต่เป็นการแสดงถึงความเป็นผู้มีกนน้อยแล้ว ยังเป็นการฝึกตนเองให้เป็นผู้มีมอดทน สำรวมในการออกบิณฑบาต ย่อมเป็นการสร้างกำลังศรัทธาต่อพุทธศาสนิกชนที่มีต่อพระพุทธศาสนาสืบไป หากแต่ในปัจจุบันที่สังคมเกิดความเร่งรีบ วิถีชีวิตเปลี่ยนเป็นวิถีชีวิตเมืองเพิ่มมากขึ้น ทำให้การ

เข้าวัดทำบุญกระทำได้ยากขึ้น ภาพการใส่บาตรที่สมัย รุ่นพ่อแม่ปู่ย่าตายาย นิยมหุงหาจัดเตรียมด้วยความ ประณีตเพื่อถวายต่อพระสงฆ์นั้นพบเห็นได้ยากขึ้น หากแต่ความศรัทธาต่อพระพุทธศาสนาของผู้คนในปัจจุบันยังคงอยู่อย่างเหนียวแน่น ทำให้รูปแบบการใส่บาตรปรับเปลี่ยนมาเป็นการซื้ออาหารที่ปรุงสำเร็จ แล้วใส่บาตรแทน

อาหารสำเร็จรูปหรือแกงถุง ที่ขายตามท้องตลาด ส่วนใหญ่มีการปรุงอาหารล่วงหน้า และมีการบรรจุถุง

เพื่อเตรียมจำหน่ายในระยะเวลานาน ทำให้คุณภาพอาหารเสื่อมลง หรือเกิดการบูดเน่าโดยทั้งผู้ค้า และผู้ใส่บาตรไม่ทราบ เมื่อพระภิกษุกลับถึงวัดทำให้อาจไม่ได้ฉัน หรือก่อให้เกิดการอาพาธได้ นอกจากนั้น การปรุงอาหารเพื่อจำหน่ายในปัจจุบันส่วนใหญ่จะเป็นอาหารมีรสชาติหวาน มัน เค็ม ทำให้เมื่อพระสงฆ์ฉันอาหารเหล่านี้เป็นระยะเวลาต่อเนื่องยาวนาน ย่อมส่งผลถึงสุขภาพของพระสงฆ์ได้

ผลกระทบต่อพระสงฆ์และสังคม

ผลจากการตรวจคัดกรองสุขภาพพระสงฆ์ทั่วประเทศจำนวน 90,250 รูป โดยกรมการแพทย์ระหว่างปี 2549 - 2550 พบว่า พระสงฆ์มีอาการอาหารด้วยภาวะไขมันในเลือดสูง ความดันโลหิตสูง โรคเบาหวาน โรคปอด และโรคหัวใจและหลอดเลือดร้อยละ 30.57 และมีภาวะน้ำหนักเกิน ร้อยละ 4.5 สอดคล้องกับข้อมูลจากหน่วยงานต่าง ๆ เช่น โรงพยาบาลสงฆ์ มูลนิธิโรงพยาบาล 50 พรรษามหาวิมลราชคุณากร ที่ได้มีการตรวจคัดกรองสุขภาพของพระสงฆ์ ซึ่งมีผลออกมาตรงกันในภาวะวิกฤติในสุขภาพของพระสงฆ์ในกลุ่มโรคไม่ติดต่อ หรือ NCDs

เมื่อพระสงฆ์เกิดการอาหาร ย่อมต้องเกิดความไม่สบายใจตามมาด้วย อันเนื่องมาจากการดูแลอุปถัมภ์ของญาติโยมสมัยใหม่ที่อาจยังไม่เข้าใจพระธรรมวินัยบางประการที่พระสงฆ์ปฏิบัติ ทำให้เมื่อดูแลอุปถัมภ์จากจึงหลีกเลี่ยงการกระทำผิดวินัยได้ยาก ดังนั้นพระสงฆ์บางรูปจึงหลีกเลี่ยงการเข้ารับรักษาตัวในโรงพยาบาล โดยอาจทานยาสามัญประจำบ้าน หรือใช้ภูมิปัญญาการแพทย์พื้นบ้านแทน นอกจากนี้ เมื่อพระสงฆ์มีอาการมีจำนวนมากขึ้น ย่อมส่งผลกระทบต่อปฏิบัติศาสนกิจ และการเผยแผ่พระพุทธศาสนา

รณรงค์เพิ่ม 5 เมนูสุขภาพพระสงฆ์

จากกระแสความห่วงใยในสุขภาพพระสงฆ์ส่งผลให้หลายหน่วยงานได้มีการดำเนินงานและร่วมกันดำเนินงานเพื่อแก้ไขปัญหาสุขภาพพระสงฆ์ร่วมกัน เช่น

การเสนอเมนูทางเลือกด้านสุขภาพพระสงฆ์โดยกระทรวงสาธารณสุข โดยมี ตัวอย่างเมนูอาหารเพื่อสุขภาพ สำนักรส่งเสริมและสนับสนุนอาหารปลอดภัยได้แนะนำไว้ 5 เมนู คือ

เมนูที่ 1 ข้าวกล้อง ช่วยต้านอนุมูลอิสระ ลดไขมันและน้ำตาลในเลือด

เมนูที่ 2 น้ำพริกอ่อน มีส่วนประกอบของมะเขือเทศช่วยเสริมภูมิคุ้มกันและช่วยบำรุงสายตา

เมนูที่ 3 แกงส้มมะขาม ผักมะขามช่วยลดความดันโลหิต ลดไขมันในเส้นเลือดและป้องกันโรคมะเร็ง

เมนูที่ 4 ถั่วเขียวต้มน้ำขิง ช่วยขับสารพิษในตับและขับลมในกระเพาะอาหาร

เมนูที่ 5 ผลไม้สด ช่วยให้ระบบขับถ่ายทำงานเป็นปกติ และควรเลือกถั่วชนิดที่ไดมาตรฐานมีเครื่องหมายการรับรองคุณภาพจาก อย. และ มอก.

อ้างอิง

จงจิตร อังคทะวานิช และคณะ. (2559). สถานการณ์ปัญหาโภชนาการในพระสงฆ์จากโครงการสงฆ์ไทยไกลโรค. โครงการสื่อสงฆ์ไทยไกลโรค.

สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (ป.อ. ปยุตโต) (2562) ตอบคุณหมอ ให้พระอาการที่สบาย แพทย์พยาบาลก็สุขใจ

ใส่บาตรอย่างไร..ให้ได้บุญ แนะนำวิธีปฏิบัติในการทำบุญตักบาตรให้ได้บุญถึงพระพุทธเจ้าและพระสัพพัญญู. (12 มีนาคม 2561). ธรรมทาน. สืบค้นจาก <http://chantingbook.com/ทำบุญตักบาตร/>

บิณฑบาต. (2 เมษายน 2562). วิถีพิเศษ สารานุกรมเสรี. สืบค้นจาก <https://th.wikipedia.org/wiki/บิณฑบาต>

ทางออกในเชิงนโยบาย

- การพัฒนาสื่อสงฆ์ไทยไกลโรค เพื่อการสื่อสารปัญหา และแนวทางการแก้ไขปัญหาโภชนาการในพระสงฆ์ ทั้งในส่วนของพระสงฆ์ และฆราวาส โดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพร่วมกับ “โครงการสื่อสงฆ์ไทยไกลโรค” โดย ศ.จงจิตร อังคทะวานิช

- การดำเนินงานตักบาตรให้ได้บุญ โดยกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

- การจัดทำธรรมนูญสุขภาพพระสงฆ์ โดยฝ่ายสาธารณสุขกระทรวงมหาดไทยและหน่วยงานภาคี เพื่อกำหนดภาพพจน์ประสงฆ์ด้านสุขภาพของพระสงฆ์ และแนวทางการร่วมมือในการดำเนินงานโดยยึดหลัก “ใช้ทางธรรม นำทางโลก”

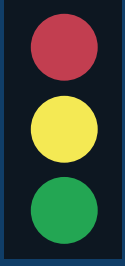
ใส่ใจ รับผิดชอบต่อสุขภาพพระสงฆ์ไทย

นับตั้งแต่อดีตเป็นต้นมา ในสังคมไทย การจัดเตรียมอาหารอย่างประณีต เพื่อถวายแด่พระสงฆ์ เป็นสิ่งที่มีความสำคัญ มีการสืบทอดแนวคิด และการปฏิบัติมาอย่างต่อเนื่องยาวนานจากรุ่นสู่รุ่น แต่ปัจจุบันสถานการณ์ความเร่งรีบ และวิถีชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไป ทำให้คนไทยขาดความตระหนัก และใส่ใจในความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติต่อพระสงฆ์ โดยเฉพาะการถวายอาหารที่ถูกหลักโภชนาการ ดังนั้น วินัยและ

ความรับผิดชอบต่อ จึ่งเป็นสิ่งจำเป็น โดยเฉพาะหน้าที่ของการเป็นพุทธศาสนิกชนที่ตื่น นอกจากต้องปฏิบัติตามหลักธรรมคำสอนของพระพุทธศาสนาแล้ว ยังต้องมีการรักษาขนบธรรมเนียมประเพณีที่ดั้งเดิม โดยการตักบาตรตามกำลังของตน ซึ่งต้องมีความรับผิดชอบต่อพระสงฆ์ในปัจจัยที่นำมาถวาย เช่น ถวายอาหารที่มีคุณภาพ ถูกหลักอนามัย ซึ่งเป็นการสนับสนุนให้พระสงฆ์มีสุขภาพที่ดีได้

แม้เราจะปฏิเสธไม่ได้ว่าภาวะความเป็นเมืองที่แผ่ขยายในหลายพื้นที่ จะสร้างผลกระทบต่อวิถีชีวิตของผู้คนในหลากหลายมิติ แต่พระสงฆ์ผู้เลี้ยงชีพด้วยการบิณฑบาต ซึ่งไม่สามารถเลือกได้ว่าในบาตรนั้นจะมีอาหารประเภทใด ก็เป็นส่วนหนึ่งของผลกระทบจากวิถีชีวิตที่เร่งรีบของพุทธศาสนิกชนสมัยใหม่ แม้ในกระบวนการตระหนักและแก้ไขปัญหาจะเกิดขึ้นในหลายหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐ ภาควิชาการ และภาคเอกชน หากแต่เมื่อมองลึกลงไปในรากของปัญหา ยังคงกลับมาอยู่ที่พุทธศาสนิกชนทั้งหลาย ทั้งที่เป็นผู้ตักบาตรใส่บาตร ที่จะพึงใส่ใจปรุงและนำอาหารสดใหม่ มีคุณค่าทางโภชนาการมาเป็นทางเลือกให้แก่ผู้ใส่บาตร ไม่นำอาหารบูดเน่าหรือเสื่อมคุณภาพมาจำหน่าย ในขณะที่ผู้ใส่บาตร พึงใส่ใจและพิจารณาอาหารอันประณีต ในการใส่บาตรพระสงฆ์ครั้งต่อไป

วันัยจรรยา

สะท้อนวันัยชาติ

อุบัติเหตุ แม้จะเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นโดยไม่สามารถคาดเดาได้ หลายเหตุการณ์เป็นเหตุการณ์ที่เกิดจากความประมาทและสามารถป้องกันการเกิดเหตุได้ อย่างในกรณีของอุบัติเหตุบนท้องถนน ที่ส่วนใหญ่มีสาเหตุสำคัญมาจาก “การขาดวินัยจราจร” ที่รวมถึงปัญหาเมาแล้วขับ จากสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นสะท้อนให้เห็นถึงสภาพปัญหา ต้นตอที่เกิดขึ้นตั้งแต่

การมีปากเสียง ความขัดแย้ง การทะเลาะวิวาท ไปจนถึงการสูญเสียชีวิตและทรัพย์สิน

ประเทศไทยในช่วงเทศกาลสำคัญ เช่น เทศกาลปีใหม่ และประเพณีสงกรานต์ ที่มีวันหยุดติดต่อกันหลายวัน มักเป็นช่วงที่หน่วยงานภาครัฐได้มีการประกาศสถิติการเกิดอุบัติเหตุในช่วงเทศกาล เช่น “7 วันอันตราย” เพื่อเป็นช่วงของการเฝ้าระวังและ

ปฏิบัติการในการลดอุบัติเหตุ การบาดเจ็บ และการสูญเสียชีวิตของประชาชน โดยเฉพาะอุบัติเหตุบนท้องถนน โดยใช้มาตรการต่าง ๆ เป็นตัวช่วยกำกับ เช่น การกวดขันวินัยจราจร การตั้งจุดพักรถ การรณรงค์ลดอุบัติเหตุ การจับกุมผู้กระทำความผิด เป็นต้น

ผลกระทบและความสูญเสียจากอุบัติเหตุ

ประเทศไทยกับการติดตามข่าวสรุปสถิติ ทั้งที่เกิดขึ้นในช่วงเทศกาลปีใหม่ และเทศกาลสงกรานต์ได้รับความสนใจทั้งจากภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนทั่วไป เมื่อต้นปี 2562 ได้มีการรณรงค์และสรุปสถิติอุบัติเหตุระหว่างวันที่ 27 ธันวาคม 2561 – 2 มกราคม 2562 พบว่า เกิดอุบัติเหตุรวม 3,791 ครั้ง ผู้เสียชีวิต 463 ราย ผู้บาดเจ็บ 3,892 คน ซึ่งแม้จะมีจังหวัดที่ไม่มีผู้เสียชีวิต ถึง 4 จังหวัดด้วยกัน คือ ตาก แพร่ สตูล และสมุทรสงคราม แต่ในจังหวัดใหญ่ หรือจังหวัดที่เป็นศูนย์กลางของภูมิภาค อย่างเช่นจังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีอุบัติเหตุสะสมสูงสุดถึง 118 ครั้ง และมีผู้บาดเจ็บสูงสุดถึง 137 คน ในขณะที่ จังหวัดนครราชสีมา มีผู้เสียชีวิตสูงถึง 25 ราย

ทั้งนี้ สาเหตุที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุจนนำมาซึ่งความสูญเสียทั้งชีวิตและทรัพย์สิน ได้แก่ การดื่มแล้วขับ ร้อยละ 40.39, การขับเร็วเกินกำหนด ร้อยละ 28.30, ยานพาหนะที่เกิดอุบัติเหตุสูงสุด ได้แก่ รถจักรยานยนต์ ร้อยละ 79.64 รถปิกอัพ 6.95 แต่สถิติที่น่าสนใจอีกอย่าง คือ ส่วนใหญ่เกิดในเส้นทางตรง ร้อยละ 64.89 บนถนนกรมทางหลวง ร้อยละ 39.30 ถนนใน อบต./หมู่บ้าน ร้อยละ 34.90 เมื่อเปรียบเทียบกับสถิติช่วงการเกิดอุบัติเหตุในช่วงเทศกาลปีใหม่ในปี 2561 ที่มีอุบัติเหตุสะสมจำนวน 3,841 ครั้ง มีผู้ได้รับบาดเจ็บ 4,005 คน และผู้เสียชีวิตจำนวน 423 คน ซึ่งแม้ว่าจะมีจำนวนอุบัติเหตุลดลง แต่กลับมีจำนวนผู้เสียชีวิตเพิ่มขึ้นถึง 40 คน

ถัดมาในช่วงเทศกาลสงกรานต์ ที่มีการสรุปสถิติ 5 วันอันตราย ระหว่างวันที่ 11 - 16 เมษายน 2562 ของ ศูนย์อำนวยการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน (ศปถ.) โดยกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พบว่ามีจำนวนอุบัติเหตุสะสมสูงถึง 2,702 ครั้ง ผู้เสียชีวิตรวม 297 ราย มีผู้บาดเจ็บสะสม 2,807 คน ซึ่งจังหวัดที่เกิดอุบัติเหตุสูงสุดและบาดเจ็บสูงสุด ยังคงเป็นเมืองใหญ่อย่างจังหวัดเชียงใหม่ โดยอุดรธานีเป็นจังหวัดที่มีผู้เสียชีวิตสูงสุด จำนวน 14 ราย และพบว่าอุบัติเหตุที่ทำให้มีผู้เสียชีวิตส่วนใหญ่เกิดบนถนนกรมทางหลวง ร้อยละ 59.85 โดยส่วนใหญ่เกิดบนเส้นทางตรง ร้อยละ 66.54 อย่างไรก็ตาม สาเหตุสำคัญของการเกิดอุบัติเหตุเกิดจากการขับเร็วร้อยละ 43.4

“ทะเลาะวิวาท” ปัญหาใหญ่ผู้ใช้รถ

นอกจากสาเหตุการเมาแล้วขับ ขับรถผิดกฎ การขาดวินัยจราจร หรือสภาพถนนหนทางที่ไม่ได้มาตรฐานแล้ว ยังพบว่า การเกิดอุบัติเหตุบนท้องถนนนั้นมีสาเหตุมาจากอารมณ์ร้อนของผู้ขับขี่ หรือการขาดการควบคุมอารมณ์โกรธ ทำให้เกิดอุบัติเหตุ และเกิดเหตุการณ์การทะเลาะวิวาทต่าง ๆ ตามมา โดยสถานที่ที่มักเกิดการทะเลาะวิวาท อาจจะเป็นบริเวณท้องถนนที่สามารถใช้ความเร็วสูง เพราะความต้องการที่เร่งรีบ และ กลุ่มเสี่ยงหรือมักจะทำให้เกิดเหตุการณ์ทะเลาะวิวาทบนท้องถนนมากที่สุด คือ กลุ่มวัยรุ่น

นายอภิชา ฤชาทิพย์ นักจิตวิทยาคลินิกชำนาญการ สำนักพัฒนาสุขภาพจิต กล่าวถึงสาเหตุที่ปัญหาการทะเลาะวิวาทมักจะเป็นเพศชาย เนื่องจากเพศชายมีความรุนแรงทางอารมณ์สูงในตัวอยู่แล้ว นอกจากนั้นยังมีความหุนหัน ขับขี่ด้วยความเร็ว ยังไม่มีประสบการณ์ในการขับขี่เท่าที่ควร และไม่เข้าใจกฎจราจรหรือปฏิบัติได้อย่างเคร่งครัดเท่ากับผู้ใหญ่หรือผู้ที่ใช้รถมาเป็นระยะเวลาานาน

ดังนั้นทางออกที่ดีคือ “การฝึกสติ” ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการขับขี่ยานพาหนะ หากขาดสติ ก็จะทำให้เกิดการยับยั้งอารมณ์ นำมาซึ่งการเกิดอุบัติเหตุ ซึ่งการระบายอารมณ์ด้วยความรุนแรง อาจทำได้โดยการด่าทอ แจกของลับ กดแตรเร่งเครื่อง ใช้กำลัง ชกต่อย รวมไปถึง ใช้อาวุธทำร้ายร่างกาย

จัดอันดับ 10 ข้อหา บนท้องถนน

อันดับ 3
ไม่คาดเข็มขัดนิรภัย

อันดับ 5
ขับรถเร็วเกินกฎหมายกำหนด

อันดับ 10
ใช้โทรศัพท์ขณะขับรถ

อันดับ 6
ฝ่าฝืนสัญญาณไฟจราจร

อันดับ 2
ไม่มีใบขับขี่

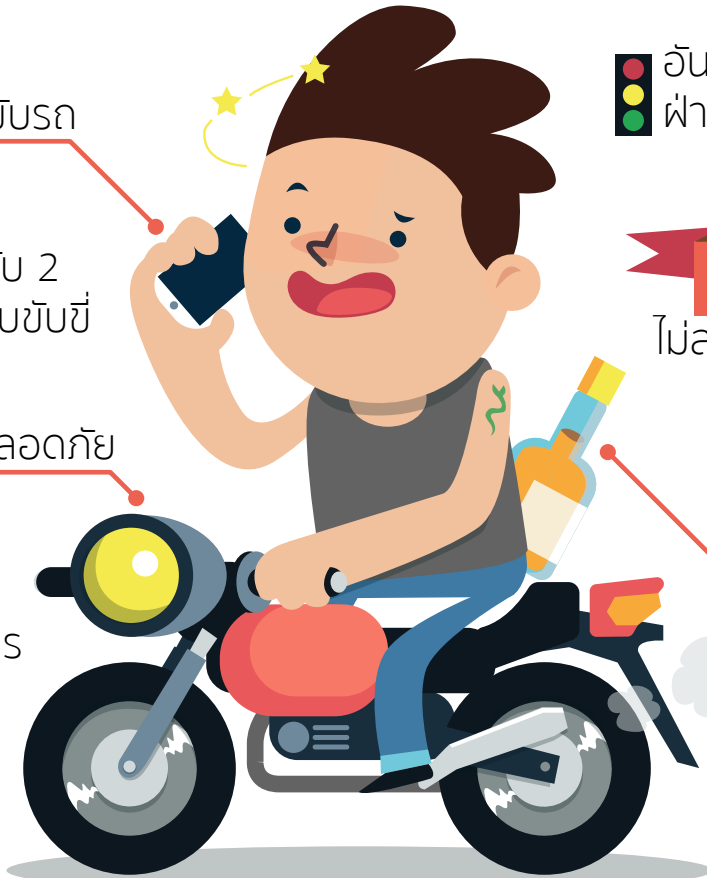
อันดับ 1
ไม่สวมหมวกนิรภัย

อันดับ 4
มอเตอร์ไซค์ไม่ปลอดภัย

อันดับ 8
แซงในที่คับขัน

อันดับ 7
ขับรถย้อนศร

อันดับ 9
เมาสุรา

*สถิติการจับกุม ช่วงสงกรานต์ปี พ.ศ.2561
ข้อมูลจาก กองสารนิเทศ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ตัวอย่างการทะเลาะวิวาท ที่เป็นข่าวดังบนโลกออนไลน์

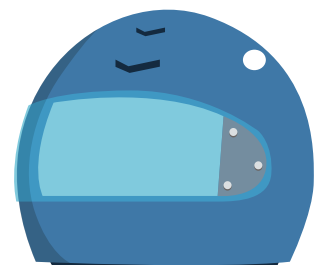
• “หนุ่มใหญ่ นั่งซิลบนหลังคาบีเอ็ม ครอบงันๆ” คลิปดังที่เกิดการตั้งข้อสงสัยของสังคมออนไลน์ว่าทำไมหนุ่มใหญ่ถึงนั่งอยู่บนหลังคาของรถคนอื่นเพื่อรอประกันมาดูแลค่าใช้จ่าย โดยสาเหตุหลักเกิดจากหนุ่มใหญ่ไม่พอใจคู่กรณีที่มีการขับชิดด้วยโทสะ จนปาดหน้ากันและก่อให้เกิดอุบัติเหตุ ส่งผลให้ผู้ขับขี่บนท้องถนนรายอื่นที่ไม่เกี่ยวข้อง ต้องได้รับความเสียหายจากอุบัติเหตุไปด้วย

• “ฮั่นแน่! จากความไม่พอใจบนท้องถนนสู่การทะเลาะวิวาท” ที่กลายเป็นวลีเด็ด ฮั่นแน่ ในโลก

ออนไลน์ เกิดการนำมาตัดต่อ ล้อเลียนมากมาย แต่เบื้องหลังของปัญหา เกิดจากการกระทบกระทั่งด่าทอระหว่างผู้ใช้รถใช้ถนนจนนำมาสู่การทะเลาะวิวาทและทำร้ายร่างกายกัน โดยเริ่มต้นมาจากความเข้าใจผิดกันในเรื่องการเร่งเครื่องรถจักรยานยนต์

• เสียเมาแล้วขับ สร้างความยับยั้งชั่งใจให้ผู้อื่น จากกรณีของนักธุรกิจรายหนึ่ง ได้ขับรถด้วยความมั่นใจมาจากการดื่มสุรา ทำให้เกิดอุบัติเหตุชนตำรวจนายหนึ่งเสียชีวิต เหตุการณ์นั้นได้ส่งผลให้ครอบครัวของตำรวจนายนั้น ต้องสูญเสียบุคคลอันเป็นที่รักและเสาหลักของ

ครอบครัวไป แต่ด้วยพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม รับบุตรสาวคนเล็กพร้อมภรรยาไว้เป็นคนใช้ในพระราชานุเคราะห์

จากปีใหม่ ถึงมหาสงกรานต์

มหรกรรมการเสียชีวิต

แม้รัฐบาลและหน่วยงานหลายภาคส่วน จะมีมาตรการในการควบคุมการกระทำความผิดต่าง ๆ เช่น มาตรการ “ดื่มไม่ขับ ขับยี่ตรถ” ในช่วงสงกรานต์ ระหว่างวันที่ 11 - 13 เมษายน 2562 ที่ผ่านมา พบผู้กระทำความผิดในลักษณะที่สุ่มเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ โดยประมาท ด้วยการดื่มแล้วขับ ซึ่งตั้งแต่วันที่ 11 ถึง 13 เมษายน 2562 พบการกระทำความผิด 98,808 ครั้ง เจ้าหน้าที่จำเป็นต้องยึดรถจักรยานยนต์ไว้ 1,685 คัน รถยนต์ จำนวน 609 คัน และส่งผู้กระทำความผิดจราจรดำเนินคดี 44,024 คน สำหรับรถโดยสารสาธารณะและรถยนต์ส่วนบุคคล จำนวน 27,283 คน รวมถึงการคุมความประพฤติผู้กระทำความผิด แต่ยังคงเป็นเรื่องที่ทำนายของรัฐบาลในช่วงเทศกาลต่อไป

จากสถานการณ์ดังกล่าวข้างต้น ทั้งการกระทำความผิดกฎจราจร ความขัดแย้งในการใช้รถใช้ถนน ตลอดจนปัญหาเมาแล้วขับ สะท้อนให้เห็นถึงการขาดวินัยและความรับผิดชอบต่อสังคมของผู้ใช้รถใช้ถนน อันส่งผลกระทบต่อผู้เสียหายและสังคมในวงกว้าง ตลอดจนเป็นปัจจัยสำคัญทางสังคมในการกำหนดสุขภาพ เนื่องจากก่อให้เกิดการบาดเจ็บและเสียชีวิตเป็นจำนวนมากในแต่ละปี ซึ่งส่วนใหญ่เกิดเหตุการณ์ในช่วงเทศกาลสำคัญ ที่ควรจะเป็นเทศกาลที่นำความสุขมาสู่คนไทย อย่างเทศกาลปีใหม่ และสงกรานต์

“วินัย”

เครื่องมือสร้างความปกติสุขของคนในชาติ

คำว่า วินัยจราจร สะท้อนวินัยชาติ ยังเป็นข้อเท็จจริงในสังคมไทย เพราะการมีวินัย ซึ่งหมายถึง การให้ความสำคัญกับกฎ ระเบียบ หรือกติกาของสังคม และประเทศที่จะทำให้ประเทศเกิดความสงบสุข และอยู่ร่วมกันโดยปกติสุข การมีวินัยของคนในสังคม แม้ว่าจะเป็นสิ่งที่ต้องเกิดจากการปฏิบัติโดยตนเอง แต่ก็เป็นสิ่งที่ส่งผลกระทบต่อผู้อื่นและสังคมโดยรวมได้ จากสถานการณ์คุณธรรมดังกล่าว แสดงให้เห็นและย้ำเตือนซ้ำ ๆ ในช่วงเทศกาลต่อเทศกาล หรือแม้กระทั่งเหตุการณ์กระทบกระทั่งบนท้องถนนที่มักพบเห็นได้เป็นประจำ ที่มีความรุนแรงตั้งแต่ การต่าทอด้วยคำพูด การทะเลาะวิวาท การเกิดอุบัติเหตุ การสูญเสียทรัพย์สิน การบาดเจ็บ และที่ร้ายแรงที่สุด คือ การสูญเสียชีวิต ซึ่งยังคงเป็นปัญหาที่คนทั้งประเทศ ทั้งรัฐบาล หน่วยงานภาครัฐ และประชาชนต่างให้ความสำคัญ รวมถึงมีการออกมาตรการต่าง ๆ ดังกล่าว เข้าควบคุมสถานการณ์ และการรณรงค์ในเรื่องต่าง ๆ เช่น เมาไม่ขับ ง่วงนอนพัก การตั้งสถานที่พักรถ ฯลฯ แต่จะพบว่า การเสริมพลังทางบวกในการสร้างวินัย ให้เกิดเป็นคุณธรรมของคนในชาติ น่าจะเป็นการแก้ไขปัญหานี้ในระยะยาว และมีความจำเป็นอย่างยิ่ง

ดังพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ในพิธีพระราชทานกระบี่ โรงเรียน

นายร้อยพระจุลจอมเกล้า โรงเรียนนายเรือ และโรงเรียนนายเรืออากาศ ณ สวนอัมพร เมื่อวันที่ 7 มิถุนายน 2443 ความว่า

“วินัยนี้ เป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่ง ทั้งในส่วนบุคคลและส่วนรวม กล่าวคือ ในส่วนบุคคล วินัยจะทำให้บุคคลสามารถใช้ความรู้ความสามารถและประพฤติปฏิบัติตน ปฏิบัติงานได้ถูกต้องและเป็นประโยชน์ในส่วนรวม วินัยนี้มัน จะทำให้หน่วยงาน สังคม ตลอดจนชาติ บ้านเมือง มีความแข็งแกร่ง สามารถปฏิบัติกรต่าง ๆ ร่วมกันได้อย่างเป็นเอกภาพ วินัยจึงเป็นปัจจัยหรือพลังอย่างสำคัญ ในการสร้างสรรค์ความเป็นปกติเรียบร้อย และความเจริญมั่นคงให้แก่บุคคลและส่วนรวม”

ซึ่งจะทำให้คนไทยสามารถเรียนรู้เรื่องวินัยจากพระองค์ท่านเพื่อร่วมสร้างสรรค์ให้ประเทศไทย เป็นสังคมคุณธรรมต่อไป

อ้างอิง

ภาคต่อคลิป อันแน่ ลุงสดจัดขกวัยรุ่น ญนเรื่องนิตเดี่ยว อีกฝ่ายหัวแตก. (7 เมษายน 2562). ไทยรัฐ. สืบค้นจาก <https://www.thairath.co.th/content/1539483>

เพลงดังสุดเฮฮา ดวลลิตี๊ด อันแน่ ใส่เพลงผู้ชายในฝัน คนชมเป็นแสน. (7 เมษายน 2562). ไทยรัฐ. สืบค้นจาก <https://www.thairath.co.th/content/1539531>

สรุป 7 วัน อุบัติเหตุปีใหม่ 62 รวมกว่า 3 พันครั้ง ตาย 463 ราย ดื่มแล้วขับ-ขับเร็ว สาเหตุหลัก. (3 มกราคม 2562). ไทยรัฐ. สืบค้นจาก <https://mgronline.com/qol/detail/9620000000661>

ตำรวจ ยืนยันตรวจ หนุมใหญ่หลังคาบีเอ็มฯ ไม่พบสารเสพติด-ไม่เมา ระบุแค่หัวร้อน แจงข้อหาคืออาญา คู่กรณี ทั้ง 2 ฝ่าย. (6 มีนาคม 2562). Line Today. สืบค้นจาก <https://today.line.me/th/pc/article/ตำรวจ+ยืนยันตรวจ+หนุมใหญ่หลังคาบีเอ็มฯ+ไม่พบสารเสพติด+ไม่เมา+ระบุแค่หัวร้อน+แจงข้อหาคืออาญาคู่กรณีทั้ง+2ฝ่าย-aWePXp>

สถิติสงกรานต์ 62 รวม 5 วัน เกิดอุบัติเหตุ 2,702 ครั้ง เสียชีวิต 297 คน. (16 เมษายน 2562). Workpoint News. สืบค้นจาก <https://workpointnews.com/2019/04/16/สถิติสงกรานต์62-รวม-5-วัน-แะ>

คสช. ยึดรถ เมาแล้วขับ พุ่งเกิน 2 พันคัน คนกระทำความผิดรวม 1 แสน. (14 เมษายน 2562). Voice TV. สืบค้นจาก <https://voicetv.co.th/read/1KzkmTmTU>

ร.10 โปรตเกล้าฯ รับบุตรสาวคนเล็ก รองผกก.เหยื่อเมาแล้วขับ เป็นคนใช้ในพระราชานุเคราะห์. (20 เมษายน 2562). PPTV Online. สืบค้นจาก <https://www.pptvhd36.com/news/ประเด็นร้อน/101767>

นักธุรกิจขับรถชนตำรวจกองปราบ-ภรรยาเสียชีวิต. (12 เมษายน 2562). Thai PBS. สืบค้นจาก <http://news.thaipbs.or.th/content/279220> (เสียเมาแล้วขับรถชนตำรวจและภรรยาตาย)

บังอ้อชาตรีย์ เจ้าของร้านเฟอร์นิเจอร์เเยื่อเมาแล้วขับขอบคุณพี่น้องที่โอนเงินช่วย. (25 กุมภาพันธ์ 2562). หนังสือพิมพ์-News. สืบค้นจาก http://i-newsmedia.net/?p=38059&fbclid=IwAR1mGtP7Wd8lzMCa3qHwBY1xHk8O75x3Fa09Q_vgvJ4PZtWbjPEekjTcX3Y

สติขาดมึง ! ปัญหาใหญ่สุขภาพจิต นักจิตชี้ สาเหตุหลักของการทะเลาะวิวาทบนท้องถนน (25 กุมภาพันธ์ 2562). สืบค้นจาก <https://www.thairath.co.th/content/509552>

CPI สถานการณ์ ความโปร่งใสไทย ตกอันดับ

องค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International - TI) ได้เผยแพร่ดัชนีภาพลักษณ์การคอร์รัปชันในภาครัฐทั่วโลก (Corruption Perception Index - CPI) ประจำปี 2018 ซึ่งแม้ว่า ประเทศไทยส่วนใหญ่ประมาณสองในสามจะทำคะแนนได้ไม่ถึง 50 คะแนนก็ตาม แต่ในประเทศไทย กลับส่งผลต่อกระแสการวิพากษ์วิจารณ์ถึงคะแนนและผลการจัดอันดับของประเทศไทย ซึ่งได้เพียง 36 คะแนน จากคะแนนเต็ม 100 คะแนน และถูกลดอันดับลง จากอันดับที่ 96 เมื่อปี 2560 ซึ่งได้คะแนน 37 คะแนน เป็นอันดับที่ 99 จากที่เคยทำอันดับได้ดีขึ้นจากเมื่อปี 2559 ที่เคยอยู่ในอันดับที่ 101 ได้คะแนน 35 คะแนน

ประเด็นสำคัญของการให้คะแนน และจัดอันดับนั้น บ่งบอกถึงการเป็นประเทศที่มีสังคมแบบเปิด หรือมีระบบการปกครองแบบประชาธิปไตยที่ให้สิทธิเสรีภาพในการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ ในการแสดงความเห็น ตรวจสอบการทำงานของภาครัฐ จะส่งผลต่อการเอื้อให้ประเทศสามารถจัดการและลดผลกระทบจากปัญหาการคอร์รัปชันได้ดี ดังจะเห็นได้จากประเทศเดนมาร์ก และนิวซีแลนด์ โดยทำคะแนนได้ 88 และ 87 ตามลำดับ ในขณะที่ประเทศโซมาเลีย เซาท์ซูดาน และซีเรีย ทำคะแนนได้ 10, 13 และ 13 ตามลำดับ

ผลกระทบจากปัญหาการคอร์รัปชัน

ปัญหาการคอร์รัปชัน หรือการทุจริตนั้น เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นในเกือบทุกประเทศทั่วโลก ซึ่งนับวันจะทวี

ความรุนแรง ความซับซ้อนของรูปแบบการคอร์รัปชัน และได้รับการยอมรับแล้วว่า หากประเทศใดมีปัญหาการคอร์รัปชันสูงย่อมส่งผลกระทบต่อพัฒนาประเทศ ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ในสังคมไทยที่มีการยึดถือคุณธรรมเป็นพื้นฐานของวิถีวัฒนธรรมมาแต่โบราณ การคอร์รัปชัน ซึ่งนอกจากจะเป็นความผิดทางกฎหมายแล้ว ในทางสังคมคนที่กระทำการทุจริตจึงไม่ได้รับการยอมรับในสังคมด้วย แต่จากปัญหาความซับซ้อนในเชิงรูปแบบของการทุจริต ไม่ได้เป็นเพียงการใช้อำนาจในการแสวงหาผลประโยชน์ทางตรงเพียงอย่างเดียว แต่รวมถึงการเอื้อประโยชน์ให้แก่พวกพ้อง การขัดกันของผลประโยชน์ และการทุจริตในเชิงนโยบายล้วนแล้วแต่ทำให้คนในสังคมเกิดความสับสนและไม่สามารถรู้เท่าทันสถานการณ์การคอร์รัปชันที่เกิดขึ้นได้

กระบวนการแก้ไขปัญหาคอร์รัปชันในประเทศไทย

ประเทศไทยภายหลังการกระทำรัฐประหาร ใน ปี พ.ศ. 2557 ที่ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากปัญหาการทุจริตในภาครัฐอันนำมาสู่ความไม่ไว้วางใจของบ้านเมือง ซึ่งรัฐบาล และหน่วยงานภาครัฐก็มีหน้าที่ มาตรการ และกลไกต่าง ๆ ที่ชัดเจนในการแก้ไขปัญหาการทุจริตมาโดยตลอด เช่น (1) พ.ร.บ.การอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.2558 (2) พ.ร.บ.การจัดตั้งศาลอาญาคดีทุจริต พ.ศ.2559 (3) การแก้ไขและเพิ่มเติมบทบัญญัติในกฎหมาย ป.ป.ช. ให้เจ้าหน้าที่รัฐที่รับสินบนมีโทษสูงสุดคือประหารชีวิต

และให้อาผิดกับเอกชนที่จ่ายสินบนด้วย (4) การยกระดับมาตรฐานป้องกันการทุจริตในระดับนานาชาติมาใช้กับโครงการของภาครัฐ ทั้งข้อตกลงด้านคุณธรรม ความโปร่งใสในการก่อสร้างภาครัฐ (CoST) และโครงการความโปร่งใสในอุตสาหกรรมสกัดทรัพยากรธรรมชาติ (EITI) (5) การตั้งศูนย์อำนวยการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ (ศอ.ตช.) (6) การตั้งคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (คนร.) ขึ้นมาปฏิรูปการทำงานของรัฐวิสาหกิจให้มีประสิทธิภาพและความโปร่งใสมากขึ้น นอกจากนั้น ยังมีการใช้มาตรา 44 ของรัฐธรรมนูญ ฉบับชั่วคราว พ.ศ. 2557 ออกคำสั่งหัวหน้า คสช. เพื่อพักงานข้าราชการที่อยู่ระหว่างถูกสอบสวนว่าเกี่ยวข้องกับกาทุจริตมาโดยตลอด

คุณธรรมสำคัญในการแก้ไขปัญหา

แม้ว่าประเทศไทยจะมีการพัฒนากฎหมายระเบียบ รวมถึงกลไกการดำเนินงานเพื่อต่อสู้กับปัญหาการคอร์รัปชันมากมาย โดยเฉพาะในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา แต่จะพบว่ารากของปัญหาที่สำคัญ คือ จิตสำนึกของผู้คนในสังคม โดยเฉพาะผู้ที่มีอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านต่าง ๆ ที่อาจสามารถเอื้อประโยชน์ หรือให้โทษได้ ทั้งในหน่วยงานภาครัฐ และเอกชน อันจะนำมาสู่การประพฤติปฏิบัติที่นำไปสู่การคอร์รัปชัน ทั้งด้านการเรียกรับผลประโยชน์ การเอื้อประโยชน์ให้แก่พวกพ้อง และการคอร์รัปชันทางนโยบายที่จะก่อให้เกิดความเสียหายอย่างใหญ่หลวงต่อระบบเศรษฐกิจ ความเชื่อมั่น และทรัพย์สินของประเทศ

อ้างอิง

คอร์รัปชัน : อันดับความโปร่งใสปี 2018 ตกจาก 96 เป็น 99. (29 มกราคม 2562). BBC ไทย. สืบค้นจาก <https://www.bbc.com/thai/thailand-47028658>

วิเคราะห์ : 2 ปี 9 เดือนผ่าน ทำไม่รัฐบาลยังสอบไม่ผ่านปราบโกง. (31 มกราคม 2560). BBC ไทย. สืบค้นจาก <https://www.bbc.com/thai/thailand-38809085>

กรมสรรพากร. พระราชดำรัสในพิธีพระราชทานพระพุทธรูปนารายณ์ประจักษ์จังหวัดน่าน. (1 เมษายน 2562) สืบค้นจาก http://www.rd.go.th/publish/kingsay/Royal_Instruction10032512.pdf ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต.

CPI: Corruption Perception Index ดัชนีชี้วัดภาพลักษณ์คอร์รัปชัน. (1 เมษายน 2562) สืบค้นจาก https://www.nesdb.go.th/ewt_w3c/ewt_dl_link.php?nid=6427

การสร้างเสริมคุณธรรมสำคัญเพื่อการแก้ไข ปัญหาคอร์รัปชัน คือ ความซื่อสัตย์สุจริตของคนในชาติ ในทุกกลุ่มวัย การดำเนินการที่สำคัญ เพื่อให้เกิดเป็น ค่านิยมที่สำคัญในการยึดถือปฏิบัติในสังคมไทย

จากสถานการณ์องค์กรเพื่อความโปร่งใส นานาชาติ (Transparency International - TI) เผยแพร่ดัชนีภาพลักษณ์การคอร์รัปชันในภาครัฐทั่วโลก (Corruption Perception Index - CPI) ทำให้ ประเทศไทยได้เรียนรู้ว่า การแก้ไขปัญหาคอร์รัปชันนั้น ไม่อาจกระทำได้แต่เพียงภาครัฐเพียงฝ่ายเดียว หากแต่ ต้องเกิดความร่วมมือ และเอาใจจริงเอาใจของทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาควิชาการ ภาคประชาสังคม รวมถึง

ภาคเอกชน และชุมชนต่าง ๆ ในการสร้างสังคมแบบเปิด ในการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย ร่วมดำเนินการ และตรวจสอบผลการดำเนินงาน รวมถึง การส่งเสริมคุณธรรม “ซื่อสัตย์สุจริต” ที่เป็นคุณธรรม พื้นฐานสำคัญของทุกคนในสังคมให้กลับมามี ความสำคัญ และตระหนักถึง เพื่อลดการกระทำผิด ตั้งแต่ระดับบุคคล พวกพ้อง และสังคมโดยรวม โดย ยึดหลักการเห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน ดัง พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร พระราชทานในพิธีพระราชทานพระพุทธรูปทรงเครื่อง ประจําจังหวัดน่าน เมื่อวันที่ 10 มีนาคม 2512

“...ในการประกอบกิจการงานทั้งปวงนั้น ทุกคนต้องมีความตั้งใจจริงและขยันหมั่นเพียร ต้องรู้จักคิดพิจารณาด้วยปัญญา และความรอบคอบ ยึดมั่นในความสามัคคี และความซื่อสัตย์สุจริต ถือเอา ประโยชน์ส่วนรวมเป็นจุดประสงค์สำคัญ จึงจะสามารถปฏิบัติงานต่าง ๆ ให้สำเร็จผลโดยสมบูรณ์ได้...”

CPI

สถานการณ์ความโปร่งใสไทย

ตกอันดับ

คะแนนและอันดับ CPI ของประเทศไทย

ปีพ.ศ.2560 37 คะแนน อันดับที่ 96	ปีพ.ศ.2561 36 คะแนน อันดับที่ 99
---	---

CPI คือดัชนีชี้วัดภาพลักษณ์คอร์รัปชันในภาครัฐทั่วโลก

TOP 5 จาก180ประเทศ ในปี พ.ศ.2561

88	87	85	85	85
				
เดนมาร์ก	นิวซีแลนด์	ฟินแลนด์	สิงคโปร์	สวีเดน

จัดลำดับคะแนนในอาเซียน

สิงคโปร์	85 คะแนน
บรูไน	63 คะแนน
มาเลเซีย	47 คะแนน
อินโดนีเซีย	38 คะแนน
ไทย	36 คะแนน
ฟิลิปปินส์	36 คะแนน
เวียดนาม	33 คะแนน
ลาว	29 คะแนน
พม่า	29 คะแนน
กัมพูชา	20 คะแนน

*ข้อมูลจาก
องค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International)

วิวาทเดือด ในงานบวช งานบุญ

สิ่งหนึ่งที่มีการสืบทอดกันมาจนเป็นธรรมเนียมปฏิบัติ คือ การอุปสมบทหรือการบวช จากความเชื่อที่ปลูกฝังในการบวชเรียน เป็นสิ่งสะท้อนได้ถึงความกตัญญูของกุลบุตรต่อบิดามารดา และบุพการีทั้งหลาย รวมถึงเป็นหนึ่งในหน้าที่ของชายไทยที่ต้องกระทำ

การเปลี่ยนแปลงทางสังคมตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา รวมถึงเทคโนโลยีที่มีความก้าวหน้าขึ้น ทำให้การจัดงานบวชในปัจจุบันไม่แตกต่างจากการจัดมหรสพของผู้คนในชุมชน มีการร้องรำทำเพลง จัดหาอาหารและเครื่องดื่ม รวมถึงการเฉลิมฉลอง เมื่อมีการ

เลี้ยงฉลองทำให้พบเห็นภาพการดื่มสุรา เกิดความคึกคะนองจนเกินเหตุอันสมควร นำไปสู่ความขัดแย้ง และหลายครั้งลุกลามไปสู่การทะเลาะวิวาท ทั้งในหมู่ผู้ร่วมงานกันเองและผู้อื่น โดยสามารถพบเห็นได้จากเหตุการณ์ต่าง ๆ ตามหน้าข่าวและสื่อออนไลน์

- **อันธพาลงานบวชบุกโรงเรียนวัดสิงห์** เมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2562 ได้เกิดเหตุการณ์วัยรุ่นวัดสิงห์บุกเข้าทำลายสิ่งของราชการภายในโรงเรียนมัธยมวัดสิงห์ ที่อยู่ระหว่างการสอบ GAT/PAT ของเด็กนักเรียน พร้อมทั้งยังได้ก่อเหตุทำร้ายร่างกาย ครูนักเรียน รปภ.ของโรงเรียน และมีการลวนลามทางเพศนักเรียนหญิง

- **ดราม่างานบวช เปิดเพลงเสียงดัง** เมื่อวันที่ 1 มีนาคม 2562 เกิดเหตุการณ์ความไม่พอใจการจัดงานบวชที่ส่งเสียงดัง ในบริเวณใกล้เคียงหอพักนักศึกษา มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งย่านปทุมธานี ที่ลุกลามไปสู่การโต้เถียงกันในโลกออนไลน์ และนำมาสู่การคุกคามระหว่างกันของชุมชนและนักศึกษา

- **ทะเลาะวิวาททำร้ายกันในงานบวช** เมื่อวันที่ 7 เมษายน 2562 มีรายงานข่าว การทะเลาะวิวาทในงานบวชในช่วงเวลาประมาณ 23.30 น. ของบริเวณอาคารอเนกประสงค์ภายในเทศบาลแห่งหนึ่งใน อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี จนมีผู้ได้รับบาดเจ็บ ซึ่งผู้ก่อเหตุได้มีปากเสียงกับผู้ร่วมงานที่กำลังกินเลี้ยงจนนำมาสู่การทะเลาะวิวาทกัน

ทะเลาะวิวาท สะท้อนระบบนิเวศสังคมป่วย

รศ.นพ.สุริยเดว ทรีปาตี กุมารแพทย์ผู้เชี่ยวชาญด้านเด็กและวัยรุ่น และผู้อำนวยการ ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) ได้ให้สัมภาษณ์กับหนังสือพิมพ์โพสต์ทูเดย์ กล่าวถึงเหตุการณ์การทะเลาะวิวาทที่วัดสิงห์ โดยระบุว่า เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนั้นได้สะท้อนถึงรากเหง้าของปัญหา ระบบนิเวศในสังคมที่กลุ่มคนดังกล่าวอาศัยอยู่กำลังมีภาวะล้มเหลวในหลายด้าน ซึ่งผู้ก่อเหตุควรตระหนักว่า เขตวัด เขตปฏิบัติธรรมของทุกศาสนา ล้วนเป็นพื้นที่ที่ทั่วโลกเข้าใจในการเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิ่งที่เกิดขึ้นนับเป็นการกระทำการเกินเลยขาดการพัฒนาชีวิตและจิตสำนึก มองมูลค่าของวัตถุสำคัญกว่าเรื่องอื่น ๆ และสำคัญกว่าจิตใจ โดยสิ่งแวดล้อมที่พวกเขาอาศัยอยู่ อาจจะส่งเสริมให้ใช้อารมณ์มากกว่าสติปัญญา ระบบนิเวศของสังคมที่สร้างพวกเขามากำลังป่วย และต้องเร่งหาทางแก้ไข เริ่มจากครอบครัวต้องเป็นตัวอย่างที่ดี ทำดีให้เด็กซึมซับ มีชุมชนที่เข้มแข็งสร้างกลไกให้กลายเป็นสังคมคุณธรรม

จัดระเบียบใหม่ ห้ามดื่มสุราในบริเวณวัด

อย่างไรก็ตาม เมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2562 ที่ผ่านมา ได้มีการประชุมมหาเถรสมาคม ซึ่งเป็นองค์กรปกครองสูงสุดของคณะสงฆ์ และได้ออกประกาศสำคัญคือ ให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ แจ้งไปยังเจ้าคณะปกครอง ให้ดำเนินการตามมติมหาเถรสมาคม เรื่องการห้ามดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในบริเวณวัด การห้ามสูบบุหรี่ในบริเวณวัด และการแสดงไม่เหมาะสมในวัด แจ้งเจ้าอาวาสทุกจังหวัดทั่วประเทศที่จัดพิธีอุปสมบท ให้กำชับผู้ที่มีร่วมงาน ปฏิบัติตามระเบียบขั้นตอนที่กำหนดไว้ โดยเฉพาะการนำเครื่องขยายเสียงที่มีระดับเสียงที่เหมาะสม ไม่รบกวนผู้อื่น ปฏิบัติตนให้เหมาะสมตามหลักพระพุทธศาสนา ทั้งนี้หากมองย้อนกลับไป เจ้าอาวาสวัดมีสิทธิในการอนุญาตหรือกำหนดให้มีการจัดกิจกรรมวัด ตามระเบียบมหาเถรสมาคมว่าด้วยการจัดงานวัด พ.ศ. 2537 ที่ระบไปถึงการจัดงานวัดทุกประเภท ห้ามไม่ให้มีการแสดงใด ๆ ที่เป็นการลบหลู่ดูหมิ่นพระพุทธ พระธรรม หรือพระสงฆ์ การพนัน การเต้นรำวง ทั้งนี้รวมถึงการจำหน่าย หรือเลี้ยงสุรา การออกประกาศของมหาเถรสมาคมในครั้งนี้ จึงมีความสำคัญ และน่าจะเกิดผลในเชิงการปฏิบัติ เนื่องจากหากเจ้าอาวาสฝ่าฝืนจะมีความผิดฐานละเมิดจริยาพระสังฆาธิการ ต้องได้รับโทษ

ร่วมพิธีด้วยความสงบ
ไม่ส่งเสียงดังรบกวนผู้อื่น

ร่วมพิธีด้วยความสงบ
ไม่ส่งเสียงดังรบกวนผู้อื่น

งานบวชที่ดี พอเพียง
เรียบง่าย

สังคมไทยกับประเพณี “งานบวช=งานรื่นเริง”

การจัดงานบวชในประเทศไทย นับเป็นค่านิยมของชายไทยที่มีอายุ 20 ปีขึ้นไป การจัดงานมีขนาดใหญ่เล็กแตกต่างกันไปตามฐานะทางเศรษฐกิจ แต่เมื่อหันกลับมาดูค่าใช้จ่ายในงานบวช ที่อาจเรียกได้ว่าในประเทศไทย มีตั้งแต่การบวชฟรีโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย ไปจนถึงการบวชที่ต้องใช้เงินหลักแสนหลักล้าน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการจัดจ้างวงดนตรี การจัดเตรียมโต๊ะจีนและค่าสุราในการจัดเลี้ยงผู้มาร่วมงาน รวมถึงในหลายงานมีการทำสลากแกลกของรางวัลในสลากโปรยทานให้กับผู้เข้าร่วมงาน มุมหนึ่งอาจเป็นสีสันที่สร้างความสนุกสนานในการได้พบปะกันในงานบุญ แต่หลายครอบครัวจำเป็นที่จะต้องไปกู้หนี้ยืมสินมาเพื่อใช้ในการจัดงานบวช

นายสงกรานต์ ภาคโชคดี ผู้อำนวยการสำนักงานเครือข่ายองค์กรงดเหล้า (สคล.) ได้มีการให้ข้อมูลต่อหนังสือพิมพ์โพสต์ทูเดย์ ว่าจากข้อมูลที่เครือข่ายเยาวชนป้องกันนักดื่มหน้าใหม่ ลงพื้นที่สำรวจความคิดเห็นต่อการดื่มแอลกอฮอล์ในวัด โดยสำรวจประชาชนในพื้นที่กรุงเทพฯ จำนวน 1,000 ตัวอย่าง พบว่า 73% เห็นด้วยว่าไม่ควรดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในงานบุญ เช่น งานบวช งานศพ ฯลฯ เมื่อถามว่าเคยดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในงานบุญประเพณีหรือไม่ 34.7% ระบุว่า

เคยดื่มในงานบวช 36% ระบุว่าเคยดื่มในงานทอดผ้าป่า กลืน

สำหรับเหตุผลที่งานบุญประเพณีต้องมีเหล้า 30.9% มองว่าเพราะความสนุกสนาน 27.2% เป็นการพบปะสังสรรค์ของคนในท้องถิ่น 19.1% เป็นธรรมเนียมปฏิบัติ และ 13% เป็นการแสดงความมีหน้ามีตาในสังคม ที่น่าห่วงคือ กลุ่มตัวอย่างเกือบ 1 ใน 4 หรือ 20.4% ไม่ทราบว่าดื่มเหล้าในวัดผิดกฎหมาย

จะเห็นได้ว่า ในการบวชตามหลักพระพุทธศาสนาที่แท้จริง ให้ความสำคัญกับความมุ่งมั่นที่จะนำพาดนเองเข้าสู่เส้นทางแห่งการเอาชนะกิเลสของผู้บวช และมีค่าใช้จ่ายเพียงเล็กน้อยที่เป็นค่าเครื่องอัฐบริขาร ร่วมกับเงินทำบุญ บำรุงสถานที่ และถวายวัดเพียงเล็กน้อย รวมถึงในปัจจุบัน มีทางเลือกในการบวชจากการสนับสนุนและส่งเสริมการบวชในวาระต่างๆ ที่จัดโดยคณะสงฆ์ หน่วยงานราชการ และภาคเอกชน ซึ่งทำให้ไม่ต้องใช้เงินมากนักในการบวช

สร้างค่านิยมใหม่ งานบวชต้องไม่สร้างบาป

ในขณะที่ พระปัญญานันทมุนี เจ้าอาวาสวัดชลประทานรังสฤษฎ์ กล่าวว่า “ชาวพุทธมีแบบอย่างที่ถูกคนทราบคือ พระพุทธเจ้า ตอนพระองค์ออกบวชใน

ช่วงกลางคืนมีเพียงแค่ว่า 3 ชีวิต คือ นายฉันทะ ม้า และพระองค์ ไม่มีสิ่งอื่นใดมาแอบแฝงจากนี้ เพราะการบวชคือ ลด ละ เลิก ไปสู่ทางที่ประเสริฐ พบธรรม ไม่ใช่ไปหาเวรกรรม ไม่มีแบบอื่น มีเพียงแบบเดียวเท่านั้นคือแนวของพระพุทธเจ้า ที่แสวงหาบุญไม่ใช่แสวงหาบาป และได้พระธรรมคุ้มครอง เป็นผู้ฝึกปฏิบัติ ผีกนีสัยที่ไม่ได้ออกไป” โดยท่านยังได้ให้ข้อคิดต่อผู้ที่ทำการบวชว่าการบวชไม่ใช่การล้างผลาญทรัพย์ ที่นำทรัพย์สินสมบัติที่สะสมทั้งชีวิตมาละลายทั้งหมดในไม่กี่นาที และไม่ใช่ว่าการบวชสะสมทุน หวังจะหากำไรจากคนที่มาร่วมงาน ได้เงิน ซึ่งเป็นการกระทำที่ทำให้ตัวเองเสียหายและยิ่งห่างจากศาสนา ขณะเดียวกันก็ไม่ควรเอาการบวชมาขายให้ตระกูลเสียหาย สังคมตกต่ำ ซึ่งจะต้องทำแล้วให้ทุกคนสบายใจ ไม่ใช่สร้างความเสียหาย สร้างบาป และสิ่งสำคัญกว่านั้นคือ การไม่ให้มือบายมุขเหล้ายาเข้าไปในงานบวช จนเหมือนปัจจุบันที่กลายเป็นเรื่องสนุกสนานในการแทนาค จนไม่รู้จะไปสวรรค์หรือนรก ผลสำรวจสะท้อนชัดว่า เราเน้นความสำราญกันจนเกินขอบเขตไปมาก ถึงเวลาแล้วที่จะต้องจัดระเบียบ สร้างค่านิยมงานบวชงานบุญกันใหม่ ก่อนที่วัฒนธรรมประเพณีจะเสื่อมถอยไปมากกว่านี้ด้วยความเชื่อผิด ๆ ที่ว่างานบุญงานบวชต้องมีเหล้า

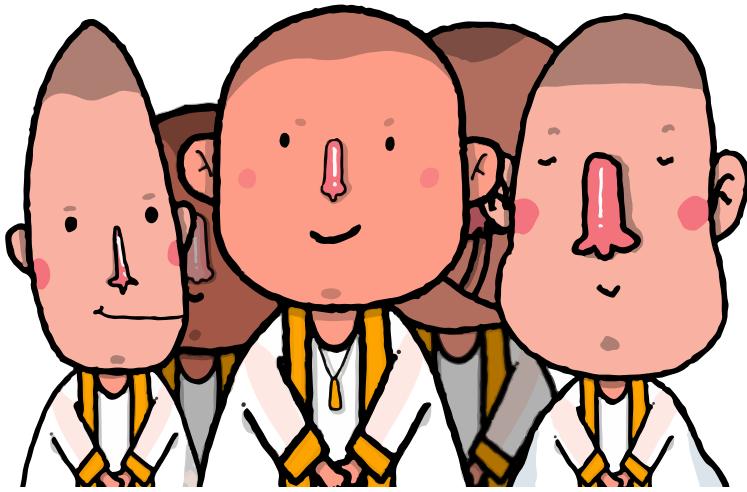
อ้างอิง

#โหดส์วัดสิงห์ อนุรักษ์ยุค 4.0 ถึงเวลา “วัด” ต้องจัดจารีต “งานบวช” ใหม่. (2 มีนาคม 2562). ผู้จัดการสุดสัปดาห์. สืบค้นจาก <https://mgronline.com/daily/detail/9620000021055>

น.ศ.ไวย งานบวชเสียงกระหึ่มข้างธรรมศาสตร์ เจอคนถล่ม-ชูนั่งสงบเดียวหน้าบ. (6 มีนาคม 2562). ข่าวสด. สืบค้นจาก https://www.khaosod.co.th/special-stories/news_2279088

มส.ออกกฎเข้ม แจงเจ้าอาวาส งานบวชห้ามเสียงดัง ใช้เครื่องขยายเสียงที่เหมาะสม. (1 มีนาคม 2562). ข่าวสด. สืบค้นจาก https://www.khaosod.co.th/around-thailand/news_2264480

บวชตามวาระต่างๆ เช่น อุปสมบทหมู่
โครงการบรรพชาอุปสมบทเฉลิมพระเกียรติฯ

ใช้เครื่องอัฐบริขารที่จำเป็น

บาตร

ประคตอว

มีดโกน

เข็มเย็บผ้า

ฟ้ำกรองน้ำ

พอเพียง คุณธรรมเพื่อแก้ไขปัญหา

ภาพการบวชแบบเรียบง่าย สอดคล้องกับวิถีปฏิบัติตามแนวทางพระพุทธศาสนา ที่มุ่งเน้นไปที่ทางสายกลางในการดำรงชีวิต และการบวชยังเป็นการแสดงเจตจำนงอย่างมุ่งมั่นของชายไทย ในการทำหน้าที่ชาวพุทธอย่างแท้จริง ดังจะเห็นได้จากสถานการณ์ที่ปรากฏขึ้น ดังจะยกตัวอย่างพอสังเขปดังนี้

เมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2562 ที่อุบลราชธานี บวรระ อำเภอมือง จังหวัดพิษณุโลก ก็มีการอุปสมบทให้กับนาคสองคนที่เป็นหลานเจ้าอาวาส ซึ่งบรรยากาศการจัดงานมีความเรียบง่าย โดยมีการเทศนาธรรม มีการแห่คารอบโบสถ์สามรอบ การโปรยทาน และประกอบพิธีอุปสมบท โดยปราศจาก เครื่องเสียง ดนตรีนำขบวน หรือแม้กระทั่งการฉลองพระใหม่

นอกจากนี้ยังมีภาพประทับใจ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเมื่อเดือนกรกฎาคม 2561 ที่มีการบวชเพื่อทดแทนคุณบิดามารดาของน้องทอม ที่ปรากฏในสื่อออนไลน์พร้อมแฮชแท็ก #บวชทดแทนคุณพ่อแม่คือสิ่งที่ลูกผู้ชายทำได้ โดยเป็นภาพของคุณแม่รายหนึ่งเดินถือไตรครองอยู่ด้านหน้าของนาค โดยที่ด้านหลังของนาคก็เป็นคุณพ่อที่กำลังถือตาลปัตรและบาตรให้กับลูกที่กำลังจะเข้าพิธีอุปสมบท โดยทั้งสามคนเดินอยู่บนถนน

ที่เป็นดินโคลนเฉอะแฉะ ซึ่งหลังจากภาพดังกล่าวเผยแพร่ออกไป ก็กลายเป็นกระแสแซะรี่ไปทั่วสังคมออนไลน์กว่า 1 แสนครั้ง

การบวชโดยยึดตามหลักพระพุทธศาสนา จึงเป็นไปเพื่อการลด ละ อาสวะกิเลสทั้งหลายให้หมดไป แม้ว่าการบวชนั้นจะเป็นเพียงช่วงหนึ่งของชีวิตก็ตาม การได้เข้าไปใช้ชีวิตสันโดษตามแบบแผนของพระสงฆ์ในพระพุทธศาสนา จึงเป็นเป้าหมายสำคัญ ดังนั้น การจัดงานบวช จึงควรยึดมั่นที่คุณธรรม “ความพอเพียง” ที่เป็นไปเพื่อประโยชน์ที่แท้จริงของการบวช เพื่อเสริมสร้างให้เกิดการเรียนรู้พระพุทธศาสนาและสืบทอดพระพุทธศาสนาสืบต่อไป

อาจกล่าวได้ว่า หากเรามองย้อนกลับไปสู่ความพอเพียง อันเป็นคุณธรรมพื้นฐาน และของขวัญอันมีค่าที่พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ได้พระราชทานให้กับปวงชนชาวไทย จะพบว่า การจัดงานบวชตามหลักพระพุทธศาสนาได้ระบุดึงสาระสำคัญที่พิธีกรรมที่จำเป็นตามหลักพระพุทธศาสนาเท่านั้น กล่าวคือ มีการบัญญัติขึ้นตอนการบวชไว้เพียง (1) โกนผมนาค (2) แต่งตัวนาค (3) การเดินประทักษิณเวียนขวารอบพัทธสีมา (4) การอุปสมบท (5) การชักซ้อมอันตรียกธรรมหรือ

จีวร

การสอบถามธรรมที่เป็นอันตรายต่อการบวช ดังนั้น หากสามารถนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งเป็นคุณธรรมพื้นฐาน ในการสร้างความเข้มแข็งทั้งในระดับครอบครัวและสังคมมาใช้ได้ นอกจากจะเป็นการลดค่าใช้จ่ายในการบวชได้จำนวนมากแล้ว ยังเป็นการปรับเปลี่ยนค่านิยมมาสู่ค่านิยมที่ดีงาม สมกับการเรียกได้ว่าเป็นวัฒนธรรมไทย

ยังมีอยู่ บวชพระ เรียบง่าย ไม่มีดนตรี ไม่มีงานเลี้ยงฉลอง. (26 กุมภาพันธ์ 2562). มติชนออนไลน์. สืบค้นจาก https://www.matichon.co.th/region/news_1380902

บวชพระเน้นไม่จ่ายแล้วต่อไป. (3 มีนาคม 2562). โพสต์ทูเดย์. สืบค้นจาก <https://www.posttoday.com/dhamma/582120>

รองสำนักพุทธฯจัดระเบียบงานบวชปลอดเหล้า-งดบាយมุข. (1 มีนาคม 2562). กรมการศาสนา. สืบค้นจาก <http://www.dra.go.th/th/cmsdetail-17-19-1-4591.html>

บทสะท้อน “อันธพาลวัดสิงห์” นิเวศทางสังคมกำลังป่วย สืบค้นจาก <https://www.posttoday.com/politic/report/582088>

งานเลี้ยงบวชพระเป็นสงคราม โจ้ชิงแก่งวิวาทเดือด ฟันกันยับ แตกตื่นทั้งแซกทั้งนาค. (7 เมษายน 2562). Kapook Highlight. สืบค้นจาก <https://highlight.kapook.com/view/186447>

HATE SPEECH

เครื่องมือสร้างความเกลียดชัง ในสังคมไทย

กระแสความร้อนแรงทางการเมืองไทย ในช่วงการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร นอกจากกลุ่มของผู้สมัครรับเลือกตั้งแล้ว การให้ความเห็นผ่านสื่อสังคมออนไลน์ก็นับได้ว่ามีความร้อนแรง และสร้างความขัดแย้งของผู้คนในสังคมไม่แพ้กัน ปรากฏการณ์การใช้ถ้อยคำเพื่อโจมตีผู้อื่นด้วยถ้อยคำรุนแรง ในเรื่องการเมือง เชื้อชาติ ศาสนา ค่านิยมทางเพศ ฯลฯ ที่จะนำไปสู่ความเกลียดชัง หรือ ประทุษวาจา (Hate Speech) ได้เกิดขึ้น เมื่อผนวกกับการสื่อสารในสังคมปัจจุบันที่มีความรวดเร็ว ทำให้กลายเป็นสื่อที่มีเนื้อหาในการสร้างความเกลียดชังในหมู่คนไทยด้วยตัวเอง

ซึ่ง Hate Speech ไม่จำเป็นต้องอยู่ในรูปของถ้อยคำหรือวาจาเท่านั้น แต่อาจเป็นภาพวาด ภาพเคลื่อนไหว เพลง คลิปวิดีโอ หรือการสื่อสารในรูปแบบอื่น ๆ ที่เป็นการแสดงออกถึงความเกลียดชังแบบแบ่งแยกพรรคพวกที่คิดต่างจากตน

ประทุษวาจา สร้างความเกลียดชังในสังคม

ประทุษวาจา เป็นคำที่ราชบัณฑิตยสภา ได้มีการบัญญัติไว้ตั้งแต่ ปี 2557 โดยการใช้ประทุษวาจาก็มีแนวคิดในหลายส่วน ทั้งที่เป็นส่วนของการสร้างความเกลียดชังในสังคม และในส่วนที่เป็นการแสดงออกซึ่งความคิดเห็นอย่างอิสระ ทั้งนี้ จากการศึกษาวิจัย “การกำกับดูแลสื่อออนไลน์ที่เผยแพร่เนื้อหาที่สร้างความเกลียดชัง” ผศ.ดร.พิรงรอง รามสูตธรรมนันท์ หัวหน้าโครงการวิจัย นำเสนอว่า ในแต่ละสังคมจะมี “พื้นที่สงวนไว้” ซึ่งเป็นเรื่องที่ยกเว้นไม่ให้มีเสรีภาพในการแสดงออก เช่น ความศักดิ์สิทธิ์ ความเจ็บปวด เพราะถือว่าเป็นเนื้อหาที่สร้างความเกลียดชัง เช่น สถาบันกษัตริย์ในสังคมไทยที่เป็นสถาบันที่ประชาชนคนไทยให้ความเคารพเทิดทูนหรือสัญลักษณ์ที่แสดงให้เห็นถึงความเปราะบางของ ความรุนแรง อย่างสัญลักษณ์นาซีของบางประเทศในแถบยุโรป

Hate Speech เกิดจากอะไร

- ในแง่หนึ่ง ความเกลียดชังจัดเป็นผลผลิตทางวัฒนธรรม วัฒนธรรมทั้งกระแสหลักและกระแสรองของสังคม ซึ่งมีส่วนในการส่งต่อและปลูกฝังการสื่อสารสร้างความเกลียดชังให้กับเด็กและเยาวชนทั้งที่บ้านและชุมชน ผ่านการสร้างภาพหรือความคิดเหมารวมเกี่ยวกับคุณลักษณะของกลุ่มเชื้อชาติ สีผิว ศาสนา เพศ หรือรสนิยมทางเพศที่แตกต่าง ซึ่งอาจไม่ใช่ความจริงเสมอ

Hate Speech เป็นการสร้างความเกลียดชังด้วยคำพูด รวมถึงการใช้สื่อประเภทต่างๆ เช่น ภาพวาด วิดีโอ และเพลง

- ในอีกแง่หนึ่ง ความเกลียดชัง ก็อาจจะสะท้อนความขัดแย้งระหว่างกลุ่มในสังคม และหากกลุ่มหนึ่งมีอำนาจทางการเมืองก็สามารถจะใช้การสื่อสารผ่านสื่อในการสร้างโฆษณาชวนเชื่อเพื่อเผยแพร่ความเกลียดชังต่อกลุ่มเป้าหมายในวงกว้างได้

ผลกระทบ Hate Speech

ท่ามกลางสถานการณ์ความขัดแย้งที่ตึงเครียดสามารถนำไปสู่การใช้ความรุนแรงเข้มข้น กว้างขวาง หากบานปลายอาจทำให้เกิดสงครามกลางเมืองได้ การยั่วยุด้วยวิธีการต่าง ๆ ทำให้เกิดผลร้ายต่อผู้ใดผู้หนึ่งได้ทันที เช่น ปลูกกระดุมให้มีการใช้ความรุนแรงทำร้ายกัน ซึ่งถือเป็นอาชญากรรม สิ่งเหล่านี้เป็นผลพวงที่สั่งสมในระยะยาวและถ่ายทอดผ่านรุ่นในสังคม เช่น การโน้มน้าวให้เข้าใจผิดและดูถูกศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของคนในกลุ่มดังกล่าวจนทำให้คุณธรรม

ในสังคมทยายบกระต่าง อาจทำให้วัฒนธรรมแห่งการเคารพซึ่งกันและกันอ่อนแอลง รวมถึงทำให้เกิดการสร้างกำแพงแห่งความไม่ไว้วางใจระหว่างปัจเจกบุคคลหรือกลุ่มในสังคม นำไปสู่การละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของกลุ่มเป้าหมาย ความเกลียดชังโดยสร้างอคติให้สังคมรังเกียจ และปฏิเสธความสามารถของคนกลุ่มนี้ที่จะเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม ยิ่งในบริบทออนไลน์ที่ผู้ใช้เป็นใครก็ได้เป็นผู้สร้างเนื้อหา โดยมีการแบ่งปันเนื้อหา และการแพร่กระจายความเกลียดชังเป็นวงกว้างได้อย่างรวดเร็ว ผลกระทบที่แทรกซึมอยู่ในเส้นใยที่ยึดโยงสังคมเข้าด้วยกัน ทำให้สังคมอ่อนแอ เพราะผู้คนขาดความอดทนอดกลั้นต่อความแตกต่าง มีแนวโน้มที่จะตัดสินกันบนฐานของความแตกต่างมากขึ้นเรื่อย ๆ

สถานการณ์ประทุษวาจาทางการเมือง

เป็นที่แน่ชัดแล้วว่า ในการเลือกตั้งทั่วไปในช่วงที่ผ่านมา ภายหลังจากที่ไม่ได้มีการเลือกตั้งมาเป็นเวลาถึงเกือบ 5 ปี จะมีการใช้สื่อออนไลน์เป็นเครื่องมือในการอภิปราย แสดงความคิดเห็น โดยเฉพาะความคิดเห็นที่มีเนื้อหานำไปสู่ความเกลียดชังอย่างมากมาย ซึ่ง “ความเกลียดชังออนไลน์” ที่เกิดขึ้นในยุคปัจจุบันสามารถแสดงออกมาทั้งคำพูด ตัวอักษร ภาพถ่ายภาพ กราฟิก รวมทั้งการมาในรูปแบบคลิปวิดีโอ ผ่านพื้นที่โซเชียลมีเดียในสื่อสังคมออนไลน์ประเภทต่าง ๆ ที่สามารถเข้าถึงได้ง่ายในปัจจุบัน ดังจะเห็นได้จากสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ดังนี้

- Hate Speech กับความเกลียดชังระดับโลก นายอันโตนิโอ กูแตร์เรส เลขาธิการสหประชาชาติ (ยูเอ็น) กล่าวในการเปิดประชุมคณะมนตรีสิทธิมนุษยชนยูเอ็น ครั้งที่ 40 ที่นครเจนีวาของสวิตเซอร์แลนด์เมื่อ 25 กุมภาพันธ์ 2562 ประเด็นเกี่ยวกับการเปิดตัวยุทธศาสตร์โลกเพื่อปราบปรามการแสดงความเห็นเกลียดชังหรือ Hate Speech ที่นับได้ว่ากำลังจะเป็น

ปัจจัยที่ก่อหายนะ และเป็นกระแสหลักทั้งในระบอบประชาธิปไตยและระบอบเผด็จการ โดยการใช้ Hate Speech ในการมุ่งโจมตีข้อดลระหว่างประเทศต่าง ๆ เช่น ข้อตกลงว่าด้วยการโยกย้ายถิ่นฐานของยูเอ็นที่ กำหนดวิธีการรับมือกับคลื่นผู้อพยพและคนเข้าเมือง ทั้งการตีความแบบผิด ๆ และเชื่อมโยงผู้อพยพและคนเข้าเมืองว่าเป็นผู้ก่อการร้าย ซึ่งจะให้นานาประเทศเกิดความสับสน และไม่สามารถบรรลุข้อตกลงที่จะเป็นไปเพื่อสร้างสันติสุข

• **ยิ่งใกล้การเลือกตั้ง ยิ่งต้องมีสติ** มองย้อนกลับไปยังการเลือกตั้งของประเทศไทยที่ผ่านมา ได้มีผลสำรวจทางการแพทย์ พบว่า แนวโน้มที่น่าเป็นห่วง

ในกลุ่มประชาชนชาวไทยทุกเพศทุกวัยที่ก่อ 'Hate Speech' หรือ 'วาทะสร้างความเกลียดชัง' ซึ่งเกี่ยวข้องกับสถานการณ์ทางการเมือง ผ่านทางสื่อสังคมออนไลน์ เมื่อมีการเสพสื่อที่เต็มไปด้วยวาทะแห่งความเกลียดชังมากเกินไปจนความจำเป็น นอกจากจะก่อให้เกิดความเครียดและทำให้เกิดอาการเจ็บป่วยที่ไม่พึงประสงค์โดยไม่รู้ตัวแล้ว ในทางวิชาการ ยังเป็นตัวชี้วัดการลดลงของ 'วุฒิภาวะทางการเมือง' ของคนไทยอย่างน่าเป็นห่วง ดังนั้น นพ.ยงยุทธ วงศ์ภิรมย์ศานติ์ ที่ปรึกษารมสุขภาพจิต ออกมาแถลงข่าวเพื่อให้ข้อมูลการดูแลตัวเองและคนรอบข้างเกี่ยวกับการติดตามสถานการณ์เลือกตั้ง'62 อย่างมีสติ

การจัดการกับ Hate Speech ในความขัดแย้งของสังคมปัจจุบัน

ในสื่อดั้งเดิมอย่างวิทยุ โทรทัศน์ หรือหนังสือพิมพ์ นอกจากต้องอาศัยบทบาทขององค์กรที่มีหน้าที่กำกับดูแลสื่อ ผู้บริโภคก็ต้องรู้เท่าทันสื่อ ซึ่งจะถือว่าเป็นเครื่องมือสำคัญสำหรับสังคมในการรับมือกับการสื่อสารความเกลียดชัง เพื่อให้เปิดรับข้อมูลข่าวสารอย่างมีวิจารณญาณ เห็นความสำคัญของการรับข้อมูลข่าวสารรอบด้าน คว้าศึกษาว่าสื่อใดมีจุดยืนและความคิดเห็นทางการเมืองอย่างไร

4 วิธีจัดการกับ Hate Speech

● ในโลกออนไลน์

Hate Speech เป็นการสร้างความเกลียดชังด้วยคำพูด รวมถึงการใช้สื่อประเภทต่างๆ เช่น ภาพวาด วิดีโอ และเพลง

1 ไม่กดไลค์ หรือคอมเมนต์แบบเห็นด้วย

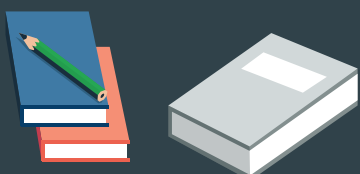
2 ไม่ควอร์แชร์ หรือส่งต่ออีเมล

3 ให้ข้อมูล ข้อเท็จจริง ไร้อคติและสร้างสรรค์

4 กดปุ่มรายงาน การละเมิด หรือรายงานผู้ดูแลระบบ

คิดก่อนโพสต์ และไม่สร้างเนื้อหาความเกลียดชัง

*ข้อมูลจาก ศูนย์ศึกษานโยบายสื่อ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ในบริบทออนไลน์เพื่อไม่ให้สังคมไทยตกอยู่ในสภาพที่ผู้คนไม่สามารถอดทนอดกลั้นกับความแตกต่างได้ในฐานะพลเมืองคนหนึ่งต้องเริ่มต้นด้วยตนเองในการที่จะไม่บ่มเพาะความเกลียดชังให้งอกงามด้วยวิธีการดังนี้

1

ไม่ควรตอบสนองต่อความเกลียดชังด้วยการกดไลค์ หรือการคอมเมนต์แบบเห็นด้วย หรือชื่นชม

2

ไม่ควรส่งต่อความเกลียดชังด้วยการแชร์ หรือการฟอร์เวิร์ดเมลล์

3

ควรระมัดระวังโพสต์หรือไม่สร้างเนื้อหาออนไลน์ที่เป็นการแสดงความเกลียดชัง

4

ควรตอบโต้ความเกลียดชังในบริบทออนไลน์ด้วยข้อมูล ข้อเท็จจริง และเนื้อหาที่สร้างความเข้าใจที่ถูกต้อง มีความสร้างสรรค์ และไม่ม้อคติ

5

ควรกดปุ่มรายงานการละเมิดในเว็บที่มีฟีดแบ็ก หรือรายงานโดยตรงไปที่ผู้ดูแลระบบถึงการสร้างความเกลียดชังออนไลน์

“ความมีวินัย” ผู้กำกับประทุษวาจา

ประเทศไทย มีกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนอย่างชัดเจน หากแต่ปัจจุบัน ด้วยความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี กลับทำให้การแสดงความเกลียดชัง หรือการแสดงความคิดเห็นในลักษณะสร้างความเกลียดชัง และความขัดแย้งในสังคมสามารถกระทำผ่านช่องทางโซเชียลมีเดีย และกระทำได้ในทุกสถานที่ และเวลาบนสมาร์ตโฟน ดังนั้น การสร้างค่านิยมของคนในสังคม และการสร้างความตระหนักถึงความมีวินัยที่ครอบคลุมความหมายไปถึงความรับผิดชอบต่อสังคม โดยเริ่มต้นจากตนเองจึงเป็นสิ่งที่จะต้องรีบดำเนินการ และก่อให้เกิดเป็นกระแสในทุกกลุ่มวัย

หลักคุณธรรมของทุกศาสนามีข้อบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการกล่าววาจา เนื่องจากประวัติศาสตร์ที่ผ่านมาแสดงให้เห็นถึงการใช้วาจาที่สามารถสร้างความสามัคคีของคนในชาติ และสามารถก่อให้เกิดสงครามได้เช่นกัน แม้ในโลกปัจจุบัน การกล่าวคำประทุษวาจา เพื่อสร้างความเกลียดชัง แม้จะมีข้อเท็จจริง

อยู่บ้าง หากแต่เป็นสิ่งที่นอกจากไม่เกิดประโยชน์ในเชิงสร้างสรรค์แล้ว ยังก่อให้เกิดการกระจายข่าวสารผ่านช่องทางการสื่อสารในโลกออนไลน์อย่างกว้างขวาง และก่อให้เกิดผลกระทบต่อบุคคล และสังคมโดยรวม โดยอาจก่อให้เกิดสถานการณ์ ความขัดแย้งที่มีความรุนแรงขึ้นได้ต่อไป

กระบวนการแก้ไขปัญหานี้จึงเป็นเรื่องสำคัญที่ต้องเกิดจากความร่วมมืออย่างจริงจังของทุกภาคส่วน ทั้งมาตราบการในด้านกฏหมายของภาครัฐ การกำกับดูแลพื้นที่สื่อสารออนไลน์ไม่ให้เกิดการละเมิดสิทธิและให้ความเห็นในเชิงสร้างความเกลียดชัง ในขณะที่ สังคมออนไลน์ก็จำเป็นต้องสร้างเสริมให้เกิดการฟื้นฟูคุณธรรม คือ การสร้างวินัย เพื่อเป็นค่านิยมในการใช้งาน การให้ความคิดเห็น และการส่งต่อข้อความผ่านสื่อสังคมอย่างระมัดระวังและมีความรับผิดชอบต่อสังคม เป็นไปอย่างสุจริตใจ และเป็นไปเพื่อประโยชน์ต่อตนเอง สังคม และประเทศชาติ

อ้างอิง

เปิดงานวิจัย Hate Speech คำพูดเกลียดชังออนไลน์ไทย นิยามหลายระดับกำกับ ต้องดูวัตถุประสงค์. (31 กรกฎาคม 2557). Thainetizen network. สืบค้นจาก <https://thainetizen.org/2013/07/online-hate-speech-in-thailand-research-chula/>

Hate Speech-เสพติดข่าวการเมือง วิจารณ์ ประชาธิปไตย จะไม่สมบูรณ์. (3 มีนาคม 2562). Workpoint News. สืบค้นจาก <https://workpointnews.com/2019/03/03/วิจารณ์-ประชาธิปไตย-จะไม่/>

ย้ำ คสช.ไม่เกี่ยวกด. ดำเนินคดีใคร-ขอเลิกคำทอ Hate Speech. (24 เมษายน 2562). Workpoint News. สืบค้นจาก <https://workpointnews.com/2019/04/24/ย้ำ-คสช-ไม่เกี่ยว-กด-คำ/>

รู้เท่าทัน สร้างภูมิคุ้มกันใจจาก Hate Speech ทางการเมือง ช่วงเลือกตั้ง 62. (27 กุมภาพันธ์ 2562). Salika. สืบค้นจาก <https://www.salika.co/2019/02/27/hate-speech-protection-election-62/>

เลขานุการเปิดด้วยทศศาสตรปราชญ์ Hate Speech. (25 กุมภาพันธ์ 2562). สำนักข่าวไทย. สืบค้นจาก <https://ttna.mcot.net/view/5c73c77ce3f8e40acc8ed7d2>

Hate Speech เบื้องต้นสำหรับคนไทย (ฉบับเต็ม). (15 กุมภาพันธ์ 2557). ศูนย์ศึกษานโยบายสื่อ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. สืบค้นจาก <https://www.youtube.com/watch?v=8AKcSTY0TEc>

10

ปรากฏการณ์

คุณธรรม จริยธรรม ในสังคมไทย

(เดือนมกราคม - พฤษภาคม 2562)

โครงการส่งเสริมการพัฒนาองค์กรเพื่อความรัฐ

และนวัตกรรมด้านคุณธรรมความดี

ที่ปรึกษา

รศ.นพ.สุริยเดว ทรีปาตี

ผู้อำนวยการศูนย์คุณธรรม

คณะทำงาน

นางสาวธัญลักษณ์ ศรีสง่า

หัวหน้ากลุ่มงานพัฒนาองค์กรความรู้นวัตกรรม

นายติณณพัชช์ พูลพิพัฒน์

นักวิชาการส่งเสริมคุณธรรม

นางสาวเปรมกมล สมใจ

นักวิชาการส่งเสริมคุณธรรม

นางสาวสุริชยา ภูวญาณ

เจ้าหน้าที่โครงการ

นางสาวเนตรนภา หนองแบก

เจ้าหน้าที่โครงการ

จัดพิมพ์โดย

ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน)

เลขที่ 69 อาคารวิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยมหิดล (CMMU)

ชั้นที่ 16-17 ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร 10400

โทรศัพท์ 0 2644 9900 โทรสาร 0 2644 4901-3

<http://www.moralcenter.or.th>

ออกแบบ / ดำเนินการผลิต

บริษัท 1924 สตูดิโอ จำกัด

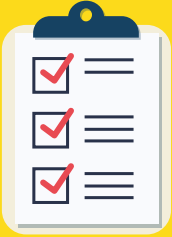
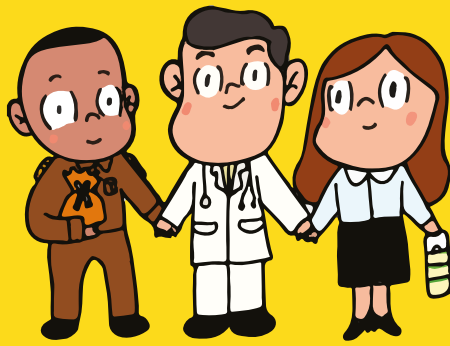
147 ซอยเทศบาล แขวงวัดราชบพิธ เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร 10200

โทรศัพท์ 09 4935 9445, 06 2946 1951

1924inbox@gmail.com

พิมพ์ครั้งที่ 1 มิถุนายน 2562 จำนวน 1,000 เล่ม

ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน)
 เลขที่ 69 อาคารวิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยมหิดล (CMMU)
 ชั้นที่ 16-17 ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงสามเสนใน เขตพญาไท
 กรุงเทพฯ 10400
 โทรศัพท์ 0 2644 9900 โทรสาร 0 2644 4901-3
<http://www.moralcenter.or.th>

